

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w KIELCACH**

WK-60.28.2018

PROTOKÓŁ

KONTROLI KOMPLEKSOWEJ GOSPODARKI FINANSOWEJ

GMINY SADOWIE ZA 2017 ROK I INNE WYBRANE OKRESY

PRZEPROWADZONEJ W DNIACH OD 1 SIERPANIA DO 26 WRZEŚNIA 2018 ROKU

W URZĘDZIE GMINY SADOWIE

Spis treści

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE.....	4
1. Kierownictwo jednostki	4
2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno – prawne	4
3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego	5
II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	7
1. Prawdliwość i kompletność ustalenia zasad (polityki) rachunkowości	7
2. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy	8
3. Stan i kompletność urządzeń księgowych	10
4. Księgi rachunkowe budżetu i Urzędu	10
5. Prawdliwość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej.....	13
6. Sprawozdania finansowe	24
7. Sprawozdania budżetowe i z operacji finansowych	26
8. Inwentaryzacja aktywów i pasywów	37
III. BUDŻET GMINY	40
1. Uchwała budżetowa Gminy oraz plan finansowy Urzędu Gminy.....	40
2. Zaciąganie zobowiązań obciążających budżet oraz realizacja planu wydatków	41
3. Obsługa bankowa budżetu Gminy	49
4. Zadłużenie Gminy	49
5. Poręczenia i gwarancje	51
6. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2017-2029	51
7. Zawieranie umów mogących wywoływać negatywne skutki dla finansów Gminy	53
IV. DOCHODY BUDŻETOWE.....	54
1. Dochody z tytułu subwencji i dotacji	54
2. Dochody z tytułu podatków.....	54
3. Dochody z tytułu opłat.....	86
4. Dochody pozostałe	88
V. WYDATKI BUDŻETOWE Z UWZGLĘDNIENIEM PRZEPISÓW O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH....	88
1. Wydatki bieżące.....	89
2. Wydatki bieżące i majątkowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.....	104
3. Jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli.....	112
VI. ROZLICZENIA OTRZYMANÝCH I UDZIELONYCH DOTACJI	114
1. Wydatki z tytułu dotacji.....	114
2. Rozliczenie otrzymanych dotacji.....	119
VII. GOSPODARKA MIENIEM	124
1. Gospodarka mieniem komunalnym.....	124
2. Dochody z mienia.....	125
VIII. ROZLICZENIA FINANSOWE GMINY Z JEJ JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI	131
1. Jednostki budżetowe	131
2. Samorządowe osoby prawne.....	133
IX. USTALENIA KOŃCOWE.....	134

h.s. faj

re. Namul

PROTOKÓŁ

kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Sadowie za 2017 rok i inne wybrane okresy, na podstawie dokumentacji Urzędu oraz innych jednostek organizacyjnych w miarę zaistniałych potrzeb, przeprowadzonej w Urzędzie Gminy w Sadowiu, 27-580 Sadowie, Sadowie 86, w okresie od 1 sierpnia do 26 września 2018 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w osobach:

- Marcin Krzywdziak – Inspektor Kontroli – na podstawie upoważnienia Nr WK - 60/28/A/2018 z dnia 30 lipca 2018 roku (w dniach 1.08 - 24.08.2018 r.),
- Wanda Kalwat – Inspektor Kontroli – na podstawie upoważnienia Nr WK - 60/28/B/2018 z dnia 30 lipca 2018 roku (w dniach 6.08 - 26.09.2018 r.),
- Łukasz Niewiadomski – Młodszy Inspektor Kontroli – na podstawie upoważnienia Nr WK - 60/28/C/2018 z dnia 30 lipca 2018 roku (w dniach 6.08 - 31.08.2018 r.),
- Barbara Krzyściak – Starszy Inspektor Kontroli – na podstawie upoważnienia Nr WK - 60/28/D/2018 z dnia 29 sierpnia 2018 roku (w dniach 3.09 - 26.09.2018 r.).

Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych przeprowadzona została za 2017 rok i inne wybrane okresy wskazane w poszczególnych częściach protokołu. Zakresem kontroli objęto:

- I. Ustalenia ogólnoorganizacyjne.
- II. Księgowość i sprawozdawczość.
- III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego.
- IV. Dochody budżetowe.
- V. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.
- VI. Rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji.
- VII. Gospodarka mieniem.
- VIII. Rozliczenia finansowe z jednostkami organizacyjnymi.

Ilekroć w niniejszym protokole kontroli użyto sformułowania:

- Wójt – oznacza to Wójta Gminy Sadowie,
- Skarbnik – oznacza to Skarbnika Gminy Sadowie,
- Rada Gminy – oznacza to Radę Gminy Sadowie.

ks Jay

re Drany

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE

(kontrolował Łukasz Niewiadomski)

1. Kierownictwo jednostki

Wójtem Gminy od dnia 1.12.2014 r. jest p. Marzena Urban - Żelazowska, co wynika z zaświadczenia Gminnej Komisji Wyborczej z dnia 23.11.2014 r.

Przewodniczącym Rady Gminy jest p. Mieczysław Podczasi, wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą Nr I/1/14 Rady Gminy z dnia 1.12.2014 r.

Od dnia 1.05.2002 r. Skarbnikiem jest p. Irena Nowakowska, powołana do pełnienia tej funkcji uchwałą Nr XXXVI/154/2002 Rady Gminy z dnia 25.04.2002 r.

Wójt pismem z dnia 6.08.2018 r. powierzył Skarbnikowi obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości jednostki,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, stosownie do art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dalej ustawa o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.).

Kserokopia: pisma z dnia 6.08.2018 r. w zakresie powierzenia Skarbnikowi obowiązków i odpowiedzialności na zajmowanym stanowisku, stanowi akta kontroli Nr AK/I/2.

Sekretarzem Gminy od dnia 10.02.2011 r. jest p. Danuta Pronobis, zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Rada Gminy składa się z 15 radnych. Uchwałą Nr II/4/2014 Rady Gminy z dnia 29.12.2014 r. powołano 5 Komisji stałych Rady Gminy oraz określono ich składy osobowe.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno – prawne

Gmina Sadowie działa w oparciu Statut przyjęty uchwałą nr VII/35/2003 Rady Gminy z dnia 26.05.2003 r., ujednolicony uchwałą nr XXVIII/165/2013 Rady Gminy z dnia 30.04.2013 r., zmieniony uchwałą nr XXXIX/181/2017 Rady Gminy z dnia 9.10.2017 r.

W 2017 roku w Urzędzie Gminy w Sadowiu obowiązywało:

- Zarządzenie nr 120.12.2016 Wójta z dnia 21.07.2016 r w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Sadowie,
- Zarządzenie nr 17/09 Wójta z dnia 12.05.2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy Sadowie, zmienione Zarządzeniami Wójta: nr 43/09 z dnia 9.12.2009 r., nr 2/11 z dnia 14.01.2011 r., nr 120.16.2012 z dnia 16.11.2012 r., nr 120.17.2017 z dnia 6.11.2017 r., nr 120.3.2018 z dnia 5.02.2018 r.,
- Zarządzenie nr 120.8.2012 Wójta z dnia 10.08.2012 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy w Sadowiu, zmienione Zarządzeniami Wójta: nr 120.4.2014 z dnia 12.02.2014 r., nr 120.1.2016 z dnia 4.01.2016 r., nr 120.1.2017 z dnia 5.01.2017 r. - obowiązywało do 1.01.2018 r.,
- Zarządzenie nr 120.21.2017 Wójta z dnia 29.12.2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy Sadowie - obowiązuje od 1.01.2018 r.,
- Zarządzenie nr 28/06 Wójta z dnia 20.10.2006 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Sadowie,
- Zarządzenie nr 120.21.2013 Wójta z dnia 14.11.2013 r. w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji,

Łukasz Niewiadomski

Wojciech Krawczyk

- Zarządzenie nr 29/06 Wójta z dnia 20.10.2006 r. w sprawie zasad funkcjonowania kasy,
- Zarządzenie nr 120.20.2011 Wójta z dnia 22.08.2011 r. w sprawie wdrożenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych nadzorowanych przez Gminę,
- Zarządzenie nr 120.5.2013 z dnia 19.02.2013 r. w sprawie zasad rejestrowania procedur kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Sadowie,
- Zarządzenie Nr 120.13.2018 Wójta z dnia 7.08.2018 w sprawie wprowadzenia instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2.1 Obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego

W kontrolowanej jednostce nie wprowadzono audytu wewnętrznego ze względu na fakt, że zarówno kwota dochodów i przychodów jak i wydatków oraz rozchodów w roku 2017 nie przekroczyła wysokości 40.000.000,00 zł, określonej w art. 274 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego

Gmina Sadowie to gmina wiejska położona w województwie świętokrzyskim, w powiecie Opatowskim. Na dzień 31.12.2017 r. liczba osób zamieszkujących Gminę Sadowie wynosiła 4.040. Gmina posiada numer identyfikacyjny REGON 830410014 i numer identyfikacji podatkowej NIP 863-160-98-78. Urząd Gminy posiada numer identyfikacyjny REGON 000549909 i numer identyfikacji podatkowej NIP 863-10-57-611.

3.1 Jednostki organizacyjne

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Sadowie funkcjonujących w 2017 roku, zawierający ich nazwę, formę organizacyjno - prawną, akty o utworzeniu i nadaniu statutu, określenie podmiotu prowadzącego obsługę finansowo-księgową oraz obsługę kasową, numery rachunków bankowych, stanowi akta kontroli Nr AK/I/1.

W 2017 roku Gmina Sadowie poza Urzędem Gminy posiadała nw. jednostki organizacyjne, tj.:

a) jednostki budżetowe:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu,
- Zespół Szkół w Sadowiu funkcjonował do 31.08.2017 r., w którego skład wchodziły: Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Sadowiu, Gimnazjum im. ppłk. Wł. Zwiejskiego ps. „Jaruga” w Sadowiu, Szkoła Podstawowa w Biskupicach w likwidacji. Rada uchwałą nr XXXIV/162/2017 z dnia 30.03.2017 r. przekształciła z dniem 1.09.2017 r. Zespół Szkół w Sadowiu w: Szkołę Podstawową w Sadowiu oraz Szkołę Podstawową w Biskupicach. Rada uchwałą nr XVII/79/2016 r. z dnia 21.01.2016 r. podjęła zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Biskupicach z dniem 31.08.2016 r. Do dnia kontroli Rada nie podjęła ostatecznej uchwały o likwidacji w związku z toczącym się procesem wyrażenia opinii przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty w Kielcach. Z informacji uzyskanej od Sekretarza Gminy wynika, że Szkoła Podstawowa w Biskupicach od dnia 1.09.2016 r. nie realizuje obowiązku prowadzenia zajęć edukacyjnych, nie posiada kierownika, nie zatrudnia pracowników oraz nie posiada obsługi finansowo - księgowej.

b) samorządowe instytucje kultury:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Sadowiu,
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sadowiu.

Powyższe instytucje funkcjonowały do dnia 31.03.2017 r. Rada uchwałą nr XXXIII/155/2017 z dnia 27.02.2017 r. połączyła Gminną Bibliotekę Publiczną w Sadowiu i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

Handwritten signature

Handwritten signature

Od dnia 1.04.2017 r. funkcjonuje samorządowa instytucja pn. Biblioteka – Ośrodek Kultury Gminy Sadowie.

Jednostki budżetowe oraz instytucje kultury obsługę finansowo-księgową prowadzą w swoich siedzibach.

W kontrolowanej jednostce rejestr instytucji kultury oraz księga rejestrowa instytucji kultury prowadzone są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. z 2012 r. poz. 189).

W celu sprawdzenia czy kierownicy jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej wyposażeni zostali w pełnomocnictwa przewidziane dyspozycją art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, dalej ustawa o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.), kontrolą objęto akta osobowe wszystkich kierowników jednostek budżetowych. Ustalono, że wszyscy kierownicy jednostek nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Wójta.

Gmina Sadowie w 2017 roku przynależała do następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Ekologicznego Związku Gmin dorzecza Koprzywianki – na podstawie uchwały Nr XXV/107/05 Rady Gminy z dnia 22.02.2005 r.,
- Związku Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego – na podstawie uchwały Nr XXII/96/2000 z dnia 3.10.2000 r.,
- Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej – na podstawie uchwały Nr XIV/89/2012 z dnia 27.01.2012 r.,
- Lokalnej Grupy Działania Powiatu Opatowskiego – na podstawie uchwały Nr IV/25/2015 z dnia 10.02.2015 r.

3.2 Kontrole przeprowadzone w Urzędzie Gminy Sadowie przez organy zewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej

Ostatnią kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Sadowie Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach przeprowadziła w dniach: od 7.01.2014 r. do 25.02.2014 r. Na podstawie ustaleń kontrolnych Regionalna Izba Obrachunkowa skierowała do Wójta wystąpienie pokontrolne znak: WK.60.6.1522.2014 z dnia 25.04.2014 r., w którym zaleciła realizację 23 wniosków pokontrolnych. Wójt pismem z dnia 29.05.2014 r. (Or-II.170.1.2014) poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych zawartych w ww. wystąpieniu pokontrolnym. Z odpowiedzi zawartych w ww. piśmie wynika, że wnioski pokontrolne zostały wykonane. W Biuletynie Informacji Publicznej protokół z kontroli zamieszczono w dniu 14.05.2014 r., natomiast wystąpienie pokontrolne w dniu 8.08.2018 r., stosownie do art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1330).

Od ostatniej kontroli kompleksowej RIO w Kielcach przeprowadzone zostały kontrole zewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej przez:

- Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach – kontrola wykorzystania dotacji celowych przekazywanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, jak również sposób odprowadzania dochodów uzyskiwanych w związku z realizacją zadań w 2013 roku, przeprowadzona w dniach 21-28.03.2014 r.,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach – kontrola prawidłowości obliczania składek, przeprowadzona w dniach 29-30.08.2017 r., 4-8.09.2017 r.

P. K.

N. K.

– Państwowa Inspekcja Pracy – kontrola przestrzegania przepisów o urloпах wypoczynkowych, przeprowadzona w dniu 28.06.2018 r.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.), dalej ustawa o rachunkowości,
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760), dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku,
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
- przepisów wewnętrznych zawartych w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości w Urzędzie Gminy.

1. Prawdliwość i kompletność ustalenia zasad (polityki) rachunkowości

(kontrolowała Wanda Kalwat)

W 2017 roku w Urzędzie Gminy obowiązywało zarządzenie Nr 120.8.2012 Wójta z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy w Sadowiu ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta: Nr 120.1.2016 z dnia 4 stycznia 2016 roku oraz Nr 120.1.2017 z dnia 5 stycznia 2017 roku.

Kontrolą objęto kompletność i prawdziwość opracowania powyższej dokumentacji w zakresie zawarcia w niej wszystkich elementów określonych przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości oraz dostosowania postanowień dokumentacji do potrzeb i zasad funkcjonowania jednostki.

W wyniku kontroli stwierdzono, że obowiązująca w 2017 roku w kontrolowanej jednostce dokumentacja, opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, nie zawierała wykazu ksiąg rachunkowych, w tym wykazu prowadzonych w jednostce dzienników częściowych, wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu przetwarzania danych, opisu systemu

hax daj

re drowny

informatycznego, zawierającego wykaz procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów.

W § 1 ww. zarządzenia Nr 120.8.2012 Wójta z dnia 10 sierpnia 2012 roku wskazano, że opis systemu przetwarzania danych, opis systemu informatycznego stanowi załącznik nr 5 do niniejszego zarządzenia, podczas gdy z przedłożonych kontrolującemu dokumentów wynika, że w załączniku nr 5 określono zasady ustalania wyniku finansowego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące m. in. sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej wykazu ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 2 kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1.

Kserokopia wyciągu z polityki rachunkowości (zarządzenie Nr 120.8.2012 Wójta z dnia 10 sierpnia 2012 roku) stanowi akta kontroli nr AK/II/1.

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik oraz Wójt jako kierownik jednostki.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/1 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *wykaz ksiąg rachunkowych, wykaz zbioru danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych oraz opis systemu przetwarzania danych jak również opis systemu informatycznego nie został dołączony do dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości na 2017 r., ponieważ przez napiętrzenie się obowiązków przeoczono dokonanie wydruku ze strony internetowej autora programu dokumentów wyżej wymienionych.*

2. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy

Zasady funkcjonowania kasy w Urzędzie Gminy zostały ustalone w „Instrukcji kasowej” stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 29/06 Wójta z dnia 20 października 2006 roku w sprawie zasad funkcjonowania kasy.

W Urzędzie Gminy funkcjonuje jedna kasa, która znajduje się w pomieszczeniu biurowym zlokalizowanym na parterze budynku będącego siedzibą Urzędu. Obsługę kasową wykonuje osoba zatrudniona w Urzędzie Gminy na stanowisku Inspektor ds. księgowości budżetowej. W aktach osobowych prowadzącego kasę pracownika znajdują się zapytanie o udzielenie informacji z kartoteki karnej Krajowego Rejestru Karnego (z dnia 1.09.2011 roku), przyrzeczenie o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej (z dnia 1.09.2011 roku) oraz oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone środki finansowe oraz składniki majątkowe.

W styczniu i lutym 2017 roku w RK Wydatki budżetowe zaewidencjonowano pobrane z rachunku bankowego kwoty z przeznaczeniem na wypłaty diet sołtysom. Od miesiąca marca 2017 roku w zakresie funkcjonowania kasy w Urzędzie Gminy przyjmowano jedynie wpłaty z tytułu opłaty

msz Kay

na Marny

skarbowej (RK dochody budżetowe), które na koniec miesiąca odprowadzono do banku. W 2017 roku raporty kasowe sporządzano ręcznie.

Kontrolą objęto raporty kasowe wraz z załączonymi do nich dowodami przychodów kasowych sporządzone w sierpniu i wrześniu 2017 roku, tj. raport kasowy Nr 8/D/2017 za okres 01-31 sierpnia 2017 roku i Nr 9/D/2017 za okres 01-30 września 2017 roku.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- przestrzegania obowiązku bieżącego sporządzania raportów kasowych poprzez ujmowanie w nich wszystkich operacji gotówkowych po stronie przychodów w dniu, w którym zostały dokonane,
- załączania do raportów dowodów wewnętrznych potwierdzających dokonanie operacji gotówką,
- poprawności wyliczenia obrotów i sald raportu,
- określenia w raportach treści dokonywanych operacji gotówką,
- zgodności zapisów księgowych w raportach kasowych z ewidencją syntetyczną na koncie 101 „Kasa”,
- przestrzegania obowiązku sprawdzenia raportu kasowego przez pracownika otrzymującego raport od kasjera.

Ustalenia kontroli:

Na okoliczność udokumentowania rozchodów gotówki wpłacanej do banku załączano „Bankowy dowód wpłaty”.

Dokumenty te wykazywane były w raportach w dacie faktycznego wpływu/wypływu gotówki. Operacje gotówkowe ewidencjonowano w raportach kasowych w dniu ich dokonania. obroty i stany gotówki w raportach kasowych zostały prawidłowo ustalone. W raportach kasowych wskazywano symbol i numer dowodu oraz treść operacji. Oryginały raportów kasowych wraz z dowodami źródłowymi przekazywano do księgowości. Raporty kasowe zawierały podpis osoby sprawdzającej.

Na dowodach dokumentujących wpłatę opłaty skarbowej (kwitariuszach przychodowych) zamieszczano dekretację oraz datę i podpis osoby dekretującej.

Operacje gotówkowe ujęte w raportach kasowych sporządzanych dla dochodów za okresy miesięczne, ewidencjonowano na koncie 101 pod datą pierwszego roboczego dnia miesiąca, zamiast pod faktyczną datą operacji np. raport RK Dochody budżetowe Nr 8/D/2017 za okres od 1 do 31 sierpnia 2017 roku ujęto na koncie 101 pod datą 1.08.2017 roku, a RK Dochody budżetowe Nr 9/D/2017 za okres od 1 do 30 września 2017 roku pod datą 1.09.2017 roku.

Zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi oraz obrotu detalicznego i gastronomii następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej Gminy za 2013 rok i inne wybrane okresy. W odpowiedzi na wnioski pokontrolne Wójt podała: *od 1.01.2014 r. operacje kasowe dotyczące wpłat i wypłat gotówką są ujmowane w księgach rachunkowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane na koncie 101 „Kasa”, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania konta 101 „Kasa” określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.*

Wydruk z ewidencji konta 101 za sierpień i wrzesień 2017 roku oraz kserokopie RK Nr 8/D/2017 (za okres 1 do 31 sierpnia 2017 roku) wraz z dołączonymi do niego dowodami źródłowymi stanowią akta kontroli nr AK/II/2.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/2 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *program PUMA FK nie umożliwia wprowadzenie operacji gotówkowych pod faktyczną datą operacji przy zbiorczych*

hms day

Ma

(miesięcznych) raportach Kasowych. Od października 2018 r. będą sporządzane dzienne raporty kasowe co umożliwi prawidłową ewidencję na koncie 101. Natomiast od stycznia 2019 r. wszystkie wpływy będą dokonywane wyłącznie w banku obsługującym budżet gminy.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik z tytułu nadzoru.

W konsekwencji ujmowania ww. operacji pod datą pierwszego roboczego dnia miesiąca nie została zachowana chronologia zapisów w dzienniku dochody.

W Urzędzie Gminy przeprowadzono inwentaryzację gotówki w kasie wg stanu na koniec 2017 roku. Protokół z inwentaryzacji spisano w dniu 29.12.2017 r.

W trakcie trwania niniejszej kontroli, w dniu 31 sierpnia 2018 roku przeprowadzono kontrolę kasy. Protokół sporządzony na tę okoliczność stanowi załącznik nr II/3 do protokołu kontroli. W wyniku kontroli nie stwierdzono różnic pomiędzy stanem faktycznym a ewidencyjnym.

3. Stan i kompletność urządzeń księgowych

W 2017 roku księgi rachunkowe prowadzono w siedzibie Urzędu Gminy przy zastosowaniu systemu komputerowego PUMA autorstwa firmy ZETO Software Sp. z o. o. Olsztyn oraz w zakresie ewidencji ilościowo-wartościowej stanu i ruchów środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w systemie „Środki trwałe” firmy T-Soft s.c. Kraków. W polityce rachunkowości zawarto wykaz stosowanych w jednostce programów.

Stwierdzono, że księgi rachunkowe prowadzone przy użyciu ww. programu obejmują zbiory zapisów księgowych, które tworzą dzienniki, księgę główną (ewidencja syntetyczna), księgi pomocnicze (ewidencja analityczna), zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej, ksiąg pomocniczych oraz wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz). Program umożliwia prowadzenie ksiąg, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Stosowane oprogramowanie umożliwia wydrukowanie ksiąg rachunkowych lub przeniesienie ich na komputerowy nośnik danych. Program komputerowy umożliwia dostęp do zbiorów danych, pozwalających na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt. 4 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie kontroli ksiąg rachunkowych jednostki oraz organu (zestawienie obrotów i sald) za grudzień 2017 roku i styczeń 2018 roku stwierdzono, że dokonano zamknięcia ksiąg rachunkowych na dzień kończący rok obrotowy 2017 i otwarcia ksiąg rachunkowych na początek roku obrotowego 2018, tj. zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości. W wyniku porównania sald kont syntetycznych organu i jednostki na dzień 31.12.2017 rok (BZ) i na dzień 1.01.2018 rok (BO) nie stwierdzono rozbieżności, co wskazuje na zachowanie zasady ciągłości bilansowej wyrażonej w art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Sporządzone wydruki komputerowe składają się z automatycznie numerowanych stron, zapewniona jest automatyczna kontrola ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów i sald, stosownie do art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

4. Księgi rachunkowe budżetu i Urzędu

(kontrolowały Wanda Kalwat / Barbara Krzyściak)

Dziennik

W 2017 roku do ujmowania operacji gospodarczych w organie stosowano jeden dziennik, tj. „Dziennik główny” natomiast do ujmowania operacji gospodarczych w jednostce Urząd Gminy stosowano 5 dzienników częściowych, tj. „Dziennik Wydatków”, „Dziennik Dochody”, „Dziennik Depozyty”, „Dziennik ZFŚŚ” i „Przedszkole w Sadowiu”. Sporządzony przez Skarbnik wykaz dzienników częściowych prowadzonych w 2017 roku stanowi akta kontroli nr AK/II/3.

hws kay

Wanda Kalwat

Ustalono, że w 2017 roku nie sporządzano zestawień obrotów prowadzonych dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze. Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości, jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/4 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *nie sporządzano zestawień dzienników częściowych za dany okres sprawozdawczy ponieważ w programie PUMA nie ma takiej możliwości.*

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia kontrolujący stwierdza, że przy prowadzeniu dzienników częściowych przy użyciu komputera jednostka powinna egzekwować od dostawcy oprogramowania, aby użytkowany system umożliwiał sporządzanie zestawień obrotów dzienników częściowych, stosownie do ww. art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

Kontrolą objęto prawidłowość prowadzenia dziennika budżetu – „Dziennik główny” oraz dzienników Urzędu: „Wydatków” i „Dochody” za sierpień i wrzesień 2017 roku (wybrane zapisy).

Ustalenia kontroli:

Dzienniki są oznaczone nazwą danego rodzaju księgi, nazwą programu przetwarzania, zawierają oznaczenie roku obrotowego oraz okresu sprawozdawczego, którego dotyczą. Zapisy w dziennikach numerowane są w skali roku, zawierają elementy określone w art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Każda strona zawiera sumę strony i sumę do przeniesienia, strona ostatnia zawiera sumę obrotów miesiąca i sumę obrotów od początku roku. Sposób dokonywania zapisów w dziennikach umożliwia jednoznaczne ich powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, za wyjątkiem zapisów dotyczących wpływu dochodów z tytułu podatków lokalnych dokonywanych w dzienniku „Dochody”, co opisano w dalszej części niniejszego protokołu. Zapisy księgowe posiadają dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść poszczególnych zapisów. Konta rozrachunkowe zawierają dane dotyczące terminu płatności.

W dziennikach budżetu oraz wydatków zdarzenia ujmowane są chronologicznie, natomiast dziennik „Dochody” nie zawiera chronologicznego ujęcia zdarzeń, co jest konsekwencją ujmowania operacji wynikających z raportów kasowych dochodowych (sporządzanych za okresy miesięczne) pod datą pierwszego (roboczego) dnia miesiąca. Powyższe zostało opisane w pkt 2 „Gospodarka pieniężna i kontrola kasy”.

Zestawienia obrotów i sald

Sprawdzono, czy jednostka sporządzała za poszczególne okresy sprawozdawcze (miesiące) oraz za rok obrotowy 2017 zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej budżetu i Urzędu.

Ustalono, że nie sporządzano na koniec okresów sprawozdawczych (nie rzadziej niż na koniec miesiąca) zestawień obrotów i sald kont księgi głównej.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się zestawienie obrotów i sald. Natomiast zestawienie sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych sporządza się co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, a zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów - na dzień inwentaryzacji.

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, iż księgi rachunkowe jednostki nie były prowadzone na bieżąco. Zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe jednostki można uznać za prowadzone na bieżąco, gdy między innymi zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej jest sporządzane przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec

miesiąca, w czasie, który umożliwi sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/5 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *w związku z przejściem na nowy program księgowy i zwiększonymi obowiązkami z nauką i adaptacją nowego systemu księgowego przeoczono obowiązek dokonywania wydruków obrotów i sald na koniec każdego miesiąca.*

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

Sporządzono zestawienia obrotów i sald za rok obrotowy.

Prowadzenie ewidencji szczegółowej w ewidencji księgowej budżetu

Kontrolą objęto prawidłowość prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont: 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 224 „Rozrachunki budżetu”, 901 „Dochody budżetu”, 902 „Wydatki budżetu” oraz 909 „Rozliczenia międzyokresowe”.

Ewidencję szczegółową do ww. kont prowadzono zgodnie z zasadami prowadzenia ewidencji szczegółowej określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Prowadzenie ewidencji szczegółowej w ewidencji księgowej Urzędu Gminy

Kontrolą objęto prawidłowość prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont: 080 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)”, 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 800 „Fundusz jednostki” oraz kont Zespołu 2. Prawidłowość prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont 011 i 013 opisano w ppkt „Ewidencja operacji gospodarczych w zakresie majątku trwałego”.

Ewidencję szczegółową do kont 080, 130, 800 i kont Zespołu 2 (za wyjątkiem konta 221) prowadzono zgodnie z zasadami określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Do konta 720 nie prowadzono ewidencji szczegółowej wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 720 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego.

Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nieprawidłowo prowadzono ewidencję szczegółową wg podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów ponieważ podziałkę klasyfikacji budżetowej stosowano dopiero w momencie wpływu dochodów na rachunek bankowy natomiast przypisu dochodów z tytułu podatków, opłat, czynszu najmu/dzierżawy dokonywano na koncie 221 bez wskazania podziałki klasyfikacji budżetowej, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 221 określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości. Ponadto zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań.

W konsekwencji na dzień 31.12.2017 r. nie zachodzi zgodność między ewidencją syntetyczną prowadzoną do konta 221 (saldo Wn 180.687,00 zł i saldo Ma 12.027,87 zł) a ewidencją analityczną

hst *ky*

Re *Narany*

wg podziałek klasyfikacji budżetowej (saldo Wn 253.612,31 zł i saldo Ma 3.877.528,08 zł). Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Wydruki Zestawienie obrotów i sald syntetyczne i wg podziałek klasyfikacji budżetowej dla konta 221 wg stanu na koniec 2017 roku oraz wydruki z ewidencji księgowej konta 221-08 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – przypisy i odpisy podatków, odsetki” i konta 720-1 oraz kserokopia wyciągu z polityki rachunkowości stanowią akta kontroli nr AK/II/4.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/6 do protokołu kontroli) Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik wskazały: *w związku z dużym obciążeniem stanowiska ds. księgowości budżetowej przypisu dochodów z tytułu podatków i opłat, najmu, czynszu nie prowadzono w podziale klasyfikacji budżetowej. W trakcie kontroli wprowadzono ewidencję szczegółową w podziale klasyfikacji budżetowej dla dochodów z tytułu najmu, dzierżawy, wieczystego użytkowania, opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Natomiast ewidencję szczegółową dla dochodów z podatków i opłat wprowadzi się w późniejszym terminie.*

Do konta 221 nie prowadzono ponadto ewidencji szczegółowej według dłużników, co zostało opisane w dalszej części niniejszego protokołu.

5. Prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

5.1 Ewidencja środków na rachunkach bankowych

W 2017 roku kontrolowana jednostka posiadała rachunek bankowy dla obsługi budżetu oraz odrębne rachunki bankowe dla jednostki Urząd Gminy, w tym dla obsługi dochodów, wydatków oraz dotyczące środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wadium i innych sum depozytowych oraz realizacji programu współfinansowanego z udziałem środków pochodzących z UE.

Zestawienie funkcjonujących w 2017 roku rachunków bankowych z wyszczególnieniem sald wg stanu na początek i koniec roku stanowi akta kontroli nr AK/II/5.

Kontrola w zakresie zgodności sald wykazanych w ewidencji księgowej budżetu i Urzędu na nw. kontach z saldami końcowymi wykazanymi w ostatnich wyciągach bankowych w danym miesiącu 2017 roku (na próbie trzech nw. wybranych miesięcy oraz na dzień 31.12.2017 roku) nie wykazała rozbieżności, tj.:

➤ **konto 133-01 „Rachunek budżetu”**

WB nr 94 z dnia 31.05.2017 roku (saldo 994.176,74 zł),
WB nr 156 z dnia 31.08.2017 roku (saldo 1.165.047,62 zł),
WB nr 177 z dnia 29.09.2017 roku (saldo 1.228.878,88 zł),
WB nr 238 z dnia 31.12.2017 roku (saldo 875.917,31 zł);

➤ **konto 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-Dochody”**

WB nr 103 z dnia 31.05.2017 roku (saldo 296.107,63 zł),
WB nr 165 z dnia 31.08.2017 roku (saldo 11.701,45 zł),
WB nr 186 z dnia 29.09.2017 roku (saldo 44.221,17 zł),
WB nr 249 z dnia 31.12.2017 roku (saldo 0,00 zł);

➤ **konto 130-2 „Rachunek bieżący jednostki-Wydatki”**

WB nr 88 z dnia 31.05.2017 roku (saldo 67.181,39 zł),
WB nr 146 z dnia 31.08.2017 roku (saldo 47.781,84 zł),

ms Kay

Nez *Przewodnik*

WB nr 165 z dnia 29.09.2017 roku (saldo 165.945,60 zł),

WB nr 222 z dnia 31.12.2017 roku (saldo 0,00 zł);

➤ **konto 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”**

WB nr 8 z dnia 29.05.2017 roku (saldo 4.013,89 zł),

WB nr 9 z dnia 14.09.2017 roku (saldo 8.459,89 zł),

WB nr 12 z dnia 31.12.2017 roku (saldo 11.982,00 zł);

➤ **konto 139 „Inne rachunki bankowe”**

WB nr 1 z dnia 28.05.2017 roku (saldo 11.030,61 zł),

WB nr 5 z dnia 16.08.2017 roku (saldo 10.030,61 zł),

WB nr 9 z dnia 19.09.2017 roku (saldo 11.530,61 zł),

WB nr od 17 do 19 z dnia 31.12.2017 roku (saldo 9.996,16 zł).

Kontrolą w zakresie zgodności zapisów w ewidencji księgowej budżetu i Urzędu z zapisami ujętymi w wyciągach bankowych objęto zapisy dokonane na podstawie nw. wyciągów bankowych:

1) na koncie **133** na podstawie wyciągów bankowych o nr: 137 z dnia 1.08.2017 r., 138 z dnia 3.08.2017 r., 139 z dnia 4.08.2017 r., 140 z dnia 7.08.2017 r., 141 z dnia 8.08.2017 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

2) na koncie **130-1 (dziennik dochody)** na podstawie wyciągów bankowych o nr: 160 z dnia 24.08.2017 r., 161 z dnia 25.08.2017 r., 162 z dnia 28.08.2017 r., 163 z dnia 29.08.2017 r., 164 z dnia 30.08.2017 r. Ustalono, iż operacje wynikające z ww. wyciągów bankowych dotyczące wpływu dochodów z tytułu podatków lokalnych ujmowano w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-Dochody” w sposób uniemożliwiający identyfikację poszczególnych operacji ujętych na tych wyciągach bankowych. Zapisów księgowych dokonywano zbiorczo natomiast dołączone do wyciągów bankowych dokumenty nie posiadają cech dowodu zbiorczego, co uniemożliwia porównanie zapisów w ewidencji księgowej z dowodami źródłowymi stanowiącymi podstawę zapisów.

Zgodnie z:

– art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione;

– art. 23 ust. 4 ww. ustawy zapisy w dzienniku i na kontach księgi głównej powinny być powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie;

– art. 24 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych).

Kserokopie wyciągów bankowych nr 160, 161, 162, 163 i dokumentów załączanych do wyciągów oraz wyciąg z dziennika dochodów za dni 24-30.08.2017 r. stanowią akta kontroli nr AK/II/6.

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/7 do protokołu kontroli) Inspektor ds. księgowości budżetowej wskazała: *operacje z wyciągów bankowych dotyczące wpływu dochodów z tytułu podatków lokalnych ujmowano w ewidencji księgowej na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki” (subkonto dochody) zbiorczo ze względu na duże obciążenie stanowiska pracy. Do tej pory nie opracowano wzoru dokumentu zbiorczego w instrukcji obiegu dowodów księgowych.*

hms Kay

res Kowalski

Ponadto ustalono, że w 2017 roku opłatę komorniczą, wyszczególnioną w opisie na dowodzie bankowym ujmowano w ewidencji księgowej oraz refundowano z rachunku wydatków w innej wysokości niż faktycznie została pobrana z należności głównej przez urząd skarbowy, co obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Kwota opłaty komorniczej wyszczególniona w dowodzie bankowym oraz nr i data WB	Kwota opłaty komorniczej ujęta (przypisana) w księgach i zrefundowana z rachunku wydatków oraz nr i data WB (dochody)
1.	69,34 zł WB nr 160 z dnia 24.08.2017 r.	138,68 zł WB nr 162 z dnia 28.08.2017 r.
2.	4,59 zł WB nr 161 z dnia 25.08.2017 r.	9,18 zł WB nr 163 z dnia 29.08.2017 r.
3.	4,66 zł, 6,45 zł razem 11,11 zł WB nr 163 z dnia 29.08.2017 r.	22,22 zł WB nr 165 z dnia 31.08.2017 r.

Z powyższego wynika, że opłatę komorniczą ujmowano w księgach (Wn 240 i Ma 221) oraz refundowano z rachunku wydatków w podwojonej wysokości. Zrefundowaną opłatę komorniczą ujmowano w księgach Urzędu na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-Dochody” w podziale 756/75616/0320 oraz od strony wydatków na koncie 130-2 „Rachunek bieżący jednostki-Wydatki” w podziale 750/75095/4430.

Na wniosek kontrolującego Inspektor ds. księgowości budżetowej sporządziła zestawienie dotyczące kwot opłaty komorniczej, które faktycznie zostały pobrane w 2017 roku przez urząd skarbowy i wynikają z opisu zamieszczonego na dokumentach bankowych oraz kwot zrefundowanych z rachunku wydatków, które wpłynęły na rachunek dochodów. Z zestawienia wynika, że w 2017 roku faktyczna kwota opłaty komorniczej pobrana przez urząd skarbowy wyniosła 1.783,61 zł, natomiast jednostka zrefundowała z rachunku wydatków kwotę 3.567,22 zł.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Sporządzone przez Inspektor ds. księgowości budżetowej zestawienie dotyczące wpłat opłaty komorniczej w 2017 r. oraz wydruk z ewidencji księgowej konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki-Wydatki” wg 750/75095/4430 za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/II/7.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/8 do protokołu kontroli) Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik wskazały: *opłatę komorniczą wyszczególnioną w opisie na dowodzie bankowym ujmowano w ewidencji księgowej oraz refundowano z rachunku wydatków w innej wysokości w wyniku mylnie ustalonego sposobu naliczania. W trakcie kontroli w miesiącu wrześniu 2018r. zaczęto wyliczać dopełnienie opłaty komorniczej we właściwy sposób.*

3) na koncie **130-2 (dziennik wydatki)** na podstawie wyciągów bankowych o nr: 144 z dnia 29.08.2017 r., 145 z dnia 30.08.2017 r., 146 z dnia 31.08.2017 r., 147 z dnia 1.09.2017 r., 148 z dnia 5.09.2017 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4) na koncie **135** na podstawie wyciągów bankowych o nr: 5 z dnia 4.04.2017 r., 6 z dnia 18.05.2017 r., 7 z dnia 24.05.2017 r., 8 z dnia 29.05.2017 r., 9 z dnia 14.09.2017 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

5) na koncie **139** na podstawie wyciągów bankowych o nr: 1 z dnia 28.03.2017 r., 2 z dnia 30.06.2017r., 3 z dnia 3.07.2017 r., 4 z dnia 11.08.2017 r., 5 z dnia 16.08.2017 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

hs kay

PC Pierwszy

5.2 Ewidencja rozrachunków i rozliczeń

Rozrachunki budżetu

Kontrolą objęto:

- prawidłowość i terminowość ujęcia w ewidencji księgowej operacji gospodarczych dotyczących:
 - wpływu z Ministerstwa Finansów udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych na przykładzie wpływu tych udziałów w dniu 9 i 31.01.2017 roku z tytułu ostatecznego rozliczenia za 2016 rok,
 - przypisu do zwrotu w roku następnym niewykorzystanej dotacji celowej z 2017 roku na przykładzie dotacji zaklasyfikowanej w rozdz. 85501 § 2060 kwota 3.760,20 zł i rozdz. 85502 § 2010 kwota 3.894,03 zł;
 - zwrot w 2017 roku niewykorzystanej części dotacji na przykładzie dotacji w rozdz. 80101 § 2010
- realność sald wykazanych na dzień 31.12.2017 r. na kontach: 224, 134, 250 i 260.

Ustalenia kontroli:

W zakresie prawidłowości i terminowości ujmowania zdarzeń w ewidencji budżetu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na dzień 31.12.2017 r. konta rozrachunkowe budżetu wykazywały następujące salda:

- konto 224 saldo Wn 35.017,38 zł i saldo Ma 9.814,23 zł. Na saldo Wn składały się należności dotyczące: udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2017 r. przekazanych przez MF w styczniu 2018 r. – kwota 34.133,00 zł, udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych za 2017 r. przekazanych przez urzędy skarbowe w styczniu 2018 r. - kwota 294,38 zł, dochodów pobieranych przez US i przekazanych w styczniu 2018 r. – kwota 590,00 zł. Na saldo Ma konta składały się: zobowiązania wobec budżetu państwa (ŚUW) z tytułu zwrotu dotacji celowej za 2017 rok w łącznej kwocie 9.171,75 zł wg podziałek 801/80106/2030, 852/85213/2010, 852/85213/2030, 855/85501/2060, 855/85502/2010, 855/85503/2010 (zwrot w dniu 5 i 19.01.2018 r. WB nr 4 i nr 14) oraz zobowiązania w kwocie 642,48 zł wobec Urzędu Skarbowego z tytułu podatku VAT (centralizacja)
- kwota wynika ze zbiorczej deklaracji VAT-7 za grudzień 2017 roku (różnica 0,48 zł wynika z zaokrągleń),
- konto 134 saldo Ma 2.454.300,00 zł dotyczące zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych w Banku Spółdzielczym w Zwoleniu (kwota zgodna z bankowym potwierdzeniem salda),
- konto 250 saldo Wn 81.987,81 zł dotyczące należności z tytułu pożyczek udzielonych Stowarzyszeniom – kwota zgodna z potwierdzeniami sald przesłanymi przez Stowarzyszenia,
- konto 260 saldo Ma 347.361,07 zł dotyczące zobowiązań z tytułu pożyczki i odsetek z WFOŚiGW. (kwota zgodna z potwierdzeniem salda przesłanym przez WFOŚiGW).

Stwierdzono, że według stanu na 31.12.2017 r. wykazano rzeczywiste salda poszczególnych kont rozrachunkowych, bez ich wzajemnej kompensaty.

Rozrachunki jednostki Urząd Gminy

Kontrolą objęto:

- prawidłowość i terminowość ujmowania operacji gospodarczych dotyczących:
 - ewidencjonowania zobowiązań wobec kontrahentów na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na przykładzie kontrahentów: 201-142, 201-626, 201-722, 201-1099, 201-1169 (zapisy w IV kwartale 2017 roku),
 - ujmowania sprzedaży opodatkowanej na przykładzie zapisów na koncie analitycznym 221-11 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – Dochody z najmu, sprzedaży, dzierżawy” w IV kwartale 2017 roku;

ms kay

re Mamy

➤ realność sald wykazanych na dzień 31.12.2017 r. na kontach: 201, 221, 225, 229, 231.

Ustalenia kontroli:

➤ Konto 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Zobowiązania wynikające z faktur, które wpłynęły w trakcie roku na przełomie miesięcy bądź w styczniu 2018 roku, a dotyczyły grudnia 2017 r. ewidencjonowano na koncie 201 w momencie ich powstania.

W pozostałych przypadkach, tj. gdy faktury wpłynęły w trakcie miesiąca, zobowiązania ewidencjonowano na koncie 201 pod datą zapłaty w miesiącu, w którym wpłynęła dana faktura. W zbiorze dowodów księgowych faktury te znajdują się pod wyciągami bankowymi.

Przykładowo: w przypadku kontrahenta, dla którego w ewidencji księgowej prowadzono konto 201-1099 zobowiązanie w kwocie 293,08 zł wynikające z faktury Vat Nr 00895/10/2017 wystawionej w dniu 6.10.2017 r. (data wpływu do Urzędu w dniu 9.10.2017 r.) ujęto na stronie Ma ww. konta w dniu 16.10.2017 r., tj. pod datą zapłaty. W zbiorze dowodów księgowych przedmiotowa faktura znajduje się pod wyciągiem bankowym nr 174. Analogiczna sytuacja miała miejsce w listopadzie i grudniu, za wyjątkiem ujęcia pod datą 31.12.2017 r. zobowiązania wynikającego z faktury, która wpłynęła w styczniu 2018 roku, a dotyczyła miesiąca grudnia (prawidłowo ujęto pod datą faktury Wn 402 i Ma 201-1099).

Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w księgach rachunkowych ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków.

Kserokopia faktury Nr 00895/10/2017 z dnia 6.10.2017 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej konta 201-1099 za okres 10.2017-12.2017 stanowią akta kontroli nr AK/II/8.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. budżetowych oraz Skarbnik.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/9 do protokołu kontroli) Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik wskazały: *faktury wpływające do Urzędu Gminy w trakcie danego okresu rozliczeniowego, za które płatności zrealizowane zostały w ww. okresie rozliczeniowym były ujmowane na kontach rozrachunkowych dopiero w momencie ich zapłaty przez niewłaściwą interpretację przepisów w tym zakresie.*

Zapłatę za faktury ujmowano pod datą wyciągu bankowego: Wn 201 i Ma 130. Stosowano prawidłową klasyfikację budżetową wydatków. W 2017 roku nie odliczano podatku VAT.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywano na podstawie dowodów źródłowych, sprawdzonych pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzonych do wypłaty ze środków budżetowych przez osoby upoważnione. Dowody zostały opatrzone adnotacją stwierdzającą ich zakwalifikowanie do ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacją) wraz z datą i podpisem osoby dekretującej. Faktury zostały oznaczone datą wpływu do Urzędu.

Zobowiązania wobec ww. kontrahentów regulowane były terminowo za wyjątkiem zobowiązania wobec kontrahenta 201-626, co opisano poniżej.

Na dzień 31.12.2017 r. objęte kontrolą ww. konta analityczne wykazywały saldo po stronie Ma, tj.:

- konto 201-142 saldo w kwocie 1.331,40 zł,
- konto 201-626 saldo w kwocie 315,00 zł,
- konto 201-722 saldo w kwocie 4.000,00 zł,
- konto 201-1099 saldo w kwocie 211,61 zł,
- konto 201-1169 saldo w kwocie 881,28 zł.

[Podpis]

[Podpis] *[Podpis]*

Stwierdzono, że:

Salda Ma tych kont wynikały z prawidłowo ustalonych zobowiązań jednostki. Koszty prawidłowo ujęto do kosztów miesiąca grudnia 2017 roku. Zobowiązania wobec kontrahentów (za wyjątkiem kontrahenta 201-626) nie były wymagalne na dzień 31.12.2017 r. i zostały zapłacone w styczniu 2018 roku w terminach określonych na fakturach.

W przypadku kontrahenta, dla którego w ewidencji Urzędu prowadzono konto 201-626 ustalono, że: w dniu 20.02.2018 r. do Urzędu Gminy wpłynął duplikat dokumentu obliczenia opłaty 4403/2017 za wykonanie arkusza mapy zasadniczej w postaci drukowanej na kwotę 315,00 zł z terminem płatności do dnia 28.09.2017 roku. Z załączonej do ww. dokumentu korespondencji wynika, że oryginał dokumentu obliczenia opłaty z dnia 14.09.2017 r. odebrał pracownik Urzędu w dniu 14.09.2017 r.

Zobowiązanie wynikające z powyższej faktury ujęto w księgach Wn 402 i Ma 201-626 wg podziałki 700/70005/4300 pod datą 31.12.2017 r. Zapłaty dokonano w dniu 20.02.2018 r. (WB nr 31.)

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 roku (korekta nr 1 z dnia 23.02.2018 roku) nie wykazano powyższego zobowiązania w kwocie 315,00 zł jako wymagalnego. Z dokumentacji nie wynika, aby został przesunięty termin płatności.

Ponadto nie sporządzono korekty (w zakresie wykazania zobowiązań wymagalnych) sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku, mimo że nastąpiła zmiana stanu faktycznego w ewidencji księgowej (konto 201). Zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 5 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w sprawozdaniu Rb-28S w kolumnie "Zobowiązania wymagalne" wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym.

Stosownie do § 10 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. W przypadku zmiany stanu faktycznego w ewidencji księgowej lub w przypadku stwierdzenia błędu w uprzednio przekazanym sprawozdaniu jednostka niezwłocznie sporządza oraz przekazuje korektę sprawozdania nieodpowiadającego stanowi faktycznemu do jednostki będącej odbiorcą tego sprawozdania. Jednostki nie sporządzają korekty, jeżeli od końca okresu sprawozdawczego upłynęło 6 miesięcy, a zmiana, o której mowa w zdaniu poprzednim, stanowi mniej niż 0,001% PKB za rok budżetowy, którego sprawozdanie dotyczy, lub w przypadku braku informacji - za ostatni znany okres.

Kserokopie: duplikatu obliczenia opłaty 4403/2017 wraz z załączoną od kontrahenta korespondencją, WB nr 31 z dnia 20.02.2018 r. wraz z dowodem przelewu oraz wyciągu ze sprawozdania Rb-28S za 2017 rok (korekta nr 1 z dnia 23.02.2018 r. s. 1, 3 i 12) i wydruk z ewidencji księgowej konta 201-626 stanowią akta kontroli nr AK/II/9.

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik oraz Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/10 do protokołu kontroli) Skarbnik i Wójt wskazały: *w rocznych sprawozdania Rb-28S i Rb-Z nie wykazano zobowiązań wymagalnych w kwocie 315 zł przez przeoczenie.*

➤ Konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Na podstawie zapisów księgowych dokonanych w ewidencji jednostki oraz dokumentów źródłowych ustalono, że sprzedaż opodatkowaną (dochody z tytułu umów najmu i dzierżawy) ujmowano w księgach jednostki następująco:

– wystawienie faktury dotyczącej sprzedaży opodatkowanej:

Wn 221-11 i Ma 720 (bez klasyfikacji budżetowej dochodów) - naliczona należność netto oraz Wn 221 i Ma 280-1 „Rozliczenia z tytułu podatku VAT – VAT należny (do odprowadzenia do Urzędu Skarbowego)” (bez klasyfikacji budżetowej dochodów) – podatek VAT należny;

– wpływ należności z tytułu wystawionej faktury: Wn 130-01 i Ma 221-11 (wg klasyfikacji budżetowej dochodów 700/70005/0750) - kwota czynszu brutto.

Nieprawidłowość w zakresie nieprawidłowego prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont 221 i 720 opisano w pkt. 4. Księgi rachunkowe budżetu i Urzędu.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego jednostka dokonywała przeksięgowania należnego podatku VAT z konta 280-1 na konto 225-2 „Rozrachunki z budżetami – VAT” oraz przekazywała należny podatek z subkonta dochodów na konto budżetu ujmując operację zapisem Wn 225-2 i Ma 131-01 wg klasyfikacji budżetowej dochodów 700/70005/0750. W sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Rb- 27S dochody wykonane w podziałce 700/70005/0750 zostały ujęte w kwocie netto (bez podatku VAT).

Na dzień 31.12.2017 r. nw. konta syntetyczne wykazywały następujące salda:

➤ konto 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” saldo Wn w kwocie 0,00 zł i saldo Ma w kwocie 41.856,45 zł dotyczące zobowiązań wobec 9 kontrahentów z tytułu niezapłaconych faktur, dotyczących 2017 roku,

➤ konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” saldo Wn w kwocie 180.687,00 zł i saldo Ma w kwocie 12.027,87 zł.

Do konta 221 w ewidencji Urzędu założono nw. konta analityczne, które na koniec 2017 roku wykazywały następujące salda:

– 221-01 „Należności z tytułu dochodów budżetowych - Należności” nie wykazuje salda,

– 221-02 „Należności z tytułu dochodów budżetowych - Zaległości” saldo Wn 145.604,70 zł,

– 221-03 „Należności z tytułu dochodów budżetowych - Nadpłaty” saldo Ma 12.027,87 zł,

– 221-04 „Należności z tytułu dochodów budżetowych - Odsetki” saldo Wn 29.783,65 zł,

– 221-07 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – Wieczyste użytkowanie gruntami” saldo Wn 42,04 zł,

– 221-08 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – Przypisy i odpisy podatków” nie wykazuje salda,

– 221-09 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – Urzędy Skarbowe” saldo Wn 4.324,27 zł,

– 221-11 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – Dochody z najmu sprzedaży, dzierżawy” saldo Wn 932,34 zł.

Stwierdzono, że stan należności z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych i prawnych wynikający z konta 221-02 „Należności z tytułu dochodów budżetowych - Zaległości” w kwocie 145.604,70 zł, nie jest zgodny ze stanem tych należności wynikającym z ewidencji podatkowej, który wynosi 144.004,70 zł. Kwota 145.604,70 zł została ujęta w ewidencji kona 221 pod datą 31.12.2017 r. na podstawie dowodu PK nr 46. Zapisy na tym koncie nie mają odzwierciedlenia w stanie faktycznym.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli

hs

Ma

dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Kserokopia dowodu PK nr 46 z dnia 31.12.2017 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej konta 221-02 stanowią akta kontroli nr AK/II/10.

Wydruki z ewidencji podatkowej dotyczące należności w podatkach: od nieruchomości, rolnym i leśnym na koniec 2017 roku zawierają akta kontroli nr AK/II/21.

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/11 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *stan należności z tytułu podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych i prawnych na koniec 2017 roku mylnie ustalono w kwocie 145.604,70 zł bazując na niewłaściwym wydruku sald rozrachunkowych. Saldo zostanie skorygowane według prawidłowego stanu należności wynikający z ewidencji podatkowej do kwoty 144.004,70 zł.*

- konto 225 „Rozrachunki z budżetami” saldo Ma w kwocie 6.990,00 zł dotyczące zobowiązań wobec US z tytułu podatku dochodowego od wynagrodzeń;
- konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” saldo Ma w kwocie 31.982,45 zł dotyczące zobowiązań jednostki z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i FP naliczonych od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 rok,
- konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” saldo Ma w kwocie 55.280,35 zł dotyczące zobowiązań jednostki z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 rok.

Centralizacja rozliczeń VAT

Od dnia 1 stycznia 2017 r. Gmina Sadowie podjęła rozliczanie podatku od towarów i usług (VAT) wraz z jednostkami organizacyjnymi (jednostkami budżetowymi), stosownie do art. 3 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 280). Zarządzeniem Nr 0050.48.2016 z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie Sadowie Wójt wprowadził w formie załączników:

- procedurę rozliczania podatku od towarów i usług w Gminie Sadowie i gminnych jednostkach budżetowych wraz z wyjaśnieniami, wzorami i załącznikami do stosowania (załącznik nr 1),
- instrukcję realizacji zobowiązania podatkowego podatku od towarów i usług w Gminie Sadowie i gminnych jednostkach budżetowych wraz z wyjaśnieniami (załącznik nr 2).

Ponadto Wójt zarządzeniem Nr 120.1.2017 z dnia 5 stycznia 2017 r. wprowadził procedury ewidencji księgowej podatku VAT w Urzędzie Gminy i Budżecie Gminy Sadowie w związku z centralizacją podatku VAT.

Kontrolowana jednostka nie posiada wydzielonego rachunku bankowego dla rozliczeń VAT. Zdarzenia dotyczące centralizacji i rozliczeń VAT w zakresie rozliczeń urzędu ujmowano w księgach urzędu na koncie 280-1 „Rozliczenia z tytułu podatku VAT – VAT należny (do odprowadzenia do Urzędu Skarbowego)” i koncie 225-2 „Rozrachunki z budżetami - VAT”, natomiast rozliczenia z jednostkami z tytułu centralizacji – w ewidencji księgowej budżetu na koncie 226 „Rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT” wg jednostek i koncie 224-2 „Rozliczenia z Urzędem Skarbowym

hst

Ne *Narany*

z tytułu VAT". Zasady funkcjonowania ww. kont zostały opisane w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości.

Kontrolą objęto rozliczenia Gminy z tytułu podatku VAT ze Szkołą Podstawową (OPS – sprzedaż zwolniona z podatku). Operacje w powyższym zakresie prawidłowo ewidencjonowano w księgach budżetu, tj.:

- przypis podatku VAT ujmowano Wn 226-02 i Ma 224-02 (VAT należny),
- wpłata przez jednostkę organizacyjną podatku VAT Wn 133 i Ma 226-02.

Z deklaracji cząstkowej VAT-7 Urzędu Gminy za grudzień 2017 roku i załączonego rejestru sprzedaży (w 2017 roku nie odliczano podatku VAT naliczonego) oraz ewidencji księgowej wynika, że należny podatek VAT za ten okres podlegający zwrotowi do US wyniósł 596,00 zł. W dniu 28.12.2017 r. (WB nr 247) Urząd Gminy dokonał przelewu ww. kwoty z rachunku bieżącego - dochody (konto 130-1) na rachunek budżetu (konto 133).

Na podstawie złożonych przez Urząd Gminy i Szkołę deklaracji cząstkowych VAT-7 za miesiąc grudzień 2017 roku Gmina sporządziła deklarację scentralizowaną VAT-7, z której wynika, że kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego wyniosła 642,00 zł (saldo konta 224-2 – różnica w kwocie 0,48 zł wynika z zaokrągleń). Powyższą kwotę przekazano do US terminowo, tj. w dniu 15.01.2018 r. (WB nr 10).

Zasada memoriału

W zakresie przestrzegania zasady memoriału za 2017 rok – kontrolą objęto księgi rachunkowe i dowody księgowe dotyczące wydatków jednostki za styczeń i luty 2018 roku.

Ustalono, że w zakresie przestrzegania obowiązku ujęcia w księgach rachunkowych danego roku kosztów jednostki nie ujęto w 2017 roku kwoty 188,38 zł, dotyczącej publikacji „Prawo budowlane w praktyce”. Ww. kwotę ujęto w księgach rachunkowych jednostki Wn 401 i Ma 201 pod datą 29.01.2018 r. na podstawie otrzymanego ponownego przypomnienia z dnia 19.01.2018 roku, zgodnie z którym faktura nr EFB-1001283/2017 została wystawiona w dniu 21.12.2017 r. Powyższy dokument (ponowne przypomnienie) nie posiadał cech dowodu księgowego.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości:

- art. 6 ust. 1 w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Oznacza to obowiązek ujęcia w księgach rachunkowych wszystkich zdarzeń gospodarczych jakie wystąpiły w danym roku obrotowym, niezależnie od tego czy zostały one zafakturowane (notyfikowane) oraz czy zostały zapłacone. Ponadto księgi rachunkowe powinny być kompletne, tj. obejmować wszystkie koszty i przychody, które wystąpiły w danym roku obrotowym stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie, z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
- art. 21 ust. 1 dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego; określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej; opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych; datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu; podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów; stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, a zgodnie z art. 22 ust. 1 ww. ustawy dowody księgowe

powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych.

Kserokopia „Ponownego przypomnienia” z dnia 19.01.2018 roku oraz wyciąg z dziennika wydatków z dnia 29.01.2018 r. stanowią akta kontroli nr AK/II/11.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/12 do protokołu kontroli) Skarbnik i Inspektor ds. księgowości budżetowej wskazały, że: *pomyłkowo zaliczono do kosztów miesiąca stycznia 2018r., zamiast do miesiąca grudnia 2017r. kwotę 188,38 zł dotyczącą publikacji „Prawo budowlane w praktyce”. Powyższego księgowania dokonano na podstawie otrzymanego wezwania do zapłaty „Ponowne przypomnienie” z dn. 19.01.2018r., gdyż nie wpłynęła do Urzędu Gminy w/w Faktura. Dnia 08.08.2018r. wystąpiłam z pismem do Wydawnictwa Wiedza i Praktyka Sp. z o.o. o wystawienie duplikatu Faktury EFB – 1001283/2017 z dnia 21.12.2017r.*

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik z tytułu nadzoru.

W zakresie ujmowania w księgach danego roku wszystkich obciążających jednostkę kosztów dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty udzielono Skarbnik i Inspektor ds. księgowości budżetowej instruktażu (załącznik nr II/13 do protokołu kontroli).

5.3 Ewidencja operacji gospodarczych w zakresie majątku trwałego

Konto 011 „Środki trwałe”

W 2017 roku prowadzono ewidencję księgową na koncie 011, na podstawie której ustalono:

Symbol	BO na dzień 1.01.2017 r.	Wartość zwiększenia w 2017 roku	Wartość zmniejszenia w 2017 roku	Saldo na dzień 31.12.2017 r.
011	23.365.721,10 zł	593.501,91 zł	29.906,61 zł	23.929.316,40 zł

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- prawidłowości prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011,
- prawidłowości i terminowości ujęcia operacji gospodarczych w ewidencji księgowej konta 011 na przykładzie operacji ujętych na tym koncie w grudniu 2017 roku;
- poprawności udokumentowania operacji.

Ustalenia kontroli:

Ewidencję analityczną do konta 011 „Środki trwałe” prowadzono komputerowo z uwzględnieniem podziału na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych. Ewidencja prowadzona jest zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku. Zachodzi zgodność między ewidencją analityczną a syntetyczną prowadzoną do konta 011.

Operacje zwiększenia wartości środków trwałych prawidłowo ujmowano w ewidencji księgowej konta 011.

W zakresie terminowości ujmowania w 2017 roku zdarzeń na koncie 011 ustalono, że pod datą 31.12.2017 r. na koncie 011-1 ujęto zwiększenie wartości początkowej środków trwałych o numerach inwentarzowych: 220-15 „droga Jacentów” o kwotę 213.790,86 zł i 220-14 „droga Sadowie-Ruszków” o kwotę 101.845,27 zł w wyniku ich przebudowy. Protokoły rzeczowo-finansowe końcowego odbioru zadania spisano w dniu 20.09.2017 r., dokumenty OT Nr 9/2017 i Nr 10/2017 sporządzono w dniu 31.12.2017 roku, tj. po upływie 3 miesięcy od przyjęcia środków trwałych do eksploatacji.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

hss kay

Neu Nemmy

Ponadto na dowodach OT brak jest wskazania i podpisu osoby merytorycznie odpowiedzialnej za środki trwałe.

Zgodnie z § 16 Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych stanowiącą załącznik nr 4 do zarządzenia Wójta nr 28/06 z dnia 20.10.2006 r. dowód OT wystawiany jest przez pracownika odpowiedzialnego za gospodarkę środkami. Sporządzony dowód OT podpisuje osoba, która dany środek przyjęła do użytkowania.

Kserokopie dokumentów OT Nr 9/2017 i Nr 10/2017 z dnia 31.12.2017 r., protokołów rzeczowo-finansowych końcowego odbioru zadania z dnia 20.09.2017 r. i wyciągu z Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych stanowią akta kontroli nr AK II/12. Wydruk z ewidencji księgowej konta 011-1 za 2017 rok zawierają akta kontroli nr AK/II/15.

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/14 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *zwiększenie wartości drogi Jacentów i drogi Sadowie-Ruszków ujęto dopiero pod datą 31.12.2017 r., ponieważ dokument OT sporządziła komórka finansowa przy weryfikacji konta 080 i w związku z tym brak jest wskazania osoby merytorycznie odpowiedzialnej.*

Konto 013 „Pozostałe środki trwałe”

W 2017 roku prowadzono ewidencję księgową na koncie 013, na podstawie której ustalono:

Symbol	BO na dzień 1.01.2017 r.	Wartość zwiększenia w 2017 roku	Wartość zmniejszenia w 2017 roku	Saldo na dzień 31.12.2017 r.
013	331.834,94 zł	24.024,00 zł	5.303,80 zł	350.555,14 zł

Kontrolą w zakresie prawidłowości i terminowości ujmowania operacji na ww. koncie objęto operacje ujęte w miesiącach lipiec, wrzesień oraz grudzień 2017 roku.

W okresie objętym kontrolą zwiększenia wartości pozostałych środków trwałych wynikały z zakupu płyty indukcyjnej, telewizora i szafek o wartości jednostkowej nie przekraczającej 3.500,00 zł. Operacje dotyczące zakupu środków trwałych ujmowano na koncie 013 pod datą zapłaty, w miesiącu, w którym wpłynęła faktura. Stosowano jednorazowe umorzenie poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia pozostałych środków trwałych do używania, zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku. Umorzenie ewidencjonowano na stronie Ma konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

Na stronie Ma konta 013 ujęto w trakcie roku rozchód pozostałych środków trwałych z tytułu likwidacji (na podstawie dowodu LT) oraz nieodpłatnego przekazania środków trwałych do jednostek organizacyjnych (na podstawie dowodu PT). Operacje dotyczące rozchodu prawidłowo ujęto w księgach Wn 072 i Ma 013.

Ewidencję analityczną do konta 013 prowadzono techniką komputerową przy wykorzystaniu systemu WST firmy T-SOFT s.c. Kraków. Zachodzi zgodność między ewidencją analityczną a ewidencją syntetyczną.

Konto 020 „Wartości niematerialne i prawne”

Z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” wynika, że według stanu na dzień 01.01.2017 r. wartość brutto wynosiła 186.785,02 zł (BO). W ciągu 2017 roku dokonano zmniejszenia w stanie wartości niematerialnych i prawnych na kwotę 15.756,49 zł. Rozchodu WNIP dokonano w związku z wygaśnięciem i brakiem użytkowania niektórych licencji. Podstawą dokonania likwidacji WNIP był protokół kasacyjny nr 1/2017 z dnia 31.01.2017 r.

zatwierdzony przez Wójta i Skarbnika. Prawidłowo udokumentowano likwidację WNiP – dokumenty LT sporządzone przez komisję likwidacyjną zostały zatwierdzone przez Wójta. Operację ujęto w księgach Wn 800 i Ma 020. Na dzień 31.12.2017 r. saldo konta 020 wynosiło 171.028,53 zł.

Konto 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”

W 2017 roku prowadzono ewidencję księgową na koncie 080, na podstawie której ustalono:

Symbol	BO na dzień 1.01.2017 r.	Poniesione koszty w 2017 roku	Wartość rozchodów i zmniejszeń w 2017 roku	Saldo na dzień 31.12.2017 roku
080	129.572,50 zł	710.536,91 zł	578.501,91 zł	261.607,50 zł

Saldo na dzień 31.12.2017 roku wynosiło 261.607,50 zł i dotyczyło 3 zadań inwestycyjnych, w tym jednego rozpoczętego w latach ubiegłych. Zadania zostały zaplanowane w budżecie na 2018 rok. Na podstawie wydruku kont analitycznych do konta 080 ustalono, że w 2017 roku zakończono i rozliczono 10 inwestycji na kwotę ogółem 578.501,91 zł, z czego 8 dotyczyło zadań jednorocznych.

6. Sprawozdania finansowe

Kontrolą objęto nw. sprawozdania sporządzone na dzień 31.12.2017 roku:

- bilans z wykonania budżetu Gminy,
- sprawozdanie finansowe jednostki Urząd Gminy.

6.1 Bilans z wykonania budżetu Gminy

Bilans z wykonania budżetu Gminy sporządzono w dniu 30 marca 2018 roku, tj. z zachowaniem terminu ustalonego w § 24 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku, na właściwym formularzu określonym w załączniku nr 9 do ww. rozporządzenia. Sprawozdanie zostało podpisane elektronicznie przez Skarbnika oraz Wójta.

Kontrolę bilansu z wykonania budżetu Gminy sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku przeprowadzono w zakresie prawidłowości wykazania danych po stronie aktywów i pasywów w kolumnie „Stan na koniec roku” we wszystkich wierszach.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dane po stronie aktywów oraz po stronie pasywów, według stanu na dzień 31.12.2017 roku są zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych prowadzonych dla budżetu Gminy. Dane po stronie aktywów zostały wykazane we właściwych pozycjach bilansu. W pasywach bilansu w wierszu I.3 „Pozostałe zobowiązania”, wykazano kwotę 2.619,27 zł stanowiącą wartość naliczonych na dzień 31.12.2017 roku odsetek od pożyczki (konto 260-01 „Zobowiązania finansowe – pożyczka WFOŚiGW”), które zgodnie z treścią ekonomiczną winny być wykazane w wierszu I.1.1 „Zobowiązania finansowe - krótkoterminowe”.

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Kserokopia bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31.12.2017 r. oraz wydruk z ewidencji księgowej konta 260-01 stanowią akta kontroli nr AK/II/13.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/15 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *kwota 2.619,27 zł dotycząca naliczenia na dzień 31.12.2017 r. odsetek od pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW została pomyłkowo wykazana w poz. I.3 „Pozostałe zobowiązania”, zamiast w poz. I.1.1 „Zobowiązania finansowe - krótkoterminowe”.*

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

W zakresie wykazywania w bilansie z wykonania budżetu danych zgodnie z treścią ekonomiczną udzielono Skarbnik pisemnego instruktażu (załącznik nr II/16 do protokołu kontroli).

6.2 Sprawozdanie finansowe jednostki Urząd Gminy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kontrolowana jednostka sporządziła sprawozdanie finansowe obejmujące bilans jednostki budżetowej, rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki. Sprawozdania zostały sporządzone w dniu 30 marca 2018 roku, tj. z zachowaniem terminu ustalonego w § 24 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku, na właściwych formularzach określonych w załącznikach nr 5, 7 i 8 do ww. rozporządzenia. Sprawozdania zostały podpisane przez Skarbnika oraz Wójta.

W wyniku sprawdzenia prawidłowości wykazania danych w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” w bilansie, rachunku zysków i strat oraz zestawieniu zmian w funduszu jednostki ustalono, że:

- W bilansie jednostki budżetowej dane po stronie aktywów oraz pasywów są zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych prowadzonych dla jednostki – Urząd Gminy oraz zostały wykazane we właściwych pozycjach bilansu;
- Kwota wykazana w rachunku zysków i strat w poz. N. „Zysk” jest zgodna z saldem konta 860 „Wynik finansowy”;
- W zestawieniu zmian w funduszu jednostki wykazane dane wynikają z ewidencji księgowej konta 800, do którego ewidencję szczegółową prowadzono według tytułów zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki. Jednocześnie stwierdzono, że:

a) w pozycji I.1.4 „Środki na inwestycje” wykazano kwotę 710.536,91 zł, z czego kwota 693.992,05 zł odpowiada sumie wydatków zaklasyfikowanych do § 605 i § 606 wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-28S, natomiast kwota 16.544,86 zł stanowi wydatki zaklasyfikowane do §§4170 i 4179 „Wynagrodzenia bezosobowe”, które zostały poniesione w związku z budową środków trwałych i zaliczone do kosztów inwestycji (konto 080). Powyższe wydatki dotyczyły wypłaty wynagrodzeń wraz z pochodnymi z tytułu:

- umowy zlecenie Nr DG.271.ZP.A.05.2017 z dnia 31.07.2017 r. na pełnienie nadzoru inwestorskiego przy realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących przebudowy dróg gminnych za wynagrodzeniem 3.039,86 zł brutto,
- umowy o dzieło z dnia 9.01.2017 r. na opracowanie dokumentacji kosztorysowej dla zadania pt. „Termomodernizacja trzech budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Sadowie” za wynagrodzeniem 10.000,00 zł brutto,
- umowy o dzieło z dnia 7.02.2017 r. na opracowanie analizy efektywności kosztowej na potrzeby aplikowania o bezzwrotne środki na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” za wynagrodzeniem 3.505,00 zł brutto.

Wydatki z ww. tytułu zaklasyfikowano do § 417; zamiast zgodnie z zasadami klasyfikacji budżetowej określonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych zaklasyfikować do § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”.

Kserokopie umów o dzieło z dnia 9.01.2017 r. i 7.02.2017 r. wraz z rachunkami do umów oraz wydruki z ewidencji księgowej kont 800-1-03 i 130-2 wg podziałki 010/01010/4179 i 801/80101/4179 za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/II/14.

Kserokopię umowy zlecenie Nr DG.271.ZP.A.05.2017 z dnia 31.07.2017 r. wraz z wyciągiem z listy płac oraz wydruk z ewidencji księgowej 130 wg podziałki 600/60016/4170 zawierają akta kontroli nr AK/V/7.

Z wyjaśnienia Skarbnik (załącznik nr II/17 do protokołu kontroli) wynika, że wydatki z tytułu umów o dzieło dla ww. zadań zaklasyfikowano do § 417 ponieważ sugerowano się treścią ekonomiczną a nie rodzajem wydatku.

Wyjaśnienie Skarbnik dotyczące zaklasyfikowania poniesionego wydatku z tytułu przedmiotowej umowy zlecenie zawiera załącznik nr V/5 do protokołu kontroli.

b) w pozycji I.2.9 „Inne zmniejszenia” wykazano wartość sprzedanych w 2017 roku działek i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na łączną kwotę 26.538,60 zł, która zgodnie z treścią ekonomiczną winna być wykazana w pozycji I.2.6 „Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych (...)”.

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Kserokopia sprawozdania Zestawienie zmian w funduszu Urzędu Gminy oraz wydruk z konta 011-1 za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/II/15.

Ze wspólnego wyjaśnienia Wójta i Skarbnik (załącznik nr II/18 do protokołu kontroli) wynika, że powodem wykazania wartości sprzedanych w 2017 roku działek i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w pozycji I.2.9 „Inne zmniejszenia” było przeoczenie.

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik oraz Wójt.

W zakresie wykazywania w Zestawieniu zmian w funduszu jednostki danych zgodnie z treścią ekonomiczną udzielono Skarbnik pisemnego instruktażu (załącznik nr II/19 do protokołu kontroli).

c) w pozycji I.2.2. „Zrealizowane dochody budżetowe” wykazano kwotę 13.535.593,67 zł, która odpowiada sumie dochodów wykonanych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za 2017 rok oraz jest zgodna z kontem 222. W pozycji tej nie ujęto dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami w kwocie 117,80 zł (95% z kwoty 124,00 zł wykazanej w kol. 6 sprawozdania Rb-27ZZ Urzędu za 2017 rok). Powyższe jest konsekwencją przyjętego w jednostce sposobu ewidencji wpływu dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych, co opisano poniżej w ppkt. 7.1.

7. Sprawozdania budżetowe i z operacji finansowych

7.1 Sprawozdania jednostkowe

Kontrolą objęto:

1) Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych”

➤ miesięczne za okres:

- od początku roku do dnia 30.04.2017 roku,
- od początku roku do dnia 31.05.2017 roku,
- od początku roku do dnia 30.06.2017 roku,

➤ roczne za 2017 rok (korekta Nr 2 z dnia 9.04.2018 r.);

2) Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych”

➤ miesięczne za okres:

- od początku roku do dnia 30.04.2017 roku,
- od początku roku do dnia 31.05.2017 roku,
- od początku roku do dnia 30.06.2017 roku,

- roczne za 2017 rok (korekta Nr 1 z dnia 23.02.2018 r.);
- 3) Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017 (korekta nr 2 z dnia 9.04.2018 r.);
- 4) Rb-ST sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2017 roku;
- 5) Rb-27ZZ sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału roku 2017;
- 6) Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku (korekta z dnia 31.01.2018 r.);
- 7) Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku;
- 8) Rb-UZ roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych według stanu na koniec 2017 roku – nie sporządzono, co zostało opisane poniżej.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- terminowości sporządzenia wszystkich ww. sprawozdań,
- spełnienia wymogów formalnych,
- zgodności danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej i prawidłowości sporządzenia sprawozdań pod względem merytorycznym – próby wyszczególniono w poniższych ustaleniach kontroli.

Ustalenia kontroli:

1) W rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S:

a) dane w zakresie dochodów wykonanych (kolumna 7) zostały wykazane na podstawie konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-Dochody” i konta 901. Ustalono, że dane ujęte w tym sprawozdaniu w podziałce klasyfikacji budżetowej 700/70005/0870 w kwocie 34.442,00 zł dotyczące wpływów ze sprzedaży nieruchomości – kwota 27.480,00 zł i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – kwota 6.962,00 zł zostały wykazane na podstawie ewidencji księgowej konta 901, zamiast konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-Dochody”. Ww. kwoty wpłynęły na rachunek budżetu w dniu 27 i 28.09.2017 r. (WB nr 175 i nr 176) i zostały ujęte w księgach budżetu Wn 133 i Ma 901 wg podziałki 700/70005/0870 natomiast nie zostały powtórzone w księgach Urzędu na koncie 130-1 (wg podziałki klasyfikacji budżetowej dochodów).

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Ponadto zgodnie z § 3 ust. 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w przypadku sprawozdań jednostkowych z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek budżetowych dochody wykonane wykazuje się na podstawie danych księgowości analitycznej dochodów budżetowych do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą.

Na podstawie dokumentów dotyczących sprzedaży i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności ustalono, że zdarzenia te miały miejsce we wrześniu 2017 roku (wpływ na konto

bat kay

ne *Przewidy*

budżetu w dniu WB nr 175 z dnia 27.09.2017 r. i 176 z dnia 28.09.2017 r.) natomiast operację ujęto Wn 222 i Ma 760 w ewidencji Urzędu pod datą 31.12.2017 roku zamiast w okresie sprawozdawczym, którego zdarzenia dotyczyły.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Kserokopia dowodu PK nr 45 z dnia 31.12.2017 roku oraz WB nr 175 z dnia 27.09.2017 r. i 176 z dnia 28.09.2017 r. (do rachunku budżetu) stanowią akta kontroli nr AK/II/16.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/20 do protokołu kontroli) Skarbnik oraz Inspektor ds. księgowości budżetowej wskazały: *wpływy ze sprzedaży nieruchomości i przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności w łącznej kwocie 34.442 zł nie były planowane i do zapłaty pracownik merytoryczny wskazał rachunek budżetu, gdzie wpływ został zaksięgowany na koncie 901 w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej. Przeoczono powtórzenie zapisu na koncie 130-1 tylko przy uzgodnieniach związanych z zamknięciem roku dokonano księgowania na kontach 222/760.*

Nieprawidłowość dotyczącą zaklasyfikowania dochodów z tytułu sprzedaży i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności do § 087, zamiast odpowiednio do § 077 i do § 076 opisano w części VII „Gospodarka mieniem”.

b) wykazane w kolumnach 5, 7 i 10 kwoty udziałów jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób prawnych (75621/0020), kwoty udziałów j.s.t. we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (75621/0010) oraz kwoty dochodów budżetowych pobierane przez urzędy skarbowe (75601/0350, 75616/0360 i 75616/0500) są zgodne z kwotami wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów, stosownie do § 3 ust. 1a pkt 1 lit b pkt 2 lit. b oraz ust. 3 pkt 6 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

c) w rozdziałach 75011, 85502 § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” wykazane dane wynikają ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ, stosownie do § 6 ust. 4 i 5 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

d) w rozdziale 75801 § 2920 (część oświatowa subwencji ogólnej) w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 2.765.622,00 zł, mimo że w 2017 roku na rachunek bankowy budżetu gminy wpłynęły z budżetu państwa dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w kwocie 2.783.917,00 zł (która wynika z konta 133), co ustalono na podstawie nw. wyciągów bankowych:

Lp.	Nr i data dowodu źródłowego	Kwota subwencji ogólnej – część oświatowa 758/75801/2920 (w zł)
1.	WB nr 12 z dnia 23.01.2017 r.	204.664,00
2.	WB nr 32 z dnia 22.02.2017 r.	441.644,00
3.	WB nr 50 z dnia 22.03.2017 r.	212.743,00
4.	WB nr 71 z dnia 21.04.2017 r.	212.743,00
5.	WB nr 88 z dnia 23.05.2017 r.	212.743,00
6.	WB nr 108 z dnia 21.06.2017 r.	212.743,00
7.	WB nr 130 z dnia 21.07.2017 r.	212.743,00
8.	WB nr 150 z dnia 23.08.2017 r.	212.743,00
9.	WB nr 171 z dnia 21.09.2017 r.	212.743,00

10.	WB nr 193 z dnia 23.10.2017 r.	212.743,00
11.	WB nr 214 z dnia 22.11.2017 r.	212.746,00
12.	WB nr 232 z dnia 20.12.2017 r.	222.919,00
RAZEM		2.783.917,00

Źródło: opracowanie własne

Wpływy z powyższego tytułu ujęte zostały w księgach budżetu pod datą wpływu środków na rachunek bankowy: Wn 133 i Ma 224 oraz równolegle Wn 224 i Ma 901 (za miesiące I-XI) oraz Wn 133 i Ma 224 oraz Wn 224 i Ma 909 za miesiąc XII.

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej sprawozdania należy sporządzać rzetelnie, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ponadto stosownie do § 3 ust. 4 pkt 3 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia w kolumnie „dochody otrzymane” wykazuje się kwoty subwencji ogólnej i dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym.

Kserokopia jednostkowego sprawozdania Rb-27S za 2017 rok oraz wyciągów bankowych do rachunku budżetu za 2017 rok o nr.: 12, 32, 50, 71, 88, 108, 130, 150, 171, 193, 214 i 232 wraz z poleceniami przelewów i wydruki z ewidencji księgowej konta 133 za dni 23.01, 22.02, 22.03, 21.04, 23.05, 21.06, 21.07, 23.08, 21.09, 23.10, 22.11, 20.12.2017 roku stanowią akta kontroli nr AK/II/17.

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/21 do protokołu kontroli) Wójt i Skarbnik wskazały: *w rocznym sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31.12.2017 r. w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” dział 758 rozdział 75801 paragraf 2920 przy wyliczaniu otrzymanej w okresie sprawozdawczym kwoty błędnie dodano wysokość otrzymanej subwencji oświatowej na 2018 rok.*

Jednocześnie ustalono, że w przypadku dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w 2017 roku, których zwrot niewykorzystanych części nastąpił w styczniu 2018 roku, w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” wykazano kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu gminy w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonane zwroty, tj. w kwocie równej dochodom wykonanym. Powyższe dotyczy dotacji ujętych w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej: 801/80106/2030, 852/85213/2010, 852/85213/2030, 855/85501/2060, 855/85502/2010, 855/85503/2010.

Poniżej zawarto szczegółowy opis dotyczący dotacji celowej ujętej w podziałce 855/85501/2060. W kolumnie 8 „Dochody otrzymane” wg podziałki 855/85501/2060 wykazano kwotę 2.405.570,80 zł, mimo że w 2017 roku na rachunek bankowy budżetu gminy wpłynęła kwota 2.409.331,00 zł (która wynika z konta 133), co ustalono na podstawie nw. wyciągów bankowych:

Lp.	Nr i data dowodu źródłowego	Kwota dotacji celowej 855/85501/2060 (w zł)
1.	WB nr 3 z dnia 9.01.2017 r.	219.000,00
2.	WB nr 23 z dnia 8.02.2017 r.	205.363,00
3.	WB nr 41 z dnia 8.03.2017 r.	202.151,00
4.	WB nr 63 z dnia 10.04.2017 r.	205.440,00
5.	WB nr 79 z dnia 10.05.2017 r.	203.589,00
6.	WB nr 101 z dnia 9.06.2017 r.	208.712,00

h15 fan

na

Nawany

7.	WB nr 122 z dnia 11.07.2017 r.	206.568,00
8.	WB nr 142 z dnia 9.08.2017 r.	208.253,00
9.	WB nr 162 z dnia 8.09.2017 r.	201.560,00
10.	WB nr 183 z dnia 9.10.2017 r.	194.175,00
11.	WB nr 204 z dnia 8.11.2017 r.	175.516,00
12.	WB nr 224 z dnia 8.12.2017 r.	179.004,00
RAZEM		2.409.331,00

Źródło: opracowanie własne

Powyższe jest niezgodne z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 4 pkt 3 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia.

Zwrotu niewykorzystanej części dotacji w kwocie 3.760,20 zł (WB nr 4) dokonano w dniu 5 stycznia 2018 roku. W kolumnie „Dochody wykonane” w ww. podziale wykazano prawidłowo kwotę 2.405.570,80 zł, tj. wysokość otrzymanej dotacji, po potrąceniu zwrotu dokonanego do dnia 31 stycznia 2018 roku, która wynika z konta 901.

Kserokopie wyciągów bankowych do rachunku budżetu za 2017 rok o nr.: 3, 23, 41, 63, 79, 101, 122, 142, 162, 183, 204, 224 wraz z poleceniami przelewów i WB nr 4 z dnia 5.01.2018 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej konta 133 za dni: 9.01, 8.02, 8.03, 10.04, 10.05, 9.06, 11.07, 9.08, 8.09, 9.10, 8.11, 8.12.2017 roku stanowią akta kontroli nr AK/II/18.

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/22 do protokołu kontroli) Wójt i Skarbnik wskazały: *w rocznym sprawozdaniu Rb-27S za 2017 r. w kolumnie 8 „dochody otrzymane” w wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej pomyłkowo wykazano w kwocie dochodów wykonanych tj. po odjęciu zwrotów dotacji dokonanych w styczniu 2018 r.*

e) w rozdziale 70005 § 0750 w kolumnie 5 „Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)” wykazano kwotę 30.739,18 zł, mimo że początkowy stan należności netto wynikający z ewidencji księgowej konta 221-11 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – dochody z najmu, sprzedaży, dzierżawy” oraz wystawionych w 2017 roku faktur dotyczących najmu i dzierżawy składników majątkowych wynosi 31.445,96 zł.

Ponadto w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” w ww. podziale klasyfikacji budżetowej nie wykazano należności netto w kwocie 758,00 zł, która wynika z ewidencji konta 221-11 oraz faktur VAT nr 76/UG/12/2017 i 77/UG/12/2017 z dnia 11.12.2017 r., z terminem płatności do 15.01.2018 r. Najemca wpłacił należność w dniu 16.01.2018 r. (WB nr 10).

Kserokopia faktur VAT nr 76/UG/12/2017 i 77/UG/12/2017 z dnia 11.12.2017 r., WB nr 10 z dnia 16.01.2018 r. oraz wydruk z ewidencji księgowej konta 221-11 „Należności z tytułu dochodów budżetowych – dochody z najmu, sprzedaży, dzierżawy” za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/II/19.

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/23 do protokołu kontroli) Wójt i Skarbnik wskazały: *w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2017 r. w podziale klasyfikacji budżetowej 700/70005/0750 w kolumnie 5 „Należności” pomyłkowo wykazano kwotę zrealizowanych dochodów zamiast należności z tytułu dzierżawy, najmu; w związku z tym w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty” wykazano wartość „zero” zamiast 758 zł z tytułu wartości netto faktur nr 76/UG/12/2017 i 77/UG/12/2017.*

br. Jay

Ne

Jednocześnie ustalono, że początkowy stan należności wynikający z konta 221-11 na podstawie którego sporządzono sprawozdanie Rb-27S w zakresie należności czynszowych nie jest rzeczywisty, ponieważ nie uwzględnia, co najmniej należności netto w kwocie 388,00 zł z tytułu czynszu za najem lokalu użytkowego, która wynika z faktury sprzedaży nr 60/2016 z dnia 19.12.2016 r. z terminem płatności do 15.01.2017 r. Najemca wpłacił należność w dniu 11.01.2017 r. (WB nr 6). Wpłatę ujęto Wn 130 i Ma 221-11. Na koncie 221-11 brak jest zapisu dotyczącego przypisu należności z tytułu przedmiotowej faktury zarówno w grudniu 2016 roku jak i w roku 2017. W dowodach księgowych faktura załączona jest pod wyciągiem bankowym. Na fakturze brak jest stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Ponadto zgodnie z ustawą o rachunkowości:

– art. 6 ust. 1 w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty;

– art. 24 ust. 1 ust. 2 i ust. 3 księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

Kserokopia faktury sprzedaży nr 60/2016 z dnia 19.12.2016 r. oraz WB nr 6 i polecenia przelewu z dnia 11.01.2017 r. stanowią akta kontroli nr AK/II/20.

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/24 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *pomyłkowo nie dokonano przypisu należności w kwocie 477,24 zł z tytułu czynszu za najem lokalu użytkowego, która wynika z faktury sprzedaży nr 60/2016, gdyż nie było wpłaty w 2016 roku. W 2017 roku dokonano przypisu faktury na koncie analitycznym 221-8. W fakturze nr 60/2016 załączonej do WB nr 6 z dnia 11.01.2017 r. nie dokonano dekretacji przez przeoczenie.*

f) dane w zakresie należności pozostałych do zapłaty ogółem, w tym zaległości netto (kolumna 9 i 10) w podatku od nieruchomości (756/75616/0310), rolnym (756/75616/0320) i leśnym (756/75616/0330) od osób fizycznych nie wynikają z danych księgowości podatkowej, co obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Dane wg ewidencji podatkowej		Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 rok		Różnica	
		Należności	Zaległości	(kolumna 9)	(kolumna 10)		
1.	756/75616/0310	44.456,50 zł	44.456,50 zł	25.747,60 zł	25.747,60 zł		18.708,90 zł
2.	756/75616/0320	80.759,10 zł	80.732,10 zł	80.459,10 zł	81.459,10 zł	300,00 zł	-727,00 zł
3.	756/75616/0330	3.714,10 zł	3.714,10 zł	4.014,10 zł	4.014,10		- 300,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostki

Zgodnie z § 9 ust.1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej sprawozdania należy sporządzać rzetelnie, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stosownie do § 3 ust. 1 pkt 7 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych

pat day

re pramy

z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych.

Wydruki z ewidencji podatkowej dotyczące należności oraz zaległości w podatkach: od nieruchomości, rolnym i leśnym wg stanu na koniec 2017 roku stanowią akta kontroli nr AK/II/21.

Kserokopię jednostkowego sprawozdania Rb-27S za 2017 rok zawierają akta kontroli nr AK/II/17.

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/25 do protokołu kontroli) Skarbnik i Wójt wskazały: w rocznym sprawozdaniu Rb-27S za 2017 r. w kolumnie 9 i 10 w podziałce 756/75616/0310 przy sporządzaniu sprawozdania z programu podatkowego nie uwzględniono zaległości zabezpieczonych hipoteką. W podziałce 756/75616/0320 przy nanoszeniu danych ze sprawozdania z programu podatkowego popełniono błąd rachunkowy wpisując w kolumnie 10 kwotę 81.459,10 zamiast 80.459,10. Natomiast w podziałce 756/75616/0330 błędnie naniesiono kwotę zaległości.

Dane w zakresie należności pozostałych do zapłaty ogółem w podziałkach: 756/75615/0310, 756/75615/0320 oraz nadpłat (kolumna 11) we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej są zgodne z danymi ewidencji podatkowej.

2) W wyniku sprawdzenia danych w zakresie wydatków wykonanych (kolumna 6) wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-28S ustalono, że dane te wynikają z ewidencji księgowej konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki - Wydatki” oraz 130-2-02 „Rachunek bieżący jednostki – Wydatki - Przedszkole w Sadowiu” (wg podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków).

3) W sprawozdaniu Rb-NDS dane po stronie wykonania dotyczące dochodów i wydatków są zgodne z danymi wykazanymi odpowiednio w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” zbiorczego sprawozdania Rb-27S i w kolumnie „Wydatki wykonane” zbiorczego sprawozdania Rb-28S oraz zgodne z kontem 901 i 902. Dane dotyczące rozchodów w kwocie 411.887,81 zł, w tym spłata kredytu i pożyczki w kwocie 329.900,00 zł oraz udzielone pożyczki w kwocie 81.987,81 zł wynikają z ewidencji księgowej kont 134, 260 i 250.

Kwota wolnych środków 959.433,49 zł została wyliczona prawidłowo, co ustalono na podstawie danych zawartych w bilansie z wykonania budżetu Gminy na dzień 31.12.2016 roku:

I sposób:

A.I.1 Środki pieniężne (1.127.263,29 zł) + A.II Należności i rozliczenia (39.208,78 zł) – A.II.1 Należności finansowe (0,00 zł) – P.II.3 Rezerwa na niewygasające wydatki (0,00 zł) – P.I.2 Zobowiązania wobec budżetów (2.374,58 zł) – P.I.3 Pozostałe zobowiązania (0,00 zł) – P.III. Inne pasywa (204.664,00 zł).

II sposób:

P.II.5 Skumulowany wynik budżetu (- 3.248.847,25 zł) + P.II.2 Wynik na operacjach niekasowych (- 2.446,04 zł) + P.II.1 Wynik wykonania budżetu (1.081.784,98 zł) + P.I.1 Zobowiązania finansowe (3.128.941,80 zł) – A.II.1 Należności finansowe (0,00 zł) - A.III Inne aktywa (0,00 zł).

Prawidłowo wykazano dane uzupełniające w tabeli E.

Ponadto w części F „Dane uzupełniające do wyliczenia relacji, o których mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych” wykazano w pozycji F.2 „zobowiązania związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadające do spłaty w roku budżetowym” kwotę 19.459,00 zł. Kwota ta wynika z informacji otrzymanej w dniu 13.01.2015 r. od Ekologicznego Związku

hms *sta*

re *N...*

Gmin Dorzecza Koprzywianki w Baćkowicach dotyczącej wysokości spłat pożyczki w danym roku przez Związek, w wysokości proporcjonalnej do udziału dla Gminy Sadowie.

4) W sprawozdaniu Rb-ST wykazano na koniec 2017 roku stan środków na rachunku budżetu w kwocie 875.917,39 zł, która jest zgodna z saldem konta 133 (strona Wn) i bankowym potwierdzeniem salda na dzień 31.12.2017 r. W pozycji „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” prawidłowo wykazano kwotę 9.171,75 zł (saldo Ma konta 224-05). Niewykorzystane środki dotacji zostały zwrócone do budżetu państwa styczniu 2018 roku.

W pozycji „środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń” wykazano 0,00 zł, zamiast wykazać otrzymaną w grudniu 2017 roku na styczeń 2018 roku część oświatową subwencji ogólnej w kwocie 222.919,00 zł, która wpłynęła na rachunek budżetu w dniu 20.12.2017 r. (WB 232). Operację ujęto w ewidencji księgowej budżetu zapisem Wn 133 i Ma 224 oraz równolegle Wn 224 i Ma 909.

Kserokopia sprawozdania Rb-ST na koniec 2017 roku i WB nr 232 oraz wydruk z ewidencji księgowej konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe- część oświatowa subwencji ogólnej dla gmin” stanowią akta kontroli nr AK/II/22.

W wyjaśnieniu (załącznik nr II/26 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała, że: *w związku ze spiętrzeniem się obowiązków w pierwszym kwartale roku wynikające z prac związanych z zakończeniem starego i rozpoczęciem nowego roku subwencję oświatową otrzymaną w grudniu 2017 r. na styczeń 2018 r. w kwocie 222.919,00 zł przez przeoczenie nie wykazano w wierszu 2 sprawozdania Rb-ST za 2017 r.*

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik i Wójt.

W części „Informacja o środkach na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego” wykazano prawidłową kwotę 0,00 zł (brak wydatków niewygasających).

5) W sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału roku 2017 w rozdziale 75011 § 2350 „Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom” wykazano w kol. 5 i 6 dane w wysokości 124,00 zł dotyczące opłat za udostępnianie danych osobowych. Dochody te nie były ujmowane w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki-Dochody” zapisem powtórzonym, a jedynie na kontach organu, tj.: na podstawie WB nr 17 z 30.01.2017 roku, WB nr 105 z 16.06.2017 r., WB nr 235 z dnia 27.12.2017 r. operacje dotyczące wpływu dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych ujęto w księgach budżetu: Wn 133 i Ma 224-13 - 95% opłaty, tj. 29,45 zł oraz Wn 133 i Ma 224-5 i równolegle Wn 224-5 i Ma 901 wg podziałki 750/75011/2360 - 5% opłaty tj. 1,55 zł.

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W takim przypadku saldo konta 130 w zakresie zrealizowanych dochodów podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań na stronę Wn konta 800.

Pod datą 31.12.2017 r. na podstawie dowodu PK ujęto w księgach Urzędu przypis dochodów budżetu stanowiących przychody Urzędu Wn 222 i Ma 720, w tym 5% opłaty, tj. 6,20 zł (4 x 1,55 zł) i tym samym jedynie 5% zostało przekazane na fundusz jednostki (konto 800).

Dochody z ww. tytułu powinny być wykazywane w księgach rachunkowych Urzędu w pełnej wysokości (100% opłaty) oraz w pełnej wysokości przekazywane na fundusz jednostki.

W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27ZZ dane w zakresie dochodów wykonanych nie wynikały z ewidencji księgowej. Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ponadto stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia w kolumnie „Dochody wykonane ogółem” wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą.

Jednocześnie w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ wykazano dane w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia jednostka realizująca zadanie, podległa jednostce samorządu terytorialnego, nie wypełnia kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”.

Kserokopia sprawozdania Rb-27ZZ Urzędu za 2017 rok, wyciągów bankowych nr 17, 105, 235 wraz z bankowymi poleceniami przelewu dotyczącymi wpłat opłaty w 2017 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej kont 901 (750/75011/2360) i 224-13 za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/II/23.

W wyjaśnieniu dotyczącym nieujmowania w księgach Urzędu dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych (załącznik nr II/27 do protokołu kontroli) Skarbnik wskazała: *w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130 nie powtórzono zapisów dokonanych na koncie 133 z tytułu opłaty za udostępnienie danych osobowych przez niewłaściwą interpretację przepisów w tym zakresie.*

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

We wspólnym wyjaśnieniu dotyczącym sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ (załącznik nr II/28 do protokołu kontroli) Wójt i Skarbnik wskazały: *Sprawozdanie jednostkowe Rb-27ZZ sporządzane jest na podstawie danych z budżetu Gminy. Zgodnie z podziałką klasyfikacji budżetowej dochody należne budżetowi państwa wykazuje się w paragrafie 2350, a paragraf ten nie może występować w Urzędzie, sugerując się tą zależnością wpływy z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych realizowane są tylko przez budżet Gminy poprzez konto 133 i konto 224-5% i 224-95%. Z konta 224-5% wpływy przeksięgowane zostają na dochody budżetu w podziale klasyfikacji budżetowej 750/75011/2360. Pomyłkowo wykazano dane w kolumnie 7 „Dochody potrącone na rzecz j.s.t”.*

Odpowiedzialność za sporządzenie sprawozdania ponosi Wójt.

6) W sprawozdaniu Rb-N:

a) w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano saldo konta 133 „Rachunek budżetu”, tj. kwotę 875.917,39 zł, zamiast kwoty 800.044,54 zł ustalonej w następujący sposób:

saldo Wn konta 133	Rachunek budżetu	875.917,39 zł
saldo Wn konta 130-2-2	Rachunek bieżący jednostki – Wydatki – Przedszkole w Sadowiu	+ 121.200,52 zł
saldo Wn konta 224-04	Rozrachunki z tyt. udziałów za grudzień w PDOF, które wpłynęły w styczniu 2018 r.	+ 34.133,00 zł
saldo WN konta 224-01-15	Rozrachunki z tyt. udziałów za grudzień w PDOP, które wpłynęły w styczniu 2018 r.	+ 294,38 zł
saldo konta 224-01-20-01	Rozrachunki z tytułu dochodów pobieranych przez US, które wpłynęły w styczniu 2018 r. (§ 0350)	+ 365,00 zł
saldo konta 224-01-20-04	Rozrachunki z tytułu dochodów pobieranych przez US, które wpłynęły w styczniu 2018 r. (§ 0500)	+ 225,00 zł
saldo Ma konta 224-05	Rozrachunki z tyt. zwrotu dotacji do budżetu państwa w 2018 r.	- 9.171,75 zł
saldo konta 909	Subwencja na styczeń 2018 r.	- 222.919,00 zł

b) w poz. N5.3 „pozostałe należności z tytułów innych niż wymienione powyżej” w kolumnie 7 „grupa III” bezzasadnie wykazano saldo konta 250 „Należności finansowe”, tj. kwotę 81.987,81 zł dotyczącą

bs *ky*

re *plennny*

należności z tytułu pożyczek udzielonych w 2017 roku Stowarzyszeniom: „Rozwijamy Ruszkowiec” i „RoSa”. Powyższa kwota winna być wykazana w poz. N2 „pożyczki” w kolumnie 14 „instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych”,

c) w poz. N5.2 „pozostałe należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne” wykazano kwotę 23.207,16 zł, zamiast wykazać bezsporne należności z tytułu podatków w kwocie 22.540,00 zł, która wynika z różnicy między należnościami wykazanymi w kol. 9 a zaległościami wykazanymi w kol. 10 sprawozdania Rb-27S za 2017 rok wg podziałki klasyfikacji budżetowej 756/75616/0500.

Stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych sprawozdania jednostkowe sporządzane są przez kierownika jednostki sporządzającej na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. Sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdań stanowiącą załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia:

– § 13 ust. 1 pkt 4 depozyty - rozumiane jako wartość należności wynikających ze złożonych depozytów. Do depozytów zalicza się przede wszystkim depozyty złożone w banku. W kategorii depozyty jednostka nie wykazuje środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego, np. dotacji. Takie środki wykazuje jednostka, której zostały one zwrócone w kwartale następnego roku budżetowego i zaliczone przez nią do środków poprzedniego okresu sprawozdawczego, czyli IV kwartału. Jednostka nie wykazuje również środków, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego. Takie środki jako depozyt wykazuje jednostka, która przekazała te środki np. na wynagrodzenia dla pracowników innej jednostki ponoszone w następnym okresie sprawozdawczym, tj. w I kwartale roku budżetowego,

– § 13 ust. 1 pkt 6 pozostałe należności - rozumiane jako bezsporne należności niewymagalne z tytułu dostaw towarów i usług, podatków i składek na ubezpieczenia społeczne oraz z wszelkich innych tytułów nieobjętych pozostałymi kategoriami przedmiotowego sprawozdania, wyłączając odsetki i inne należności uboczne,

– § 13 ust. 2 pkt 1 lit. c) oraz pkt 7 grupa III obejmuje jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem banków i spółek prawa handlowego; Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych obejmują związki zawodowe, fundacje, stowarzyszenia, partie polityczne, kościoły lub związki wyznaniowe mające uregulowane stosunki z Rzeczpospolitą Polską oraz kluby społeczne, kultury, rekreacyjne i sportowe, instytucje dobroczynne i inne organizacje społeczne oraz zawodowe finansowane z dobrowolnych wpłat pieniężnych lub w naturze od innych jednostek instytucjonalnych;

– § 14 pkt 5 oraz w części A Należności oraz wybrane aktywa finansowe sprawozdania Rb-N wykazuje się w wierszu N2.1. krótkoterminowe - wartość krótkoterminowych należności z tytułu udzielonych pożyczek o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegających spłacie na żądanie.

ps *ky*

ka *marina*

Kserokopie: sprawozdania Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku i umów pożyczek (wraz z aneksami) zawartych w 2017 roku ze Stowarzyszeniami: „Rozwijamy Ruszkowiec” i „RoSa” oraz wydruki zestawienie obrotów i sald konta 130-2-2, 133 i wydruki z ewidencji księgowej za grudzień 2017 roku kont 224-04, 224-01-15, 224-01-20-01, 224-01-20-04, 224-05, 909 i 250 stanowią akta kontroli nr AK/II/24.

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/29 do protokołu kontroli) Wójt i Skarbnik wskazały: w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2017 r. w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano kwotę 875.917,39 zł (saldo konta 133) ponieważ Gmina nie posiada depozytów złożonych w innych jednostkach więc wartość depozytów na żądanie stanowi wartość środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, które w każdej chwili mogą być zamienione w gotówkę w całości lub części zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Kwotę udzielonych pożyczek Stowarzyszeniom 81.987,81 zł pomyłkowo wykazano w poz. N5.3 „pozostałe należności z tytułów innych niż wymienione powyżej” zamiast w poz. N2 „pożyczki”. W poz. N5.2 „pozostałe należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne” pomyłkowo wykazano kwotę 23.207,16 zł, zamiast 22.540,00 zł.

7) W sprawozdaniu Rb-Z w części A. Zobowiązania wg tytułów dłużnych w wierszu E2. Kredyty i pożyczki wykazano wartość zobowiązań z tytułu kredytu i pożyczki, która wynika z ewidencji księgowej kont 134 i 260. Nieprawidłowość dotyczącą niesporządzenia korekty sprawozdania Rb-Z (w zakresie wykazania zobowiązań wymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług), mimo zmiany stanu faktycznego w ewidencji księgowej (konto 201) opisano w pkt. 5.2 Ewidencja rozrachunków i rozliczeń.

8) Nie sporządzono jednostkowego rocznego sprawozdania uzupełniającego Rb-UZ o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych według stanu na koniec 2017 roku, mimo że na koniec 2017 roku jednostka posiadała zobowiązania podlegające wykazaniu w tym sprawozdaniu.

W dniu 20.02.2018 r. sporządzono i przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach łączne sprawozdanie Rb-UZ.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych sprawozdanie jednostkowe Rb-UZ sporządza kierownik jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. Sprawozdanie łączne, w szczególności sprawozdań jednostkowych - sporządzane jest przez jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych i własnego sprawozdania jednostkowego.

Stosownie do postanowień załącznika Nr 7 „Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do ww. rozporządzenia roczne sprawozdania Rb-UZ przekazują jednostki budżetowe do zarządu j.s.t w terminie do 1 lutego.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/30 do protokołu kontroli) Wójt i Skarbnik wskazały: roczne sprawozdanie Rb-UZ za 2017 rok dotyczy tylko zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Urząd Gminy na dzień 31.12.2017 r. nie ma zobowiązań wymagalnych, a jednostki budżetowe nie sporządzają tego sprawozdania. Wobec powyższego sprawozdanie zbiorcze zawiera takie same dane jak sprawozdanie jednostkowe.

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

bx key

MC *Przemysław*

9) W zakresie terminowości sporządzenia pozostałych objętych kontrolą sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.2 Sprawozdania zbiorcze

Kontrolą objęto zbiorcze sprawozdania Gminy:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku (sporządzone dnia 20.02.2018 roku, korekta Nr 2 z dnia 9.04.2018 r.),
- Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku (sporządzone dnia 20.02.2018 roku, korekta Nr 1 z dnia 23.02.2018 r.).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie terminowości sporządzenia sprawozdań oraz zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach zbiorczych z danymi wykazanymi za ten sam okres sprawozdawczy w sprawozdaniach jednostkowych (Rb-27S kolumny 7-15, Rb-28S kolumny 6-11).

Ustalenia kontroli:

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo. Dane wykazane w objętych kontrolą sprawozdaniach zbiorczych są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu oraz podległych jednostek budżetowych, poza niżej opisanymi wyjątkami:

- w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S ujęto podziałkę klasyfikacji budżetowej: 801/80113/2400, w której wykazano w kol. 5, 7 i 8 kwotę 0,01 zł, mimo że ww. podziałka nie występuje w sprawozdaniach jednostkowych,
- w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S w podziałce klasyfikacji budżetowej: 855/85501/4010 w kol. 6 wykazano kwotę 26.693,95 zł, natomiast ze sprawozdań jednostkowych wynika kwota 26.693,96 zł (różnica 0,01 zł).

8. Inwentaryzacja aktywów i pasywów

Wewnętrzne unormowania dotyczące inwentaryzacji zostały wprowadzone zarządzeniem Nr 120.21.2013 Wójta z dnia 14 listopada 2013 roku w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji. Instrukcja, stanowiąca Załącznik Nr 1 do powyższego zarządzenia określa między innymi:

- cel i istotę inwentaryzacji;
- metody, terminy i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji,
- ustalenie, weryfikację i rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych.

Inwentaryzację wg stanu na dzień 31.12.2017 r. przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 120.20.2017 Wójta z dnia 27 grudnia 2017 roku.

Kontrolą objęto prawidłowość i terminowość przeprowadzenia oraz rozliczenia inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2017 r. następujących aktywów i pasywów:

- środki pieniężne na rachunkach bankowych,
- długoterminowe aktywa finansowe,
- zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- należności z tytułu udzielonych pożyczek,
- grunty,
- wartości niematerialne i prawne,
- środki trwałe w budowie,
- należności i zobowiązania.

Ponadto sprawdzono, czy zachowano częstotliwość przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych, stosownie do art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Ustalenia kontroli:

➤ Inwentaryzacja środków na rachunkach bankowych

Na ostatni dzień roku obrotowego 2017 dokonano inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych drogą uzyskania potwierdzenia salda. Salda kont prowadzonych dla rachunków bankowych, tj. dla budżetu konta 133 oraz Urzędu konta 130-2-2, 135 i 139 na dzień 31.12.2017 r. są zgodne z saldami środków na rachunkach bankowych wskazanymi w bankowych potwierdzeniach sald przesłanych przez Bank Spółdzielczy w Kielcach O/Opatów.

➤ Inwentaryzacja długoterminowych aktywów finansowych (konto 030)

Inwentaryzację ww. aktywów przeprowadzono metodą weryfikacji. Protokół sporządzony w dniu 31.01.2018 r. został podpisany przez członków zespołu weryfikującego, Skarbnika i Wójta.

➤ Inwentaryzacja zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (konto 134 i 260)

W dniu 29.03.2018 roku sporządzono protokół weryfikacji salda kont 134 i 260. W protokole wskazano kredyty -i pożyczkodawców oraz dokumenty źródłowe (umowy). Wykazane w protokołach salda są zgodne z potwierdzeniami sald przesłanymi przez Bank Spółdzielczy w Zwoleniu i WFOŚiGW w Kielcach oraz ewidencją księgową.

➤ Inwentaryzacja należności z tytułu udzielonych pożyczek (konto 250)

Na dzień 31.12.2017 r. dokonano inwentaryzacji należności z tytułu udzielonych pożyczek drogą uzyskania od kontrahentów (Stowarzyszeń) potwierdzenia prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów.

➤ Inwentaryzacja gruntów

Inwentaryzacja gruntów wg stanu na dzień 31.12.2017 r. została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości. Na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji sporządzono w dniu 14.02.2018 roku protokoły weryfikacji. Zachodzi zgodność między stanem gruntów wynikającym z gminnego zasobu nieruchomości a ewidencją analityczną konta 011 (Gr. 0 – Grunty).

➤ Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych (konto 020)

W dniu 22.01.2017 roku sporządzono protokół z weryfikacji salda konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” na dzień 31.12.2017 roku, w którym wykazano wartości wykorzystywanych w Urzędzie programów i licencji, dowody księgowe oraz komórkę organizacyjną, w której dany program/licencja są użytkowane. Protokół został podpisany przez członków zespołu, Skarbnika oraz Wójta.

➤ Inwentaryzacja inwestycji (konto 080)

W dniu 26.01.2018 r. zweryfikowano saldo konta 080. W protokole weryfikacji wyszczególniono salda dla 3 niezakończonych zadań inwestycyjnych na łączną kwotę 261.607,50 zł. W protokole wskazano zadania, które są w trakcie realizacji i zostały zaplanowane w budżecie na 2018 r. Przy każdym zadaniu inwestycyjnym wskazano dokumenty źródłowe będące przedmiotem inwentaryzacji. Protokół został podpisany przez członków zespołu, Skarbnika oraz Wójta.

➤ Inwentaryzacja należności i zobowiązań (konta Zespołu 2)

Na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji zobowiązań występujących na kontach 201, 225, 229, 231 i 240 sporządzono w dniu 20.03.2018 r. dokumenty z weryfikacji, w których wskazano tytuły zobowiązań, dłużników oraz dokumenty źródłowe będące przedmiotem weryfikacji. Dokumenty z weryfikacji zostały podpisane przez członków zespołów weryfikacyjnych oraz zatwierdzone przez Wójta i Skarbnika.

Przeprowadzona drogą weryfikacji inwentaryzacja konta 221, które w ewidencji księgowej na dzień 31.12.2017 r. wykazywało saldo Wn 180.687,00 zł i Ma 12.027,87 zł nie została powiązana z zapisami ksiąg rachunkowych oraz odpowiednio udokumentowana. W dokumencie „Weryfikacja kont syntetycznych na dzień 31.12.2017 r.” sporządzonym w dniu 23.03.2018 r. wskazano w sposób ogólny salda wg tytułów należności, tj.: saldo Wn: zaległości podatkowe 145.604,70 zł, zaległości US 4.324,27 zł, naliczone odsetki od zaległości 29.783,65 zł, zaległości wieczystego użytkowania 42,04 zł, podatek VAT 932,34 zł, saldo Ma nadpłaty podatków i opłat 12.027,87 zł.

Powyższych sald nie powiązano z zapisami księgowymi, nie wskazano poszczególnych dowodów księgowych, kontrahentów oraz dłużników. Taki sposób udokumentowania inwentaryzacji nie pozwala na potwierdzenie, że ustalono rzeczywisty stan należności i zobowiązań (z tytułu nadpłat) oraz porównano go ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Nierealny stan konta 221 w zakresie należności podatkowych wynikający z ustaleń przedstawionych w pkt. 5.2 Ewidencja rozrachunków i rozliczeń nie został ujawniony w trakcie inwentaryzacji, co świadczy o nierzetelnym jej przeprowadzeniu. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości celem inwentaryzacji jest okresowe ustalanie lub sprawdzanie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów. Stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy inwentaryzacja drogą weryfikacji polega na porównaniu danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Kserokopia dokumentu „Weryfikacja kont syntetycznych na dzień 31.12.2017 r.” z dnia 23.03.2018 r. stanowi akta kontroli nr AK/II/25.

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik oraz Wójt.

We wspólnym wyjaśnieniu (załącznik nr II/31 do protokołu kontroli) Skarbnik oraz Wójt wskazały: *inwentaryzacja w drodze weryfikacji konta 221 na dzień 31.12.2017 r. została przeprowadzona rzetelnie. W przyszłości salda należności powiązane zostaną z zapisami księgowymi ze wskazaniem dowodów księgowych, kontrahentów oraz dłużników.*

➤ Inwentaryzacja środków trwałych i pozostałych środków trwałych podlegających inwentaryzacji w drodze spisu z natury raz w ciągu 4 lat

Ostatnią pełną inwentaryzację środków trwałych i pozostałych środków trwałych przeprowadzono drogą spisu z natury wg stanu na dzień 31.12.2015 r. na podstawie zarządzenia Nr 120.21.2015 Wójta z dnia 8 października 2015 roku w okresie od 15 października do 31 grudnia 2015 roku.

Poprzednia inwentaryzacja środków trwałych i pozostałych środków trwałych w drodze spisu z natury była przeprowadzona wg stanu na dzień 31.12.2011 r. na podstawie zarządzenia Nr 120.23.2011 Wójta z dnia 20 października 2011 r.

Zachowano zatem częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji, stosownie do art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

h.s. kay

Ne *Przybył*

III. BUDŻET GMINY

(kontrolowała Wanda Kalwat)

1. Uchwała budżetowa Gminy oraz plan finansowy Urzędu Gminy

Rada Gminy uchwałą Nr XXX/142/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku uchwaliła budżet Gminy Sadowie na 2017 rok. W uchwale zaplanowano:

- dochody budżetu w wysokości 13.692.807,00 zł (w tym: dochody bieżące – 12.597.112,00 zł oraz dochody majątkowe – 1.095.695,00 zł);
- wydatki budżetu w wysokości 13.489.607,00 zł (w tym: wydatki bieżące: 11.983.098,00 zł oraz wydatki majątkowe – 1.506.509,00 zł);
- przychody w kwocie 0,00 zł,
- rozchody w kwocie 203.200,00 zł z przeznaczeniem na spłatę kredytu i pożyczki.

Zgodnie z postanowieniami uchwały budżetowej planowana nadwyżka budżetu w wysokości 203.200,00 zł miała zostać przeznaczona na spłatę rat kredytów w kwocie 190.200,00 zł i spłatę rat pożyczek w kwocie 13.000,00 zł.

Na dzień 31.12.2017 r. plan po zmianach przedstawiał się następująco:

- dochody budżetu gminy w kwocie 13.434.004,94 zł (w tym: dochody bieżące – 13.279.904,08 zł oraz dochody majątkowe – 154.100,86 zł);
- wydatki budżetu w kwocie 13.961.450,43 zł (w tym: wydatki bieżące: 13.214.351,08 zł oraz wydatki majątkowe – 747.099,35 zł);
- przychody w kwocie 959.433,49 zł pochodzące z wolnych środków,
- rozchody w kwocie 431.988,00 zł z przeznaczeniem na spłatę kredytu, pożyczki oraz na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z postanowieniami uchwały budżetowej na 2017 r. po zmianach wprowadzonych w trakcie roku planowany deficyt budżetu w wysokości 451.179,00 zł miał zostać pokryty przychodami pochodzącymi z wolnych środków.

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 r. ustalono, że na dzień 31.12.2017 r. Gmina zrealizowała:

- dochody w wysokości 13.551.207,99 zł (w tym: dochody bieżące – 13.362.665,13 zł oraz dochody majątkowe – 188.542,86 zł);
- wydatki w wysokości 13.265.960,30 zł (w tym: wydatki bieżące – 12.571.968,25 zł oraz wydatki majątkowe – 693.922,05 zł);
- przychody w kwocie 959.433,49 zł,
- rozchody w kwocie 329.900,00 zł.

Różnica między wykonanymi dochodami a wydatkami budżetowymi w 2017 roku stanowi nadwyżkę budżetu w kwocie 285.247,69 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 527.445,49 zł.

Stosownie do art. 242 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), dalej ustawa o finansach publicznych wykonane wydatki bieżące w kwocie 12.571.968,25 zł były niższe od wykonanych dochodów bieżących w kwocie 13.362.665,13 zł powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki.

Stosownie do obowiązku realizacji art. 37 i art. 246 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, jednostka publikuje w biuletynach informacji publicznej dane, o których mowa w ww. artykułach za wyjątkiem kwartalnych informacji z wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym kwotę deficytu albo nadwyżki, oraz o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych (art. 37 ust. 1 pkt. 1).

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr III/1 do protokołu kontroli Wójt wskazała, że: *kwartalnych informacji z wykonania budżetu Gminy Sadowie nie publikowano w biuletynie informacji publicznej przez przeoczenie.*

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

W zakresie podawania do publicznej wiadomości w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału – kwartalnej informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym kwoty deficytu albo nadwyżki, oraz o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych Wójt udzielono pisemnego instruktażu (załącznik nr III/2 do protokołu kontroli).

Plan finansowy Urzędu Gminy na 2017 rok został sporządzony dnia 5.01.2017 roku tj. z zachowaniem ustawowego terminu. Przedmiotowy plan finansowy zawierał dane wymagane art. 249 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych oraz został sporządzony w szczególności: dział, rozdział, paragraf.

W trakcie roku budżetowego dokonywano zmian planu finansowego Urzędu na podstawie zawiadomień Wójta sporządzonych w oparciu o uchwały Rady Gminy i zarządzenia Wójta wprowadzające zmiany do budżetu Gminy na 2017 rok.

2. Zaciąganie zobowiązań obciążających budżet oraz realizacja planu wydatków

Przestrzeżenie upoważnienia do zaciągania zobowiązań

Ustalono, że w 2017 roku w jednostce objętej kontrolą zaniechano bieżącego (w trakcie roku) księgowania planu finansowego wydatków budżetowych oraz jego zmian na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych. Na koncie tym ujmowano jedynie wartość zrealizowanych wydatków natomiast księgowania na stronie Wn wykonane zostały automatycznie podczas procesu zamknięcia roku bez podziałek klasyfikacji budżetowej. W konsekwencji konto 980 w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych wykazuje na koniec 2017 roku saldo.

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 980 opisanymi w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 120.8.2012 Wójta z dnia 10.08.2012 roku ws. ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem Nr 120.1.2016 z dnia 4.01.2016 roku w związku z zasadami funkcjonowania tego konta opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta 980 jest prowadzona w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych. Konto 980 nie wykazuje salda na koniec roku. Na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany.

Kserokopia wyciągu z polityki rachunkowości w zakresie opisu funkcjonowania konta 980, wydruk zapisów na koncie 980-010-01010-6050 za okres od 01.2017 – Koniec roku stanowią akta kontroli nr III/1.

Z wyjaśnienia Skarbnika i Inspektor ds. księgowości budżetowej stanowiącego załącznik nr III/3 do protokołu kontroli wynika, że: *w 2017 roku zaniechano księgowania planu finansowego wydatków budżetowych oraz jego zmian na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” ze względu na niepełne zrozumienie funkcjonowania programu PUMA w w/w zakresie. Zmiany planu były wprowadzane lecz nieksięgowane. W trakcie kontroli skontaktowano się z osobą z programu „PUMA” w ZETO Olsztyn, od której uzyskano pomoc w zakresie dokonywania księgowania. Obecnie jest wykonywane księgowanie planu na bieżąco po wprowadzeniu zmian do budżetu.*

br kay

no p... ..

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik z tytułu nadzoru.

W związku z powyższym kontrolujący zwrócił się do Skarbnik o sporządzenie planu finansowego dla wybranych klasyfikacji budżetowych. Wykaz „Plan finansowy dla wybranych klasyfikacji budżetowych Urzędu Gminy z uwzględnieniem zmian w 2017 r.”, sporządzony przez Skarbnik stanowi załącznik nr III/4 do protokołu kontroli.

W oparciu o ww. plan, wydatki zrealizowane, które zaksięgowane zostały na stronie Ma konta 980 oraz zapisy dokonane na koncie 130 sprawdzono przestrzeganie upoważnienia do zaciągania zobowiązań wynikających z poszczególnych umów zawartych w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 rozdział 01010 § 6050 (4 umów),
- dział 600 rozdział 60016 § 6050 (1 umowa),
- dział 900 rozdział 90015 § 4270 (2 umowy),

Ponadto sprawdzono, czy zaangażowanie wydatków, czyli wartość objętych kontrolą umów została prawidłowo i terminowo ujęta w ewidencji pozabilansowej na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”.

Ustalenia kontroli:

1) W dniu 12.05.2017 roku Wójt zawarła umowę z firmą „Geoman” – Usługi Geologiczne z siedzibą w Kielcach na usługę „Opracowanie projektu robót geologicznych dla wykonania studni wierconej zastępczej nr 2a na terenie stacji wodociągowej we Wszechświętych, opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej, nadzór geologiczny nad projektowanymi pracami i robotami” za wynagrodzeniem brutto 8.610,00 zł (010/01010/6050). Plan finansowy w ww. podziale na dzień zawarcia umowy wynosił 71.000,00 zł (uchwała Nr XXXV/170/2017 Rady Gminy z dnia 9.05.2017 roku), wykonanie 0,00 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 4.920,00 zł. Na koncie 998 ujęto zaangażowanie w wysokości 3.075,00 zł pod datą 31.05.2017 r. co stanowi wartość wystawionej przez kontrahenta faktury za częściowo zrealizowane usługi. Pozostała wartość umowy tj. kwota 5.535,00 zł nie została zafakturowana przez kontrahenta, tym samym nie została zaksięgowana na koncie 998.

Ponadto ustalono, że z protokołu końcowego odbioru robót wykonanych przez Zakład Wiercenia Studni S.C. „Krakowiak” wynika, iż roboty budowlane zakończone zostały w dniu 29.09.2017 roku. W umowie zawartej z ww. firmą „Geoman” – Usługi Geologiczne uwarunkowano opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej w terminie 1-go miesiąca od zakończenia ww. robót. Kontrahent nie wystawił faktury na opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej. Studnia przyjęta została na środki trwałe jednostki w dniu 31.12.2017 roku w wartości 51.994,99 zł, która nie obejmuje kwoty za przedmiotowe opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej.

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr III/5 do protokołu kontroli Wójt i Skarbnik wskazały, że: „Projekt robót geologicznych dla wykonania zastępczej studni wierconej nr 2a na ujęciu we Wszechświętych, ujmującej wody podziemne z utworów czwartorzędowych i jurajskich” objęty umową z wykonawcą nr 1/2017 z dnia 12.05.2017 roku został opracowany i zatwierdzony decyzją Starosty Opatowskiego z dnia 24.07.2017r z wniosku Gminy Sadowie z dnia 30.06.2017r. W wyniku robót związanych z „Wykonaniem zastępczej studni wierconej nr 2 na ujęciu we Wszechświętych, ujmującej wody podziemne z utworów czwartorzędowych i jurajskich prowadzony był nadzór geologiczny nad robotami przez kontrahenta, z którym była podpisana w/w umowa. Opracowanie

dokumentacji hydrogeologicznej zostało wstrzymane z uwagi na konieczność opracowania projektu robót geologicznych na wykonanie studni zastępczej 3a na ujęciu we Wszechświętych. Fakt zmiany terminu zakończenia prac nie został objęty aneksem co wynika z zaniedbania pracownika. Wykonawca dotychczas otrzymał wynagrodzenie jedynie za zrealizowaną część umowy.

W związku z powyższym ustalono, iż przedmiotowa studnia bez opracowanego dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej nie została oddana do użytkowania ponieważ nie spełnia kryterium środka trwałego (nie jest zdatna do użytkowania). Niestosownie zatem przyjęto przedmiotową studnię na stan środków trwałych w dniu 31.12.2017 roku (OT nr 7/2017).

Zgodnie z § 16 zarządzenia Nr 28/06 Wójta z dnia 20 października 2006 roku jednym z warunków jaki powinien spełniać dany składnik majątku, aby mógł być zaliczony do środków trwałych jest to, że powinien być kompletny i zdatny do użytku w momencie przyjęcia do użytkowania.

W świetle prawa bilansowego zgodnie z art. 3 ust 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości środek trwały jest zaliczany do rzeczowych aktywów trwałych. To składnik aktywów o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletny i zdatny do użytku w momencie jego przyjęcia do eksploatacji, przeznaczony na własne potrzeby jednostki.

Kserokopia umowy 1/2017 z dnia 12.05.2017 roku oraz wyciągu z zarządzenia Nr 28/06 z dnia 20 października 2006 roku str. 13 i 14 stanowi akta kontroli nr AK/III/2.

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr III/6 do protokołu kontroli Skarbnik i Inspektor ds. księgowości budżetowej wskazały, że: *komórka finansowa była w posiadaniu umowy, faktury i protokołu odbioru odwiertu studni uznano więc, że inwestycja jest zakończona i w związku z tym pod datą 31.12.2017 r. przyjęto budowlę na środek trwały. Wartość przyjętej na środki trwałe studni zastępczej w miejscowości Wszechświęte zostanie skorygowana o wartość sporządzenia dokumentacji hydrologicznej po otrzymaniu faktury.*

W ocenie kontrolującego należy przywrócić przedmiotową studnię niespełniającą kryterium środka trwałego na środek trwały w budowie robiąc storno zapisu 011/080 oraz ujmując 080/011 i dopiero efekt zakończonej inwestycji - kompletną i zdatną do użytkowania studnię przyjąć na środek trwały. Pozwoli to również ustalić właściwy moment rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik z tytułu nadzoru.

2) W dniu 21.11.2016 roku Wójt zawarła umowę Nr 3/2016 z firmą „Geoman” – Usługi Geologiczne z siedzibą w Kielcach na usługę opracowanie projektu robót geologicznych dla wykonania studni wierconej zastępczej nr 2a na terenie stacji wodociągowej we Wszechświętych z terminem realizacji do 31.12.2016 roku, opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej z terminem realizacji 1 miesiąc od zakończenia robót, oraz nadzór geologiczny nad projektowanymi pracami i robotami (uwzględnione w cenach ww. usług) za wynagrodzeniem brutto 4.920,00 zł (010/01010/6050). Plan finansowy w ww. podziale na dzień płatności za fakturę wynosił 71.000,00 zł (uchwała Nr XXXV/170/2017 Rady Gminy z dnia 9.05.2017 roku), wykonanie 3.075,00 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 5.535,00 zł. Na koncie 998 ujęto zaangażowanie w wysokości 4.920,00 zł pod datą 31.07.2017 r. co stanowi wartość wystawionej przez kontrahenta faktury.

Ponadto z przedstawionych kontrolującemu dokumentów wynika, iż kontrahent wykonujący ww. usługi zrealizował je i podpisał protokół przekazania i odbioru dopiero w dniu 19. 06.2017 roku, a fakturę na kwotę 4.920,00 zł wystawił 21.07.2017 roku. Warunki przedmiotowej umowy przewidywały w § 5 ust. 1 pkt. b karę umowną za opóźnienie wykonania prac 0,5% wartości przedmiotu umowy za każdy dzień opóźnienia. Kara nie została naliczona.

BR Kay

Ne Mumm

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr III/5 do protokołu kontroli Wójt i Skarbnik wskazały, że: *usługi realizowane na podstawie umowy Nr 3/2016 z dnia 21 listopada 2016 roku w zakresie „Opracowania operatu wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wody podziemnej z ujęć w Sadowiu i Wszechświętych oraz odprowadzenie wód popłucznych ze stacji uzdatniania we Wszechświętych do rzeki Trębanówki” zostały zrealizowane przez kontrahenta. Z daty zawartej na operacie wynika, że został on opracowany w 2017 roku. Po uzyskaniu informacji od pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za realizację postanowień umowy wynika, że dokument został opracowany w terminie, jednakże z uwagi na błędy które zawierał wymagał uzupełnienia. Na podstawie operatu Starostwo Powiatowe w Opatowie wydało decyzję pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych 13.11.2017 roku. Nie przestrzeganie zapisów umowy co do terminu realizacji i brak na tę okoliczność stosownego aneksu wynika z zaniedbania pracownika.*

W wyniku ww. zaniedbania pracownika termin realizacji przedmiotu ww. umowy nie został zmieniony. Podpisana przez strony umowa przewidywała (jak wskazano wyżej) termin realizacji do 31.12.2016 roku, a faktycznie została zrealizowana dopiero 19.06.2017 roku tj. ze 170-dniowym opóźnieniem. Kara liczona od wartości umowy w wysokości 0,5% za każdy dzień zwłoki wynosi 4.182,00 zł [170 x (4.920,00 zł x 0,5%)]. Skarbnik odpowiedzialna za realizację zadania zaniechała naliczenia i pobrania kary umownej w ww. wysokości. Obowiązki w powyższym zakresie Skarbnik przyjęła do wiadomości i przestrzegania w dniu 2.05.2002 roku podpisując kartę zadań stanowiska pracy. W części II, pkt. 2, podpunkt. 37 a te same karty zadań przewidziano sprawowanie nadzoru i realizację zadań w zakresie m. in. ewidencji zawartych umów, a także kontrolę ich realizacji oraz dokonywania rozliczeń z dostawcami i wykonawcami.

Zgodnie z art. 245 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują zasady gospodarki finansowej m. in. ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów w związku z art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 roku poz. 1530) dalej nazywana ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym do dochodów własnych gminy zalicza się dochody z kar pieniężnych określonych w odrębnych przepisach.

Kserokopia umowy z dnia 21.11.2016 roku Nr 3/2016 wraz z protokołem, faktury 11/2017 z dnia 21.07.2017 roku oraz karty zadań stanowiska pracy Skarbnik Gminy stanowią akta kontroli nr AK/III/3.

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr III/7 do protokołu kontroli Skarbnik wskazała, że: *usługi zlecone kontrahentowi umową Nr 3/2016 z dnia 21.11.2016r. zostały zrealizowane w terminie, jednak dokument wymagał uzupełnienia. Na tę okoliczność miał zostać sporządzony aneks i w związku z tym odstąpiono od naliczenia kary umownej. Brak stosownego aneksu wynika z zaniedbania pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za realizację umowy.*

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

3) W dniu 23.08.2017 roku Wójt zawarła umowę z Zakładem Wiercenia Studni s.c. Krakowiak z siedzibą w Domaszowicach na usługę „Wykonanie zastępczej studni wierczonej nr 2 we Wszechświętych ujmującej wody podziemne z utworów czwartorzędowych i jurajskich” za wynagrodzeniem brutto 44.000,00 zł (010/01010/6050). Plan finansowy w ww. podziałce na dzień zawarcia umowy wynosił 71.000,00 zł, wykonanie 7.995,00 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 5.535,00 zł. Na koncie 998 ujęto zaangażowanie wartości ww. umowy pod datą 25.08.2017 r.

ks key

18. Maruś

4) W dniu 30.10.2017 roku Wójt zawarła umowę z „Kuczyński” Firma Wielobranżowa Kazimierz Jacek Kuczyński z siedzibą w Baćkowicach na usługę „Dobudowa odcinka wodociągu o długości 180 m Fi 90 mm wraz z zabudową dwóch hydrantów p. poź. podziemnych w miejscowości Sadowie przy działkach budowlanych” za wynagrodzeniem brutto 14.999,85 zł (010/01010/6050) z terminem realizacji do dnia 28.11.2017 r. Zaangażowanie wartości ww. umowy ujęto na koncie 998 w momencie zapłaty za fakturę pod datą 30.11.2017 r. (WB nr 203). Jednostka posiadała środki finansowe w planie finansowym dla ww. podziałki, plan wynosił 128.513,00 zł (+ 57.513,00 zł uchwała Nr XXXVIII/197/2017 Rady Gminy z dnia 5.09.2017 roku) wykonanie 51.994,99 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 5.535,00 zł.

5) W dniu 1.12.2017 roku Wójt zawarł umowę z „Kuczyński” Firma Wielobranżowa Kazimierz Jacek Kuczyński z siedzibą w Baćkowicach na usługę „Dobudowa odcinka sieci wodociągowej o długości 715 mb. wraz z zabudową dwóch hydrantów p. poź. w miejscowości Sadowie” za wynagrodzeniem brutto 60.885,00 zł (010/01010/6050). Plan finansowy w ww. podziałce na dzień zawarcia umowy wynosił 128.513,00 zł, wykonanie 66.994,84 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 5.535,00 zł. Na koncie 998 zaangażowanie wartości ww. umowy ujęto dopiero w momencie zapłaty za fakturę pod datą 29.12.2017 r. (WB nr 221).

Z powyższego wynika, że na dzień zawarcia umowy tj. w dniu 1.12.2017 roku Wójt przekroczyła posiadane upoważnienie do zaciągnięcia zobowiązania w podziałce klasyfikacji budżetowej 010/01010/6050 o kwotę 4.901,84 zł.

Kserokopia umowy zawartej dnia 1.12.2017 roku, wydruki zapisów na kontach analitycznych 998, 980, 130 dla podziałki 010/01010/6050 za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/III/4.

6) W dniu 31.07.2017 roku Wójt zawarła umowę Nr DG.271.ZP.02.2017 z Przedsiębiorstwem Drogowym Sp. z o.o. DYLMEX-INWESTYCJE Sp. k. z siedzibą w Staszowie dotyczącą wykonania robót budowlanych obejmujących przebudowę drogi gminnej Nr 372002T Jacentów przez wieś odcinek od km 0+000 do km 0+650 o łącznej długości 0,650 km oraz przebudowę drogi gminnej Nr 372003T Sadowie-Ruszków odcinek od km 0+930 do km 1+180 o łącznej długości 0,250 km za wynagrodzeniem brutto 303.986,27 zł (600/60016/6050). Plan finansowy wydatków w ww. podziałce klasyfikacji budżetowej (ustalony na podstawie podjętych przez Radę Gminy uchwał Nr XXX/142/2016 z dnia 19.12.2016 r i Nr XXXVII/176/2017 z dnia 31.07.2017 r.) na dzień zawarcia umowy wynosił 307.027,00 zł, wykonanie 0,00 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 0,00 zł. Na koncie 998 ujęto zaangażowanie wartości ww. umowy pod datą 31.07.2017 r.

7) W dniu 3.07.2017 roku Wójt zawarła umowę Usługi Elektryczne Waldemar Bińczak z siedzibą w Opatowie dotyczącą wykonania usługi „Uzupełnienie oświetlenia drogowego w miejscowościach: Sadowie, Grocholice, Grocholice – Okręglica, Zwola, Czerwona Góra, Szczucice, Ruszków, Okręglica, Michałów, Obręczna, Rżuchów i Wszczęświęte gm. Sadowie” za wynagrodzeniem brutto 57.604,00 zł (900/90015/4270). Plan finansowy wydatków w ww. podziałce klasyfikacji budżetowej (ustalony na podstawie podjętej przez Radę Gminy uchwał Nr XXX/142/2016 z dnia 19.12.2016 r.) na dzień zawarcia umowy wynosił 120.000,00 zł, wykonanie 20.333,04 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 19.940,00 zł. Na koncie 998 ujęto zaangażowanie wartości ww. umowy pod datą zapłaty 29.09.2017 r. (WB nr 165).

8) W dniu 1.12.2017 roku Wójt zawarła umowę Usługi Elektryczne Waldemar Bińczak z siedzibą w Opatowie dotyczącą wykonania usługi „Uzupełnienie oświetlenia drogowego w miejscowościach: Niemienice, Łężyce, Rżuchów, Ruszków i Zwola gm. Sadowie” za wynagrodzeniem brutto 55.000,00 zł (900/90015/4270). Plan finansowy wydatków w ww. podziałce klasyfikacji budżetowej (ustalony

bx faj

NO Namul

na podstawie podjętych przez Radę Gminy uchwał Nr XXX/142/2016 z dnia 19.12.2016 r., Nr XLI/194/2017 z dnia 24.11.2017 r.). Plan finansowy wydatków w ww. podziale klasyfikacji budżetowej na dzień zawarcia umowy wynosił 150.000,00 zł, wykonanie 101.319,34 zł, wartość zaangażowania z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań 3.323,46 zł. Na koncie 998 ujęto zaangażowanie wartości ww. umowy pod datą 28.12.2017 r. (WB nr 220). Z powyższego wynika, że na dzień zawarcia umowy tj. w dniu 1.12.2017 roku Wójt przekroczyła posiadane upoważnienie do zaciągnięcia zobowiązań w podziale klasyfikacji budżetowej 900/90015/4270 o kwotę 9.642,80 zł.

Kserokopia umowy zawartej dniu 1.12.2017 roku, wydruki zapisów na kontach analitycznych 998, 980, 130 dla podziałki 900/90015/4270 za 2017 rok stanowią akta kontroli nr AK/III/5.

Ustalono, że w 2017 roku na stronie Wn konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zaniechano księgowania równowartości sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym. Po stronie Ma tego konta księgowano zaangażowanie wydatków, które w większości przypadków odbywało się na podstawie dokonanych zapłat (WB), co spowodowało, że zaangażowanie ujmowano na koncie ze znacznym opóźnieniem. W konsekwencji ww. sposobu księgowania konto 998 z podziałkami klasyfikacji budżetowej na koniec 2017 roku wykazuje saldo.

W przypadku zafakturowanej częściowej wartości umowy zawartej 12.05.2017 roku z firmą „Geoman” – Usługi Geologiczne tylko zafakturowaną część ujęto jako zaangażowanie na koncie 998, pominięto kwotę 5.535,00 zł stanowiącą wartość niezafakturowanej usługi.

Ponadto ustalono, że na koncie 998 nie ujęto na początku roku zaangażowania środków z tytułu podpisanej w dniu 31.12.2016 roku zawartej na okres od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r. umowy Nr 17/2017 z PGE Dystrybucja SA z siedzibą w Lublinie na utrzymanie w należytym stanie oświetlenia dróg, placów i ulic na terenie Gminy, będących w posiadaniu PGE, w taki sposób, by Gmina mogła oświetlić drogi, place i ulice znajdujące się w zasięgu urządzeń PGE. Przedmiotowa umowa Przewidywała w § 4 ust. 2, iż całkowita kwota świadczonej usługi będzie wynikać z iloczynu ilości punktów świetlnych w danym miesiącu i kwoty 8,61 zł ustalonej dla jednej oprawy oświetleniowej, a ilość punktów świetlnych podlega corocznej weryfikacji. Z przedłożonego kontrolującemu wykazu wynika, że ilość ww. punktów na rok 2017 określono na 386.

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 998 opisanymi w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 120.8.2012 Wójta z dnia 10.08.2012 roku ws. ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem Nr 120.1.2016 z dnia 4.01.2016 roku w związku z zasadami funkcjonowania tego konta opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego. Na stronie Wn konta 998 ujmuje się równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym oraz równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego. Na stronie Ma tego konta ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Ewidencja szczegółowa do konta 998 jest prowadzona według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego. Konto 998 nie wykazuje salda na koniec roku.

Kserokopie wyciągu z polityki rachunkowości w zakresie opisu funkcjonowania konta 998 oraz umowy nr 17/2017 z dnia 31.12.2017 wraz z załącznikiem i zestawienie obrotów i sald kont analitycznych 998 z podziałkami klasyfikacji na koniec 2017 roku stanowią akta kontroli AK/III/6.

BS Kay

Ma Menn

Z wyjaśnienia Skarbnik i Inspektor ds. księgowości budżetowej stanowiącego załącznik nr III/8 do protokołu kontroli wynika, że: *równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w 2017 r. zaksięgowano automatycznie podczas procesu zamknięcia roku na stronie Ma konta 998 ze znakiem „minus”. Saldo konta 998 na dzień 31.12.2017r. jest zerowe. Po stronie Ma konta 998 zaangażowanie ujmowano w dacie zapłaty, ponieważ pracownicy merytoryczni nie dostarczali w odpowiednim czasie umów do referatu finansowego. Niezafakturowaną część umowy z dnia 12.05.2017r. z firmą „GEOMAN” nie ujęto na koncie 998 w kwocie 5.535,00 zł, ponieważ otrzymano informację od pracownika merytorycznego, że płatności nie będzie. W umowie NR 17/2017 podpisanej z PGE Dystrybucja SA z siedzibą w Lublinie zawarta jest cena jednostkowa konserwacji i utrzymania w należytym stanie oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sadowie wobec tego uznano, że należy jej ujmować na koncie 998 w wartości fakturowanej.*

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik z tytułu nadzoru.

Upoważnienie do dokonywania wydatków

Kontrolą w zakresie przestrzegania upoważnienia do dokonywania wydatków objęto wydatki jednostki w wybranych podziałkach klasyfikacji budżetowej według stanu na dzień 28 listopada i 27 grudnia 2017 roku.

Kontrolą objęto zapisy dokonane na koncie 130 i porównano je ze sporządzonym przez Skarbnika planem finansowym wydatków Urzędu Gminy za 2017 r. dla wybranych klasyfikacji budżetowych.

Plan wydatków budżetowych oraz jego wykonanie na dzień 28 listopada 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Dział	Rozdział	paragraf	Plan	Wykonanie
750	75023	4270	0,00 zł	0,00 zł
750	75023	4300	143.936,00 zł	124.452,20 zł
750	75095	4100	35.800,00 zł	28.560,00 zł
754	75412	4300	4.000,00 zł	3.529,27 zł
900	90015	4260	115.000,00 zł	105.931,48 zł
900	90015	4270	150.000,00 zł	97.995,88 zł
921	92195	4210	8.000,00 zł	7.438,66 zł

Na dzień 28 listopada 2017 roku w objętej kontrolą próbie nie stwierdzono przekroczenia upoważnienia do dokonywania wydatków.

Plan wydatków budżetowych oraz jego wykonanie na dzień 27 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Dział	Rozdział	paragraf	Plan	Wykonanie
750	75023	4270	1.380,00 zł	5.611,20 zł
750	75023	4300	134.936,00 zł	135.181,46 zł
750	75095	4100	35.800,00 zł	36.819,00 zł
754	75412	4300	5.700,00 zł	6.165,67 zł
900	90015	4260	110.000,00 zł	110.582,50 zł
900	90015	4270	155.000,00 zł	101.319,34 zł
921	92195	4210	9.070,00 zł	9.066,66 zł

Z tabeli wynika, że w rozdziale 75023 § 4270 dokonano przekroczenia wydatków ponad wielkość określoną w planie finansowym o kwotę 4.231,20 zł, w rozdziale 75023 § 4300 o kwotę 3.027,95 zł,

h25

re *Prorok*

w rozdziale 75095 § 4100 o kwotę 1.019,00 zł, w rozdziale 75412 § 4300 o kwotę 465,67 zł i w rozdziale 90015 § 4260 o kwotę 582,50 zł. Ustalono, że powyższe przekroczenia spowodowane zostały zapłatami:

- w rozdziale 75023 § 4270 (WB 219) w dniu 27.12.2017 r. faktura nr FS/17/12/9 z dnia 18.12.2017 r. na kwotę 4.231,20 zł. Plan na dzień dokonania wydatku wynosił 1.380,00 zł, natomiast wykonanie 5.611,20 zł,
- w rozdziale 75023 § 4300 (WB 218) w dniu 22.12.2017 r. faktury nr F/000233/17 z dnia 19.12.2017 r. na kwotę 1.849,00 zł, (WB 219) w dniu 27.12.2017 r. faktury nr FA00135018/2017 z dnia 15.12.2017 r. na kwotę 152,07 zł, (WB 219) w dniu 27.12.2017 r. faktury nr 258/12/2017 z dnia 11.12.2017 r. na kwotę 2.767,50 zł. Plan na dzień dokonania wydatku wynosił 134.936,00 zł, natomiast wykonanie 135.181,46 zł,
- w rozdziale 75095 § 4100 (WB 214) w dniu 18.12.2017 r. podatku PIT4-R za XI/2017r. - lista płac nr 177/2017-11 na kwotę 1.187,00 zł. Plan na dzień dokonania wydatku wynosił 35.800,00 zł, natomiast wykonanie 36.819,00 zł,
- w rozdziale 75412 § 4300 (WB 218) w dniu 22.12.2017 r. faktury nr FV/I/502/17 z dnia 19.12.2017 r. na kwotę 790,00 zł. Plan na dzień dokonania wydatku wynosił 5.700,00 zł, natomiast wykonanie 6.165,67 zł,
- w rozdziale 90015 § 4260 (WB 214) w dniu 18.12.2017 r. faktury nr 0793334934 z dnia 8.12.2017 r. na kwotę 649,10 zł. Plan na dzień dokonania wydatku wynosił 110.000,00 zł, natomiast wykonanie 110.582,50 zł.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w: uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego oraz planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Osobą odpowiedzialną za zatwierdzanie wydatku do zapłaty jest Wójt i Sekretarz.

Pełnomocnictwo udzielone Sekretarz do m.in. zatwierdzania do wypłaty faktur i rachunków zawierają akta kontroli nr AK/III/7.

Z wyjaśnień Wójt stanowiących załącznik nr III/9 do protokołu kontroli i Sekretarz stanowiących załącznik nr III/10 do protokołu kontroli wynika, że: *wymienione faktury dotyczą miesiąca grudnia, w którym prace związane z końcem roku i jednocześnie prace związane z opracowaniem i przyjęciem budżetu gminy na rok 2018 spowodowały spiętrzenie prac. Z tego względu przez przeoczenie nie dopilnowano planu finansowego.*

Osobą odpowiedzialną za dokonanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej i finansowej z planem finansowym jest Skarbnik.

Z wyjaśnień Skarbnik stanowiących załącznik nr III/11 do protokołu kontroli wynika, że: *przekroczenie limitu planowanych wydatków na 2017 rok w wymienionych podziałkach klasyfikacji dotyczące miesiąca grudnia 2017 r. zostały przeoczone w skutek wzmoczonych prac związanych z zakończeniem roku, jak również przyjęciem nowego budżetu na 2018 r.*

Kserokopie faktur nr FS/17/12/9 z dnia 18.12.2017 r., F/000233/17 z dnia 19.12.2017 r., FA00135018/2017 z dnia 15.12.2017 r., 258/12/2017 z dnia 11.12.2017 r., listy płac nr 177/2017-11 z dnia 29.11.2017 r., FV/I/502/17 z dnia 19.12.2017 r., 0793334934 z dnia 8.12.2017 r., wyciągów

bs

ne

bankowych nr 214 z dnia 18.12.2017 r., nr 218 z dnia 22.12.2017 r., nr 219 z dnia 27.12.2017 r., oraz wydruki z ewidencji księgowej konta 130 według podziałek: 750/75023/4270, 750/75023/4300, 750/75095/4100, 754/75412/4300 i 900/90015/4260 stanowią akta kontroli nr AK/III/8.

Wykaz „Plan finansowy wydatków Urzędu Gminy z uwzględnieniem zmian w 2017 r. dla wybranych klasyfikacji budżetowych”, sporządzony przez Skarbnika stanowi załącznik nr III/12 do protokołu kontroli.

3. Obsługa bankowa budżetu Gminy

W 2017 roku bankową obsługę budżetu Gminy oraz jej jednostek organizacyjnych prowadził Bank Spółdzielczy w Kielcach Oddział w Opatowie Filia w Sadowiu, na podstawie umowy zawartej w dniu 28.04.2016 r. na czas określony do dnia 28.04.2019 r.

Bank został wybrany w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych ponieważ, jak wynika z załączonej kalkulacji, wartość szacunkowa kosztów prowadzenia bankowej obsługi na lata 2016 – 2019 w wysokości 59.418,00 zł nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości 30.000 euro. Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie Gminy Regulaminem udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 30.000 euro stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr 120.3.2015 Wójta z dnia 2 lutego 2015 roku wyboru banku dokonano na podstawie przeprowadzonego pisemnego rozeznania cenowego.

Ww. umowie o obsługę bankową budżetu Gminy wraz z podległymi jej jednostkami uwzględniony został Gminny Ośrodek Kultury, będący samorządową instytucją kultury, posiadający osobowość prawną. Zgodnie z art. 264. ust. 1 ustawy o finansach publicznych bankowa obsługa budżetu Gminy wykonywana przez bank, powinna dotyczyć tylko budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Stosownie do art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, dyrektor instytucji kultury zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz.

Kserokopia umowy z dnia 28.04.2016 roku o bankową obsługę budżetu gminy stanowi akta kontroli nr AK/III/9.

Z wyjaśnień Wójt i Skarbnik stanowiących załącznik nr III/13 do protokołu kontroli wynika, że: *w umowie z dnia 28.04.2016 r. na obsługę bankową budżetu Gminy pomyłkowo ujęto prowadzenie rachunku Gminnego Ośrodka Kultury. W następnym postępowaniu o wybór banku na obsługę budżetu Gminy osoby prawne zostaną wykluczone.*

Odpowiedzialność ponosi Wójt i Skarbnik.

4. Zadłużenie Gminy

Z łącznego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku wynika, że kwota zadłużenia Gminy na koniec 2017 roku wynosiła 2.799.041,80 zł (wiersz E.2.2. *kredyty i pożyczki długoterminowe*, kol. 7 *grupa III* i kol. 10 *banki*). Dane wykazane w ww. sprawozdaniu Rb-Z wynikają ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych (zerowych) i sprawozdania jednostkowego Urzędu jako jednostki i jako organu.

Ze zbiorczego sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku sporządzonego na podstawie sprawozdań jednostkowych instytucji kultury wynika, że funkcjonujące w Gminie osoby prawne nie posiadały zadłużenia na koniec 2017 roku (sprawozdanie zerowe).

W 2017 roku Gmina nie zaciągała kredytów oraz pożyczek. Na podstawie przedstawionej kontrolującej dokumentacji ustalono, że na koniec 2017 roku obowiązywały 2 nw. umowy kredytowa i pożyczkowa zawarte w latach wcześniejszych:

➤ umowa pożyczki Nr 200/14 z dnia 6.10.2014 roku zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na dofinansowanie zadania: Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Sadowie, na podstawie której pożyczkodawca udzielił Gminie pożyczki w kwocie 381.961,80 zł. Termin spłaty pożyczki ustalono w umowie od 31.10.2015 r. do 30.04.2024 r. Zgodnie z § 4 przedmiotowej umowy w 2017 roku do spłaty przypadały 2 raty kapitałowe w kwocie po 6.500,00 zł, tj. kwota 13.000,00 zł. Na podstawie ewidencji księgowej i dowodów źródłowych (WB) ustalono, że w 2017 roku terminowo dokonywano spłaty rat kapitałowych. Na dzień 31.12.2017 r. stan zobowiązań z tytułu ww. pożyczki wynosił 344.741,80 zł (saldo konta 260) i jest zgodny z potwierdzeniem salda przesłanym przez WFOŚiGW;

➤ umowa o kredyt długoterminowy Nr 147/2015 z dnia 30.09.2015 r. zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Zwoleniu, na podstawie której Bank udzielił Gminie kredytu długoterminowego konsolidacyjnego w kwocie 2.903.636,00 zł z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów. Termin spłaty kredytu (kapitału) ustalono w umowie od 31.01.2016 r. do 31.12.2029 r. (168 rat miesięcznych płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca) oraz termin spłaty odsetek od 31.10.2015 r. do 31.12.2029 r. Zgodnie z harmonogramem spłat w 2017 roku przypadało do spłaty łącznie 150.000,00 zł kapitału, tj.: 12 rat w kwocie po 12.500,00 zł. Na podstawie ewidencji księgowej i dowodów źródłowych ustalono, że w 2017 roku terminowo dokonywano spłaty rat kredytu. Na dzień 31.12.2017 r. stan zobowiązań z tytułu ww. kredytu wynosił 2.454.300,00 zł (saldo konta 134-01) i jest zgodny z potwierdzeniem salda przesłanym przez Bank.

Ponadto stwierdzono, że w ewidencji księgowej budżetu na kontach 134 „Kredyty bankowe” i 260 „Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, nie ujmowano odsetek od zaciągniętych przez Gminę kredytu i pożyczki stanowiących wydatki przyszłych okresów za wyjątkiem odsetek naliczonych w grudniu 2017 roku zapłaconych w miesiącu styczniu 2018 roku.

Wydruk kont analitycznych 909, 134 i 260-1 za okres od 01.2017 do końca roku stanowią akta kontroli nr AK/III/10.

Z wyjaśnień Skarbnik i Inspektora ds. księgowości budżetowej stanowiących załącznik nr III/14 do protokołu kontroli wynika, że: *na kontach 134 „Kredyty bankowe” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” nie ujmowano odsetek o zaciągniętego kredytu stanowiących wydatki przyszłych okresów, ponieważ odsetki wyliczane są według zmiennej stopy procentowej, które nie pokrywają się z załączonym harmonogramem spłaty do umowy. Na kontach 260 „Zobowiązania finansowe” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” nie ujmowano odsetek od zaciągniętej pożyczki stanowiących wydatki przyszłych okresów z powodu przeoczenia.*

Odpowiedzialność ponosi Inspektora ds. księgowości budżetowej i Skarbnik z tytułu nadzoru.

Finansowanie budżetu

Sprawdzono, czy w 2017 roku nie wystąpiło niedozwolone finansowanie budżetu Gminy ratą części oświatowej subwencji otrzymaną w grudniu na rok następny, środkami ZFŚS czy depozytowymi. W oparciu o zapisy na kontach 135 i 139 oraz na podstawie wyciągów bankowych do rachunku budżetu za okres 20 - 31.12.2017 r. stwierdzono, że w 2017 roku nie dokonywano niedozwolonego finansowania budżetu Gminy.

bs

ne

5. Poręczenia i gwarancje

Gmina Sadowie w 2017 roku nie udzielała poręczeń i gwarancji, jak również nie poniosła żadnych wydatków z tego tytułu, co wynika z oświadczenia złożonego przez Skarbnika i Wójta stanowiącego załącznik nr III/15 do protokołu kontroli.

6. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2017-2029

Realistyczność przyjętych do WPF wielkości dotyczących rozchodów

Sprawdzono, czy w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sadowie na lata 2017-2029 przyjętej uchwałą Nr XXX/141/2016 Rady Gminy z dnia 19 grudnia 2016 roku wraz ze zmianami dokonanymi w trakcie 2017 roku (ostatnia zmiana do WPF wprowadzona uchwałą Nr XLIII/200/2017 Rady Gminy z dnia 28 grudnia 2017 r.) rozchody z tytułu spłat kredytów i pożyczki planowano w sposób realistyczny, stosownie do wymogu wynikającego z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z zawartymi umowami kredytową i pożyczkowymi w latach 2017-2029 powinny zostać spłacone zobowiązania w łącznej kwocie 3.128.941,80 zł, w tym:

- w roku 2017 kwota 203.200,00 zł (spłata kredytu i pożyczek),
- w roku 2018 kwota 100.000,00 zł (spłata kredytu i pożyczek),
- w roku 2019 kwota 283.036,00 zł (spłata kredytu i pożyczek),
- w roku 2020 kwota 283.036,00 zł (spłata kredytu i pożyczek),
- w roku 2021 kwota 283.036,00 zł (spłata kredytu i pożyczki),
- w roku 2022 kwota 283.036,00 zł (spłata kredytu i pożyczki),
- w roku 2023 kwota 283.036,00 zł (spłata kredytu i pożyczki),
- w roku 2024 kwota 271.525,80 zł (spłata kredytu i pożyczki),
- w roku 2025 kwota 245.000,00 zł (spłata kredytu),
- w roku 2026 kwota 245.000,00 zł (spłata kredytu),
- w roku 2027 kwota 244.036,00 zł (spłata kredytu),
- w roku 2028 kwota 201.600,00 zł (spłata kredytu),
- w roku 2029 kwota 203.400,00 zł (spłata kredytu).

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sadowie w na lata 2017-2029 przyjętej uchwałą Nr XXX/14/2016 Rady Gminy z dnia 19 grudnia 2016 roku (wraz z dokonanymi w trakcie roku zmianami) w kolumnie 14.1 *Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych* na lata 2018 -2029 zaplanowano kwoty zgodne z harmonogramami spłat.

Prognozowane wydatki na obsługę długu publicznego na 2017 rok zostały ujęte w WPF na lata 2017 - 2029 w kwocie 100.000,00 zł. Po zmianach dokonanych w trakcie roku planowana w WPF kwota ww. wydatków wyniosła 100.000,00 zł. Wydatki te zostały wykonane w wysokości 73.046,04 zł (zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S za 2017 rok wg 757/75702/8110).

Analiza dochodów ze sprzedaży majątku wykazanych w WPF

Z uwagi na fakt, iż realistyczność przyjmowanych w prognozie wartości ma istotne znaczenie dla potwierdzenia spełniania w kolejnych latach ustawowego wskaźnika zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych dokonano analizy danych dotyczących dochodów ze sprzedaży majątku wykazanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017 – 2029 wprowadzonej uchwałą Nr XXX/141/2016 Rady Gminy z dnia 19 grudnia 2016 roku.

Na 2017 rok w WPF na lata 2017-2029 nie zaplanowano dochodów ze sprzedaży majątku. W 2017 roku ww. dochody zrealizowano w kwocie 27.480,00 zł.

Stwierdzono, iż przestrzegano realistycznego prognozowania dochodów ze sprzedaży majątku, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Sprawdzono, czy na 2018 rok spełniona została przez Gminę relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Dane do obliczenia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiają się następująco:

Prawa strona relacji		2015 (n-3)	2016 (n-2)	2017 (plan 3 kw.)
Dochody ogółem budżetu – D		12.285.777,81	12.872.842,78	14.344.142,86
Dochody bieżące – Db		10.269.745,04	12.830.528,35	13.225.542,00
Dochody ze sprzedaży majątku – Sm		27.380,00	18.660,00	0,00
Wydatki bieżące – Wb		9.657.876,44	11.644.677,30	13.220.088,00
(Db + Sm – Wb)/D		5,20%	9,36%	0,04%
średnia arytmetyczna wskaźników (Db + Sm – Wb)/D		4,87%		
Lewa strona relacji				
R	Planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 – wg uchwały budżetowej Nr XLII/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku			243.236,00
	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jst			19.459,00
O	Planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 – wg uchwały budżetowej Nr XLII/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku			92.000,00
D	Dochody ogółem budżetu zaplanowane w danym roku budżetowym – wg uchwały budżetowej Nr XLII/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku			15.629.768,50
	Relacja spłat zobowiązań do dochodów ogółem [(R+O)/D] – lewa strona wzoru (bez uwzględniania zobowiązań współtworzonego związku)			2,14
	Relacja spłat zobowiązań do dochodów ogółem [(R+O)/D] – lewa strona wzoru (z uwzględnieniem zobowiązań współtworzonego związku)			2,27

Stosownie do art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych przy obliczaniu relacji, dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Do obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych.

W oparciu o dane zawarte w powyższej tabeli wyliczono wskaźnik na rok budżetowy 2018 określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, według wzoru:

bs

re

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} \times \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

R - planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust 1 pkt 2-4 oraz art. 90 – wg uchwały budżetowej,

O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust.1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji – wg uchwały budżetowej,

D - dochody ogółem budżetu zaplanowane w danym roku budżetowym wg uchwały budżetowej,

Db - dochody bieżące,

Sm - dochody ze sprzedaży majątku,

Wb - wydatki bieżące,

n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Szczegółowe wyliczenia:

Strona lewa wzoru bez uwzględnienia zobowiązań współtworzonego związku: $(243.236 + 92.000) / 15.629.786,50 = 0,0214$

Strona lewa wzoru bez uwzględnienia zobowiązań współtworzonego związku: $(243.236 + 19.459 + 92.000) / 15.629.786,50 = 0,0227$

Strona prawa wzoru: $1/3 \times [(0,052)_{2015} + (0,936)_{2016} + (0,004)_{3 \text{ kw. } 2017}] = 0,0487$

Z powyższego wynika, że relacja planowanej na 2018 rok łącznej kwoty spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami do planowanych dochodów ogółem nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań: $2,14\% < 4,87\%$. Jednocześnie wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, z uwzględnieniem zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego wynosi $2,27\%$ i jest niższy o $2,60$ punktu procentowego od dopuszczalnego poziomu wskaźnika spłaty ustalonego zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych w wysokości $4,87\%$.

7. Zawieranie umów mogących wywoływać negatywne skutki dla finansów Gminy

W zakresie zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu stwierdzono, że Gmina Sadowie:

a) nie zawierała z innymi podmiotami umowy (porozumienia), na podstawie której podmioty te sfinansowałyby zobowiązania j.s.t wobec osób trzecich. Gmina nie jest dłużnikiem wobec takich podmiotów,

b) nie ponosiła wydatków w tym celu, aby inny podmiot wykonujący jego zadania (np. spółka) mógł spłacać swoje zobowiązania (np. kredyt),

c) nie dokonała sprzedaży innemu podmiotowi swoich nieruchomości z prawem ich odkupienia przez jednostkę.

hs kay

ae monny

Ponadto Gmina nie posiada zobowiązań finansowych, które wykazują ekonomiczne podobieństwo do kredytu lub pożyczki, (ale nie są kredytem ani pożyczką), w tym tzw. sprzedaży zwrotnej oraz nie posiada zobowiązań wobec instytucji parabankowych.

Wspólne oświadczenie Wójta i Skarbnika w powyższej sprawie stanowi załącznik nr III/16 do protokołu kontroli.

IV. DOCHODY BUDŻETOWE

1. Dochody z tytułu subwencji i dotacji

(kontrolował Łukasz Niewiadomski)

Gmina Sadowie z planowanej na 2017 rok kwoty subwencji w wysokości 4.555.607,00 zł do dnia 31.12.2017 roku otrzymała kwotę 4.660.633,00 zł, w tym:

- część wyrównawcza – kwota 1.894.971,00 zł,
- część oświatowa – kwota 2.765.662,00 zł.

Subwencję oświatową dotyczącą miesiąca stycznia 2018 roku w kwocie 222.919,00 zł, która wpłynęła na rachunek bankowy budżetu w grudniu 2017 roku (WB nr 232 z dn. 20.12.2017 r.) ujęto na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Na podstawie PK nr 1 z dnia 3.01.2018 roku ww. kwotę przeksięgowano na konto 901 „Dochody budżetu”.

Do dnia 31.12.2017 roku Gmina Sadowie otrzymała z budżetu państwa dotacje celowe na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami w łącznej kwocie 2.421.058,83 zł, w tym:

- na zadania z zakresu administracji rządowej – kwota 1.820.917,19 zł,
- na zadania własne – kwota 599.141,64 zł,
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego – kwota 1.000,00 zł.

Dotacje wprowadzono do budżetu Gminy na podstawie uchwał Rady Gminy lub zarządzeń Wójta w prawidłowych kwotach oraz podziałkach klasyfikacji budżetowej dochodów. Na podstawie ewidencji księgowej konta 133 „Rachunek budżetu” i 224 „Rozrachunki budżetu” oraz wyciągów bankowych ustalono, iż 5 dotacji nie zostało w całości wykorzystanych do dnia 31.12.2017 roku i została zwrócona do budżetu państwa w terminie do dnia 31 stycznia 2018 roku w kwocie ogółem 5.411,55 zł.

2. Dochody z tytułu podatków

(kontrolowała Wanda Kalwat)

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy:

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.), dalej Ordynacja podatkowa,
- ustawa z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.), dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych,
- ustawa z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892), dalej ustawa o podatku rolnym,
- ustawa z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1821), dalej ustawa o podatku leśnym.

W zakresie podatków, dla których organem podatkowym jest Wójt, w 2017 roku obowiązywały następujące uchwały Rady Gminy:

- Nr XXIX/137/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- Nr XII/76/2011 z dnia 25 listopada 2011 roku w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości,
- Nr XXIX/136/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na rok 2017,
- Nr VIII/40/2015 z dnia 26 czerwca 2015 roku w sprawie poboru w drodze inkasa łącznego oraz podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, określenia inkasentów oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia prowizyjnego za inkaso,
- Nr XIV/65/2015 z dnia 19 listopada 2015 roku w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji na podatek leśny, rolny, od nieruchomości,
- Nr XIV/2015 z dnia 19 listopada 2015 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

Wszystkie powyższe uchwały zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach postanowieniem znak: SKO PO-41/230/59/2017 z dnia 27.01.2017 roku wyznaczyło Burmistrza Miasta i Gminy Koprzywnica do załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych osób wskazanych w art. 132 § 1, 2, 3 Ordynacji podatkowej.

Plan oraz wykonanie dochodów z tytułu poszczególnych podatków za 2017 rok przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (w zł)	Wykonanie (w zł)	% wykonania
Podatek od nieruchomości (§ 031)	765.000,00	789.459,91	
osoby prawne	565.000,00	573.884,00	103,20%
osoby fizyczne	200.000,00	215.575,91	
Podatek rolny (§ 032)	925.800,00	946.657,76	
osoby prawne	5.800,00	2.675,96	102,25%
osoby fizyczne	920.000,00	943.981,80	
Podatek leśny (§ 0330)	26.210,00	26.224,30	
osoby prawne	210,00	217,00	100,05%
osoby fizyczne	26.000,00	26.007,30	
Podatek od środków transportowych (§ 034)	46.100,00	58.305,00	
osoby prawne	1.100,00	1.800,00	126,48%
osoby fizyczne	45.000,00	56.505,00	
Razem	1.763.110,00	1.820.646,97	103,26%

Dane źródłowe: sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy: od początku roku do 31 grudnia roku 2017 Urzędu Gminy Sadowie Rb-27S (korekta Nr 2 z dnia 9.04.2018 roku).

Zrealizowane w 2017 roku dochody z tytułu podatków pobieranych przez Gminę w wysokości 1.820.646,97 zł stanowiły 13,45% dochodów budżetowych ogółem wykonanych w 2017 roku.

Gmina posiada dostęp do ewidencji gruntów poprzez udostępniony przez Starostwo Powiatowe w Opatowie system EWOPIS.

2.1 Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Na podstawie prowadzonego w Urzędzie rejestru podatników ustalono, że w 2017 roku w Gminie występowało 22 podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych.

h.s. Jay

re Mennel

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- terminowości złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 rok oraz ich sprawdzenia przez organ podatkowy w próbie kontrolnej,
- zgodności zastosowanych przez podatnika w deklaracji stawek podatkowych ze stawkami ustalonymi przez Radę Gminy, zgodności danych w deklaracji z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków,
- terminowości wpłat rat podatku,
- prawidłowości naliczenia i poboru odsetek za zwłokę,
- prowadzenia czynności windykacyjnych.

Kontrolą w zakresie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości za 2017 rok od osób prawnych objęto podatników o nr kont: 221-52-00000017, 221-52-00000013, 221-52-00000004, 221-52-00000015, 221-52-00000019, 221-52-00000051.

Ustalenia kontroli:

Podatnicy o następujących numerach kont:

- **221-52-00000017** – deklaracja wpłynęła do UG w dniu 31.01.2017 roku na kwotę podatku 214.849,00 zł. Wpłaty dokonywane były terminowo,
- **221-52-00000013** – deklaracja wpłynęła do UG w dniu 1.02.2017 roku na kwotę podatku 27.005,00 zł. Wpłaty dokonywane były terminowo,
- **221-52-00000004** – deklaracja wpłynęła do UG w dniu 30.01.2017 roku na kwotę podatku 136.634,00 zł. W dniach 5.09.2017 roku i 27.12.2017 roku wpłynęły korekty deklaracji za rok 2017 obejmujące zmiany od sierpnia 2017 roku i grudnia 2017 roku, w których wykazano zmniejszenia wartości podatku za 2017 o kwotę 137,00 zł i 7,00 zł spowodowane likwidacją infrastruktury elektroenergetycznej.
- Wpłaty dokonywane były terminowo za wyjątkiem raty za 05/17 uregulowanej z jednodniowym opóźnieniem,
- **221-52-00000015** – deklaracja wpłynęła do UG w dniu 30.01.2017 roku na kwotę podatku 6.886,00 zł. Wpłaty dokonywane były terminowo,
- **221-52-00000019** – deklaracja wpłynęła do UG w dniu 3.02.2017 roku na kwotę podatku 7.832,00 zł. Wpłaty dokonywane były terminowo,
- **221-52-00000051** - deklaracja wpłynęła do UG w dniu 30.01.2017 roku na kwotę podatku 14.289,00 zł. Wpłaty rat I, III i V/2017 rok dokonane zostały terminowo, rata II/2017 uregulowana została w dniu 3.04.2017 r. tj. z 47-dniowym opóźnieniem, odsetki podatkowe naliczono w prawidłowej wysokości.

Podatnicy o nr kont 221-52-00000013 i 221-52-00000019 złożyli deklaracje na podatek od nieruchomości na 2017 rok z opóźnieniem jedno i trzydniowym. Nie miało to wpływu na termin płatności pierwszej raty podatku. Pozostali podatnicy złożyli deklaracje w terminie.

Deklaracje są prawidłowe w zakresie zastosowanych stawek podatkowych ustalonych przez Radę Gminy oraz pod względem formalnym i rachunkowym (deklaracje składano na prawidłowych wzorach określonych uchwałą Nr XIV/65/2015 z dnia 19 listopada 2015 roku), deklaracje nie zawierają niedozwolonych poprawek, kwoty podatku zostały prawidłowo wyliczone i zaokrąglone do pełnych złotych, stosownie do art. 63 ust. 1 ww. ustawy. Kwoty przypisów ujęte na kartach kontowych poszczególnych podatników wynikają ze złożonych przez podatników deklaracji.

hxs kaj

na marud

Stwierdzono zgodność danych zawartych w deklaracjach w zakresie powierzchni gruntów (poprzez porównanie z ewidencją gruntów).

Podatnik o nr konta 221-52-00000051 w trakcie roku 2017 regulował zaległości podatkowe za 2016 rok. Dokonywał wpłat częściowych nie pokrywających w całości zaległości podatkowej i przypadających do dnia zapłaty odsetek za zwłokę. Organ podatkowy zaniechał proporcjonalnego rozliczania wpłat kwot nieodpowiadających sumie zaległości podatkowej i przypadających do dnia zapłaty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostawała kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek. Zgodnie z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

Niezastosowanie w powyższej sytuacji zasad z ww. przepisu Ordynacji podatkowej spowodowało, iż organ podatkowy rozliczył w całości kwotę zaległości podatkowych i nie naliczył należnych odsetek. Zgodnie z obliczeniami, w konsekwencji ww. nieprawidłowości, zaniżono wartość naliczonych podatnikowi odsetek o kwotę 98,00 zł (odsetki naliczone na koncie podatnika i rozliczone z dokonanymi wpłatami wynoszą 47,00 zł natomiast obliczone w stosunku proporcjonalnym wynoszą 145,00 zł) oraz rozliczono jako zapłaconą w całości zaległość podatkową pomimo, iż do zapłaty pozostała jeszcze kwota zaległości podatkowej w wysokości 98,00 zł (wraz z odsetkami naliczonymi do dnia zapłaty), co przedstawia poniższa tabela.

Zaległość podatkowa / należność główna	Wpłata	Proporcjonalnie obliczona kwota należności głównej	Odsetki
za 11 ratę 2016 roku 1 191,00 zł	w dniu 31.07.2017 608,50 zł	576,09 zł	32,41 zł
	w dniu 1.09.2017 607,50 zł	571,28 zł	36,22 zł
	w dniu 29.09.2017 46,63 zł	43,63 zł	3,00 zł
		1 191,00 zł	71,63 zł
za 12 ratę 2016 roku 1 191,00 zł	w dniu 29.09.2017 560,87 zł	527,64 zł	33,23 zł
	w dniu 31.10.2017 605,50 zł	565,36 zł	40,14 zł
		1 093,00 zł	73,37 zł
Zaległość podatkowa / należność główna pozostająca do zapłaty		98,00 zł	

Wydruk operacji na koncie podatnika 221-52-00000051, kserokopie bankowych poleceń przelewu wraz z obliczeniami stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę stanowi akta kontroli nr AK/IV/1.

W odpowiedzi stanowiącej załącznik nr IV/1 Skarbnik wskazała, że: *pomyłkowo nie dokonano proporcjonalnego zarachowania wpłat na poczet zaległości podatkowej i odsetek za zwłokę.*

RS

Me

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości podatkowej zatrudniona w UG do dnia 15.07.2018 roku wykonująca przedmiotowe czynności w ramach zawartego stosunku pracy oraz Skarbnik z tytułu nadzoru.

Łączne zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017 wynosiły 14.581,00 zł.

Ww. kwotę stanowiły zaległości podatkowe podatników o nr. kont:

- 221-52-00000050 w wysokości 4.762,00 zł obejmującej zaległość za raty od VII-X/2016 roku, zgłoszona do masy upadłościowej (Sygn. Akt: X GUp 63/17 Zw 76),
- 221-52-00000051 w wysokości 9.525,00 zł obejmującej zaległość za raty od IV, VI-XII/2017 roku, rozłożona na raty (decyzja nr Fn.III.3120.3.2017) z terminami płatności przypadającymi na 2018 rok. Nieprawidłowość w zakresie pominięcia w ewidencji decyzji w sprawie rozłożenia na raty na koncie podatnika opisano w temacie Ulgi w podatkach,
- 221-52-00000052 w wysokości 293,00 zł obejmującej zaległość za rok 2017 w stosunku, do której nie prowadzono czynności windykacyjnych.

W § 9, 10 i 12 zarządzenia Nr 120.10.2012 Wójta z dnia 4.09.2012 roku w sprawie instrukcji ewidencji i poboru podatków, opat i niepodatkowych należności budżetowych określono zasady dotyczące wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych, w których przyjęto, że jeżeli podatnik nie zapłacił należności w terminie, pracownik księgowości podatkowej sporządza nie później niż 35 dni po upływie terminu płatności upomnienie, które wysyła do dłużnika za potwierdzeniem odbioru. Z uwagi na racjonalność gospodarowania środkami publicznymi przyjęto, że upomnienia wystawia się w przypadku zaległości przekraczającej wysokość kosztów w postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz, że w przypadku kiedy wysokość przypisu podatku za dany rok jest niższa niż wysokość kosztów w postępowaniu egzekucyjnym, upomnienie wystawia się po upływie terminu płatności ostatniej raty za cały rok, w terminie 15 dni po upływie terminu płatności ostatniej raty.

Wydruk konta podatnika 221-52-00000052 i zestawienia zaległości, kserokopia wyciągu z zarządzenia Nr 120.10.2012 Wójta z dnia 4.09.2012 roku stanowią akta kontroli AK/IV/2.

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr IV/2 Skarbnik wskazała, że: *podatnikowi (nr konta 52) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Sadowie „RoSa” na podstawie umowy użyczenia z dnia 16.12.2016 r. Gmina przekazała nieruchomość gruntową w miejscowości Sadowie nr działki 164/2, aby umożliwić aplikację środków z budżetu Unii Europejskiej na realizację zadania celu publicznego. Na opodatkowanej nieruchomości znajduje się ogólnodostępna i darmowa siłownia zewnętrzna służąca ogółowi mieszkańców gminy. Stowarzyszenie „RoSa” nie prowadzi działalności gospodarczej ani zarobkowej w związku z tym zaległość w kwocie 293 zł zostanie umorzona.*

Wyjaśnienie Skarbnik zostało uwzględnione przez kontrolującego.

Ponadto sprawdzono, czy Gmina terminowo składała deklaracje na podatek od nieruchomości na 2017 rok, czy dane w nich wykazane w zakresie opodatkowania w pozycjach E.1.3 „Powierzchnia gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego” i E.2.5 „Powierzchnia pozostałych budynków lub ich części, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego” są zgodne z ewidencją gruntów oraz z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości, a także czy dokonywała płatności ustalonego podatku.

BS

re *Norund*

Ustalenia kontroli:

Gmina Sadowie (nr konta 221-52-00000016) terminowo w dniu 30.01.2017 roku złożyła deklarację na podatek od nieruchomości na 2017 rok, w której wykazała grunty pozostałe o powierzchni 492.488 m² opodatkowane stawką 0,19 zł – podatek w wysokości 93.572,72 zł.

Płatności za poszczególne raty podatku dokonywane były terminowo za wyjątkiem I raty uregulowanej 6 dni po terminie (wpłata w dniu 6.02.2017 roku). Odsetki w wysokości 10,00 zł (od kwoty podatku 7.806,00 zł) nie zostały naliczone ani wpłacone. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z § 2 Ordynacji podatkowej od zaległości podatkowej naliczane są odsetki za zwłokę.

W dniu 18.01.2018 roku Gmina złożyła korektę deklaracji na podatek za 2017 rok, w której wykazała 1.021 m² powierzchni budynków pozostałych opodatkowanych stawką 5,80 zł i kwotą podatku do zapłaty w wysokości 5.922,00 zł, którą uregulowano w dniu 8.02.2018 roku.

W zakresie prawidłowości danych w ww. deklaracjach stwierdzono, że:

- w deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości złożonej w dniu 30.01.2017 roku na 2017 rok wykazano do opodatkowania 18.672 m² gruntów pozostałych stanowiących własność Gminy, które nie zostały oddane w użytkowanie zależne i nie służą do prowadzenia działalności gospodarczej,
- w korekcie deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości złożonej w dniu 18.01.2018 roku wykazano do opodatkowania 1.021 m² powierzchni budynków pozostałych, które również stanowią własność Gminy, nie zostały oddane w użytkowanie zależne innym podmiotom i nie służą do prowadzenia działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 15 zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów. W efekcie ww. ujęcia w deklaracji danych do opodatkowania zawyżono podatek od nieruchomości Gminy na 2017 rok o kwotę 9.470,00 zł (18.672 m² x 0,19 zł = 3.548,00 zł i 1.021 m² x 5,80 zł = 5.922,00 zł).

Kserokopie deklaracji i korekty deklaracji Gminy na 2017 rok, zestawienia dotyczące nieruchomości stanowiących mienie gminy podlegające opodatkowaniu na dzień 31.12.2016 roku, wydruki z ewidencji geodezyjnej oraz zapisów na koncie podatnika 221-52-00000016 za rok 2017 i 2018 stanowią akta kontroli nr AK/IV/3.

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr IV/3 do protokołu kontroli Wójt wskazała, że: *pracownik merytoryczny z przeoczenia ujął grunty i budynki pozostałe stanowiące własność gminy, które nie są zajęte na działalność gospodarczą i nie są w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów.*

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. gospodarki gruntami i ochrony środowiska sporządzająca deklarację (nieobecna w trakcie kontroli) i Wójt, która deklarację podpisała.

2.2 Podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób fizycznych

W 2017 roku dochody wykonane z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego od osób fizycznych wyniosły ogółem kwotę 1.185.565,01 zł, w tym: podatek od nieruchomości – 215.575,91 zł, podatek rolny – 943.981,80 zł, podatek leśny – 26.007,30 zł.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143 poz. 1614) Gmina Sadowie została zaliczona do II okręgu podatkowego.

Do celu wymiaru podatku rolnego na 2017 rok Rada Gminy obniżyła cenę skupu żyta przyjmowaną jako podstawa obliczenia podatku rolnego na 2017 rok z kwoty 52,44 zł za 1 dt. (Komunikat Prezesa GUS z dnia 18 października 2016 roku, M.P. z 2016 r. poz. 993) i 131,10 zł od powierzchni 1 ha przeliczeniowego (2,5 q x 52,44 zł) – zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym do kwoty 40,00 zł za 1 dt. i 80,00 zł od powierzchni 1 ha przeliczeniowego.

Na rok podatkowy 2017 Rada Gminy nie obniżyła kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna przyjmowaną jako podstawa obliczania podatku leśnego. Średnia cena sprzedaży 1 m³ drewna uzyskana przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2016 roku wynosiła 191,01 zł (Komunikat Prezesa GUS z dnia 20 października 2016 roku, M.P. z 2016 r. poz. 996). W związku z powyższym podatek leśny na obszarze Gminy wynosił w 2017 roku kwotę 42,02 zł od powierzchni lasu wyrażonej w hektarach (0,220 m³ x 191,01 zł) – zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz ust. 4 ustawy o podatku leśnym.

Kontrolę dochodów z tytułu podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych przeprowadzono w zakresie:

- prawidłowości wymiarzenia podatków na 2017 rok dla 10 podatników o kwocie przypisu powyżej 500 zł tj. o następujących numerach kont: 221-01-00000752, 221-01 i 03-000000426, 221-01-00002471, 221-01 i 03-00001222, 221-01 i 03-00001140, 221-01-00000261, 221-02-00000101, 221-01-00002187, 221-01-00000577, 221-01-00000-715,
- terminowości doręczenia w 2017 roku ww. 10 podatnikom nakazów płatniczych (decyzji wymiarowych),
- poprawności decyzji wymiarowych (w tym: zgodności zastosowanych stawek podatkowych ze stawkami ustalonymi przez Radę Gminy, zgodności z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków i informacjach podatkowych składanych przez podatników),
- terminowości wpłat rat podatków przez ww. 10 podatników,
- prowadzenia czynności windykacyjnych,
- powszechności opodatkowania budynków, których budowa zakończyła się w 2016 r. na podstawie wszystkich zawiadomień o zakończeniu budowy przesłanych z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kielcach,
- powszechności opodatkowania osób fizycznych rozpoczynających działalność gospodarczą w 2017 roku, wymienionych we wpisach do ewidencji działalności gospodarczej (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej) w całym 2017 roku.

Ustalenia kontroli:

Wydane w 2017 roku decyzje wymiarowe dla objętych kontrolą podatników spełniają wymogi decyzji określone w art. 210 § 1 i § 5 ustawy Ordynacja podatkowa. Grunty stanowiące współwłasność podmiotów wykazanych w ewidencji opodatkowywano w drodze odrębnych decyzji za wyjątkiem nabytych w 2017 roku (rep. A nr 2385/2017 z dnia 22.06.2017 roku) opisanych poniżej. W dokumentacji podatkowej przechowywano kopie decyzji wymiarowych dotyczących podatku od nieruchomości, rolnego oraz leśnego od osób fizycznych oraz podatków opłacanych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego. W 2017 roku decyzje wymiarowe doręczane były podatnikom z zachowaniem czternastodniowego terminu przed ustawowym terminem płatności I raty podatków, co wynika z pokwitowań odbioru decyzji i zwrotnych potwierdzeń odbioru. Do wymiaru podatków zastosowano prawidłowe stawki podatkowe oraz prawidłowo dokonano przeliczenia powierzchni użytków rolnych według przeliczników ustalonych dla II okręgu podatkowego.

W wyniku porównania danych w zakresie przedmiotu opodatkowania (powierzchnie, rodzaje i klasy gruntów) wykazanych w decyzjach wymiarowych z danymi z wypisu rejestru gruntów z ewidencji geodezyjnej oraz składanych przez podatników informacji podatkowych stwierdzono nieznaczną rozbieżność u podatnika o numerze konta 221-01-00002187. Wykazane w ewidencji geodezyjnej grunty o symbolu Br/RIII a, o powierzchni 0,4000 ha zostały w decyzji zawyżone o 0,0500 ha, a grunty o symbolu RIII zaniżone o 0,0500 ha. W wyniku powyższego zaniżono kwotę opodatkowania o 3,00 zł za rok podatkowy 2017.

Pomiędzy danymi wykazanymi w akcie notarialnym / umowie sprzedaży rep. A nr 2385/2017 z dnia 22.06.2017 roku dokumentującym nabycie nieruchomości a danymi ujętymi w decyzji ustalającej podatek dla podatnika o nr konta 221-08-01-00000101 łączna powierzchnia zabudowy zbiorników silosów i budynków magazynowych określona w akcie notarialnym wynosi 3.798 m², powierzchnia wykazana w decyzji ustalającej obejmuje jedynie powierzchnię 2.742 m² budynków.

W odniesieniu do nabytych ww. aktem notarialnym nieruchomości wystawiono decyzję ustalającą jedynie dla jednego podatnika pomimo, iż nieruchomości te nabyło małżeństwo.

Podatnikowi o nr konta 221-01-00000101 nie opodatkowano gruntów stanowiących jego własność, na których posadowione są budowle o wartości 207.399,00 zł wykorzystywane w tejże działalności gospodarczej.

Kserokopie aktu notarialnego rep. A nr 2385/2017, decyzji nr 3123-001-14-2017 z dnia 18.01.2017 roku oraz 3120.001.166.2017 z dnia 27.09.2017 roku, wydruk zapisów na koncie podatnika 221-01-00000101 stanowią akta kontroli nr AK/IV/4.

W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr IV/4 do protokołu kontroli Inspektor ds. wymiaru podatków wskazała, że: *w akcie notarialnym REP 2835/2017 z dnia 22.06.2017 wykazano powierzchnię zabudowy w wysokości 3.798 m² pod nazwą wg KŚT „Zbiorniki silosy i budynki magazynowe”. Podatnik po wykonaniu obmiarów w informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał powierzchnię użytkową w wysokości 2742 m² Z zawiadomienia o zmianie geodezyjnej ze Starostwa Powiatowego w Opatowie wynika, że powierzchnia zabudowy dotyczy budynków magazynowych i wynosi 3.798 m², natomiast powierzchnia użytkowa 2.641 m². W załączeniu zawiadomienie o zmianie geodezyjnej. Decyzja w sprawie podatku od nieruchomości została wystawiona na jednego podatnika o nr konta 00000101 poprzez przeoczenie. Budowla (silos zbożowy) podatnika o nr konta 00000101 posadowiony jest na 4 stalowych nogach. Powierzchnia gruntu zajęta na działalność gospodarczą pod silosem 25m² i drogi podjazdowej 60 m². Z przeoczenia nie opodatkowano gruntu zajętego na działalność gospodarczą.*

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. wymiaru podatków.

W wyniku powyższego zaniżono podatek od nieruchomości o kwotę 60,00 zł za rok podatkowy 2017 i za lata poprzednie o kwoty: 2013 rok 58,00 zł, 2014 rok 60,00 zł, 2015 rok 60,00 zł, 2016 rok 60,00 zł. Łącznie za lata 2013-2017 zaniżono podatek o kwotę 298,00 zł.

W trakcie kontroli podatnik na wezwanie organu podatkowego złożył korektę informacji i uregulował podatek w wysokości 297,00 zł (WB nr 179 z dnia 24.09.2018 roku).

Większość podatników objętych kontrolą regulowała raty podatku w 2017 roku terminowo bądź z nieznacznym opóźnieniem. W przypadkach wpłat regulowanych nieterminowo nie powstał obowiązek naliczania i pobierania odsetek za zwłokę. Nie wystąpiła też konieczność prowadzenia postępowania windykacyjnego.

W wyniku kontroli powszechności opodatkowania obiektów budowlanych oddanych do użytku w 2016 roku nie stwierdzono nieprawidłowości. Dwóch podatników złożyło informacje i wykazało powierzchwnie użytkowe budynków jako zwolnione uchwałą.

Ponadto jeden podatnik w 12/2016 roku zakończył budowę dwóch silosów zbożowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi przeznaczonych do prowadzonej przez niego działalności rolniczej nie podlegających opodatkowaniu zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 3 w związku z art. 1 ust. 2 pkt. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Na podstawie rejestru zgłoszeń wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, iż w 2017 roku odnotowano 12 wpisów do CEIDG.

Organ podatkowy dokonywał analizy wpisów w CEIDG, weryfikował, czy w związku z rejestrowanymi w objętym kontrolą okresie działalnościami gospodarczymi powstawał obowiązek podatkowy. W trakcie kontroli ustalono, że 3 osoby zgłosiły nieruchomości zajęte pod działalność do opodatkowania po rozpoczęciu działalności gospodarczej, 8 osób złożyło oświadczenia o niewykorzystywaniu nieruchomości do celów prowadzonej działalności, a 1 osoba prowadzi działalność gospodarczą w lokalu i na gruncie dzierżawionym od osoby trzeciej. Wyzierzawiający został opodatkowany podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki podatkowej od działalności gospodarczej stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zgodnie, z którym podmiotami, na których ciąży obowiązek podatkowy są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych.

2.2.1 Windykacja zaległości wobec podatników podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych

Na dzień 31.12.2017 roku kwota zaległości wyniosła 92.398,06 zł (+ 23.574,71 zł odsetki), w tym:

- podatek od nieruchomości: 25.747,60 zł,
- podatek rolny: 80.459,10 zł,
- podatek leśny: 4.014,10 zł.

Kontrolą objęto 10 podatników o numerach kont: 221-01-00002317, 221-02-00002319, 221-01 i 02-0000686, 221-01 i 03-00002014, 221-01-00001732, 221-02-00000514, 221-01-00000972, 221-01-00001029, 221-03-00001485, 221 i 221-01-00001501.

Prowadzenie windykacji w stosunku do osób, u których wystąpiły zaległości z powyższego tytułu sprawdzono pod względem zgodności z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201), Ordynacji podatkowej oraz przepisami wewnętrznymi określonymi w zarządzeniu Nr 120.10.2012 Wójta z dnia 4.09.2012 roku w sprawie instrukcji ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych w Gminie Sadowie.

Ustalenia kontroli:

Z uwagi na to, iż przedłożone kontrolującemu dokumenty w zakresie czynności windykacyjnych zaległości wobec podatników podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych nie umożliwiały oceny prawidłowości realizacji powyższych czynności (brak kopii upomnień, tytułów wykonawczych, potwierżeń odbioru dokumentów) skierowano do Wójta i Skarbnik prośbę o uzupełnienie dokumentacji. Niniejsza prośba stanowi załącznik nr IV/5.

Zgodnie z odpowiedzią Wójt i Skarbnik dokumentację uzupełniono o wydruki tytułów z programu Radix WIP oraz o wydruki „Rejestr decyzji” dotyczące wykazu upomnień. Nie przedłożono do kontroli upomnień za wyjątkiem jednego upomnienia z 2016 roku skutecznie doręczonego podatnikowi o nr. konta 221-01-00002317, potwierdzeń ich odbioru z uwagi na to, iż upomnienia drukowane były w jednym egzemplarzu i przesyłane do podatników. W przypadku osób, dla których wystawiane były tytuły drukowano drugi egzemplarz, który przesyłano do właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego z kompletem dokumentów. Z udzielonych, przez rzeczono osoby informacji wynika, iż jednostka nie znajduje się w posiadaniu ww. dokumentów.

Poddane ocenie przedłożone uzupełnione po kierowanej w dniu 11.09.2018 roku prośbie do kontroli dokumenty w zakresie czynności windykacyjnych nadal nie zawierały jasnych, rzetelnych danych umożliwiających spójne i jednoznaczne wnioskowanie (np. „Rejestry decyzji” dotyczące wykazu upomnień nie odzwierciedlały stanu faktycznego ponieważ nie obejmowały wszystkich wystawionych w danym okresie upomnień, w większości przypadków nie zawierały informacji jakich rat podatków dotyczą, nie posiadały informacji w zakresie dat ich odbioru). Z uwagi na powyższe poproszono (załącznik nr IV/6 do protokołu kontroli) o wskazanie, dla podatników objętych kontrolą:

- numerów dat i kwot wszystkich wystawionych w 2017 roku upomnień ze wskazaniem rat podatków jakie składały się na kwoty tych upomnień, kwot kosztów upomnienia oraz dat skutecznego ich doręczenia podatnikom,
- numerów i dat wystawionych (również w 2018 roku) do ww. upomnień tytułów wykonawczych przesłanych do właściwych miejscowo urzędów skarbowych ze wskazaniem rat podatków jakie składały się na te tytuły oraz wykazanych w nich kosztów upomnień.

Ponadto w zakresie wykazanych w „Rejestrach decyzji” danych uzyskano od Wójt i Skarbnik informację (załącznik nr IV/7 do protokołu kontroli), że: *upomnienia są skutecznie doręczone pomimo braku posiadania dowodów potwierdzających ich odbiór przez podatników.*

Z kompletu uzyskanych dokumentów i informacji w zakresie prowadzonych przez jednostkę czynności windykacyjnych można wywieść, iż działania w tym zakresie podejmowane przez organ podatkowy były niezgodne zarówno z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jak i z przepisami Ordynacji podatkowej oraz przyjętymi w jednostce zasadami ujętymi w ww. zarządzeniu Nr 120.10.2012 z dnia 4.09.2012 roku.

Czynności windykacyjne zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do podatników posiadających zaległości podatkowe były prowadzone niekonsekwentnie, niejednokrotnie nieterminowo, natomiast w stosunku do wszystkich objętych kontrolą nierzetelnie. Tytuły wykonawcze wystawiane były nieterminowo. W trakcie kontroli stwierdzono, iż:

- regułą stosowaną w jednostce było wielokrotne wystawianie upomnień na te same raty zaległości podatkowych zamiast po bezskutecznym upływie terminu płatności wyznaczonego w upomnieniu wystawiać tytuły wykonawcze. W konsekwencji tytuły wykonawcze wystawiane były ze znacznym opóźnieniem,
- w tytułach wykonawczych ujmowano nierzeczywiste kwoty kosztów upomnień,
- rozliczenia kwot pobranych przez komorników dokonywano niezgodnie z dyspozycją komornika podawaną na dokumencie bankowym [ujmowano je w kwotach zawyżanych o koszty komornicze, które księgowano jako rozliczenie (zmniejszenie) należności głównej, wskazywane przez komornika kwoty odsetek w znacznej części księgowano jako rozliczenie należności głównej, w większości przypadków kwoty pobranych kosztów upomnień księgowano również na poczet należności głównej). Powyższe obrazuje tabela stanowiąca załącznik nr IV/8 do protokołu kontroli,

BS

ne namy

- odsetki naliczono i egzekwowano w wysokościach zaniżonych, nieodpowiadających rzeczywistej wysokości w jakiej winny zostać naliczone oraz z pominięciem zasady proporcjonalnego rozliczenia z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej, za wyjątkiem podatnika o numerze konta 221-01-00002319 gdzie odsetki zawyżono,
- dla podatników, którym ustanowiono hipoteki przymusowe na nieruchomościach, w ewidencji podatkowej prowadzono po dwa konta szczegółowe z tytułu podatku rolnego np.: 221-01-00000972 i 221-09-00000001 hipoteka oraz 221-01-00001485 i 221-09-00000013,
- drukowane przez jednostkę upomnienia wysyłano do podatników ze znacznym opóźnieniem np. wydrukowane w dniu 22.11.2016 roku wysłano dopiero 4.01.2018 roku, upomnienia te nie zawierały informacji w zakresie rodzaju odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej naliczonych na dzień wystawienia upomnienia oraz stawki tych odsetek obowiązującej na dzień wystawienia upomnienia, według której należy obliczyć dalsze odsetki.

Powyższe stwierdzono na podstawie niżej opisanych przykładów:

✓ Podatnikowi o nr konta 221-01-00002317 po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniach wystawiano kolejne upomnienia na te same raty zaległości zamiast wystawić tytuł wykonawczy. Dla II, III i IV raty podatku za 2016 rok i dla I raty podatku za 2017 rok wystawiono upomnienia nr 249 w dniu 24.03.2017 r. (tj. dla II raty/16r. 278 dni po terminie, III raty/16r. 155 dni po terminie, IV raty/16r. 94 dni po terminie i I raty/17r. 34 dni po terminie) i nr 766 w dniu 23.05.2017 roku natomiast dla III raty za 2017 rok wystawiono upomnienia nr 1153 w dniu 25.09.2017 roku i 1422 w dniu 22.11.2017 roku (dane obrazuje poniższa tabela). Tytuł wykonawczy wystawiony w dniu 6.07.2017 roku doręczony do Urzędu Skarbowego w Kielcach w dniu 10.07.2017 roku obejmował raty zaległości podatkowych od II/2016 do II/2017.

Rata podatku	Ustawowy termin płatności	Termin wystawienia upomnienia zgodnie z wewnętrznymi unormowaniami (+35 dni)	Data wystawienia upomnienia	Dni zwłoki	Termin wystawienia tytułu zgodnie z wewnętrznymi unormowaniami (+80 dni)	Data tytułu	Dni zwłoki
II RATA 16	15.05.2016	19.06.2016	24.03.2017	278	03.08.2016	06.07.2017	337
III RATA 16	15.09.2016	20.10.2016	24.03.2017	155	04.12.2016	06.07.2017	214
IV RATA 16	15.11.2016	20.12.2016	24.03.2017	94	03.02.2017	06.07.2017	153
I RATA 17	15.03.2017	19.04.2017	23.05.2017	34	03.06.2017	06.07.2017	33
II RATA 17	15.05.2017	19.06.2017	23.05.2017	-27/przed terminem	03.08.2017	06.07.2017	-28/przed terminem
III RATA 17	15.09.2017	20.10.2017	25.09.2017	-25/przed terminem	04.12.2017	24.09.2018	294
IV RATA 17	15.11.2017	20.12.2017	22.11.2017	-28/przed terminem	03.02.2018	24.09.2018	233

Z ustaleń kontroli wynika, że pomimo, iż dla podatnika o numerze konta 221-01-00002317 na zaległości podatkowe za raty od II/2016 do II/2017 wystawiono 5 wezwań do zapłaty w tytule wykazano kwotę kosztów upomnienia w wysokości 34,80 zł.

Co najmniej do dnia 24.09.2018 roku nie wystawiono tytułu na III i IV ratę 2017 roku, pomimo że jak wykazano w powyższej tabeli upomnienia zostały wystawione w terminach jw.

ps- tej

re- Kramm

✓ Podatnikowi o nr konta 221-02-00001501 wystawiono upomnienie w dniu 23.05.2017 roku i tytuł wykonawczy w dniu 11.08.2017 na I i II ratę 2017 roku. Podatnik ww. raty uregulował dopiero 5.10.2017 roku tj. I ratę z 204-dniowym opóźnieniem a II ratę ze 143-dniowym opóźnieniem. Dokonaną wpłatę zaksięgowano na koncie syntetycznym i na analitycznym podatnika w systemie podatkowym następująco: na należność główną 423,00 zł, na odsetki 25,00 zł. Obliczone odsetki do dnia zapłaty wynoszą 9,00 zł tak więc zawyżono je o 16,00 zł natomiast nie rozliczono kosztów upomnienia w wysokości 11,60 zł ujętych w tytule wykonawczym.

✓ Analityczna ewidencja zapisów na koncie podatnika prowadzona w systemie podatkowym o nr konta 221-01 i 02-00000686 wykazuje saldo na koniec 2017 roku w wysokości 598,00 zł w podatku od nieruchomości i 63,00 zł w podatku rolnym.

Podatnikowi wystawiono kolejne upomnienie na tą samą ratę zaległości po bezskutecznym upływie terminu płatności określonego w pierwszym upomnieniu. Dla I raty podatku za 2017 rok wystawiono upomnienia nr 130 w dniu 24.03.2017 r. i nr 647 w dniu 23.05.2017 roku. Z przedłożonych do kontroli tytułów wykonawczych wynika, iż w dniu 16.01.2017 roku wystawiono tytuł wykonawczy na III i IV ratę 2016 roku natomiast 26.06.2017 roku na I i II ratę 2017 roku. W wystawionym w dniu 26.06.17 r. tytule wykazano koszty w wysokości 11,60 zł pomimo wystawionych dwóch upomnień na objęte nim raty. W 2017 roku komornik pobrał od ww. podatnika kwotę 144,10 zł, która obejmowała należność główną w wysokości 94,90 zł, odsetki w wysokości 37,60 zł, koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł i potrącił koszty komornicze w wysokości 7,22 zł. Na koncie analitycznym w ewidencji podatkowej tego podatnika zaksięgowano kwotę 150,00 zł w rozbiu na należność główną w podatku od nieruchomości w wysokości 128,00 zł i w podatku rolnym w wysokości 22,00 zł oraz odsetki w wysokości 1,32 zł natomiast w księgach jednostki na koncie analitycznym 221 (strona MA) zaksięgowano z tego tytułu kwotę 151,32 zł. Rozbieżności pomiędzy wskazaniem na dokumentach bankowych („Potwierdzenia wykonania transakcji”) a księgowaniem na koncie analitycznym podatnika kształtują się następująco: rozliczono należność główną w wysokości 150,00 zł zamiast w wysokości 94,90 zł tj. w wysokości zawyżonej o 55,10 zł, odsetki w wysokości 1,32 zł zamiast w wysokości 37,60 zł tj. w wysokości zaniżonej o 36,28 zł, nie zaksięgowano pobranych i przekazanych przez komornika kosztów upomnienia w wysokości 11,60 zł. Ponadto ustalono, iż dla niniejszego podatnika wystawiono w 2017 roku 2 tytuły wykonawcze w dniach 16.01.2017 roku na raty III i IV/2016 i 26.06.2017 roku na raty I i II/2017. Należy więc uznać, iż skutecznie doręczono co najmniej 2 upomnienia, których kosztów nie ujęto na koncie podatnika w dacie doręczenia.

✓ Analityczna ewidencja podatkowa zapisów na koncie podatnika o nr konta 221-01 i 03-00002014 za rok 2017 wykazuje saldo na koniec 2017 roku w wysokości 1.994,00 zł w podatku rolnym i w wysokości 3,00 zł w podatku leśnym i obroty prezentowane w tabelach:

ROLNY

Operacja	Data	WN	MA	Opis	Dowód/Nr	Data dowodu
08 bo WN	2015-02-16	2 022,00		Zwola, 020-00044 [825]		
08 bo WN	2016-02-19	2 181,00		Zwola, 020-00044 [817]		
01 • przypis	2017-02-13	2 181,00		Zwola, 020-00044 [265]	POG/1 R	2017-02-02
02 • odpis	2017-03-01		652,00	Zwola, 020-00044 [4]	POG/1 R	2017-03-21
04 • wpłata zaległa	2017-05-04		396,00	sw 68/15	WB/80	2017-05-04
05 • odsetki	2017-05-04	2,78		PRZYPIS ODSETEK		2017-05-04

05 • odsetki	2017-05-04		2,78	sw 68/15	WB/80	2017-05-04
04 • wpłata zaległa	2017-06-02		182,00	sw 12/2015	WB/101	2017-06-02
05 • odsetki	2017-06-02	2,70		PRZYPIS ODSETEK		2017-06-02
05 • odsetki	2017-06-02		2,70	sw 12/2015	WB/101	2017-06-02
04 • wpłata zaległa	2017-06-02		1 590,00	sw 68/15	WB/101	2017-06-02
05 • odsetki	2017-06-02	8,21		PRZYPIS ODSETEK		2017-06-02
05 • odsetki	2017-06-02		8,21	sw 68/15	WB/101	2017-06-02
04 • wpłata zaległa	2017-07-03		120,00	sw 12/2015	WB/119	2017-07-03
05 • odsetki	2017-07-03	5,13		PRZYPIS ODSETEK		2017-07-03
05 • odsetki	2017-07-03		5,13	sw 12/2015	WB/119	2017-07-03
04 • wpłata zaległa	2017-08-24		1 450,00	sw 12/2015	WB/156	2017-08-24
05 • odsetki	2017-08-24	6,40		PRZYPIS ODSETEK		2017-08-24
05 • odsetki	2017-08-24		6,40	sw 12/2015	WB/156	2017-08-24

LEŚNY

Operacja	Data	WN	MA	Opis	Dowód/Nr	Data dowodu
08 bo WN	2015-02-16	1,00		Zwola, 020-00044 [825]		
08 bo WN	2016-02-19	3,00		Zwola, 020-00044 [817]		
01 • przypis	2017-02-13	3,00		Zwola, 020-00044 [265]	POG/1 L	2017-02-02
04 • wpłata zaległa	2017-05-04		4,00	sw 68/15	WB/80	2017-05-04

Przedmiotowemu podatnikowi również wystawiano kolejne upomnienia na te same raty zaległości po bezskutecznym upływie terminu określonego w pierwszych upomnieniach zamiast wystawić tytuły wykonawcze. Dla III raty podatku za 2016 rok wystawiono upomnienia nr 4334 w dniu 3.10.2016 r. i nr 4758 w dniu 29.11.2016 roku, dla I raty podatku za 2017 rok wystawiono upomnienia nr 253 w dniu 24.03.2017 r. i nr 775 w dniu 23.05.2017 roku natomiast dla III raty za 2017 rok wystawiono upomnienia nr 1157 w dniu 25.09.2017 roku i 1427 w dniu 22.11.2017 roku. W dniu 16.01.2017 roku wystawiono tytuł wykonawczy obejmujący III i IV ratę zaległości za 2016 rok, dla których wystawiono 2 upomnienia natomiast w tytule wykonawczym koszty upomnienia wykazano w wysokości 11,60 zł. W 2017 roku komornik pobrał od podatnika o numerze konta 221-01-00002014 łącznie kwotę 3.587,47 zł, która obejmowała należność główną w wysokości 3.144,70 zł, odsetki w wysokości 431,17 zł, koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł i potrącił koszty komornicze w wysokości 179,39 zł.

Na koncie analitycznym w ewidencji podatkowej tego podatnika zaksięgowano kwotę 3.762,86 zł w rozbiciu na należność główną w wysokości 3.738,00 zł i odsetki w wysokości 24,86 zł. Rozbieżności pomiędzy wskazaniem na dokumentach bankowych („Potwierdzenia wykonania transakcji” a księgowaniem na koncie analitycznym podatnika kształtują się następująco: rozliczono należność główną w wysokości 3.738,00 zł zamiast w wysokości 3.144,70 zł tj. w wysokości zawyżonej o 593,30 zł, odsetki w wysokości 24,86 zł zamiast w wysokości 431,17 zł tj. w wysokości zaniżonej o 406,31 zł, nie zaksięgowano pobranych i przekazanych przez komornika kosztów upomnienia w wysokości 11,60 zł. Powyższe obrazuje tabela stanowiąca załącznik nr IV/9 do protokołu kontroli.

✓ Analityczna ewidencja podatkowa zapisów na koncie podatnika o nr konta 221-01-00001732 za rok 2017 wykazuje saldo na koniec 2017 roku w wysokości 945,00 zł i obroty prezentowane w tabeli:

hnr kg

re perrud

ROLNY

Operacja	Data	WN	MA	Opis	Dowód/Nr	Data dowodu
08 bo WN	2016-10-17	644,00		019-10095 [940]		
01 • przypis	2017-02-13	1 287,00		Zochcin 66,019-10095 [293]	POG/1 R	2017-02-02
04 • wpłata zaległa	2017-12-06		644,00	sw 46/2016	WB/229	2017-12-06
03 • wpłata bieżąca	2017-12-06		342,00	sw 46/2016	WB/229	2017-12-06
05 • odsetki	2017-12-06	27,86		PRZYPIS ODSETEK		2017-12-06
05 • odsetki	2017-12-06		27,86	sw 46/2016	WB/229	2017-12-06

LEŚNY

Operacja	Data	WN	MA	Opis	Dowód/Nr	Data dowodu
08 bo WN	2016-10-17	5,00		019-10046 [940]		
01 • przypis	2017-02-13	9,00		Zochcin 66,019-10095 [293]	POG/1 L	2017-02-02
04 • wpłata zaległa	2017-12-06		5,00	sw 46/2016	WB/229	2017-12-06
04 • wpłata zaległa	2017-05-04		9,00	sw 68/15	WB/80	2017-05-04

Po zsumowaniu salda początkowego (bo Wn) w podatku rolnym i leśnym wykazanego w ewidencji podatkowej tego podatnika na początek 2017 roku wynosi ono 649,00 zł. Niemniej jednak w dniu 7.08.2017 roku wystawiono i przesłano do Urzędu Skarbowego w Świdnicy tytuł wykonawczy obejmujący cztery raty zaległości podatkowej za 2016 rok w wysokości 1.310,00 zł tj. o 661,00 zł wyższą niż wykazany bilans otwarcia i dwie raty za 2017 rok w wysokości 645,00 zł.

Z odpowiedzi udzielonej przez Skarbnik (załącznik nr IV/10 do protokołu kontroli) wynika, iż: *tytuł wykonawczy wystawiony w dniu 7.08.2017 r. na kwotę 1.310,00 zł obejmuje 4 raty w jedynym tytule wykonawczym, a należność ta obejmuje kwotę 644,00 zł jako BO Wn z 2016 r. oraz I i II ratę 2017 r.*

Powyższe nie znajduje odzwierciedlenia w przedłożonej do kontroli dokumentacji.

Pobrana przez komornika i wpłacona w dniu 6.12.2017 roku do Urzędu Gminy w Sadowiu kwota 929,94 zł obejmowała należność główną w wysokości 893,70 zł, odsetki w wysokości 73,60 zł, koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł i koszty komornicze w wysokości 48,96 zł. Zatem komornik pobrał od podatnika łączną kwotę w wysokości 978,90 zł natomiast na koncie podatnika w analitycznej ewidencji podatkowej rozliczono zaległość podatkową w wysokości 649,00 zł, należność podatkową w wysokości 351,00 zł i odsetki 27,86 zł tj. razem 1.013,86 zł.

✓ Dla podatnika o nr konta 221-01-00000514 wystawiono w dniu 22.11.2017 roku upomnienie nr 1293 na łączną kwotę 4.888,60 zł, które obejmowało IV ratę podatku za 2017 rok w wysokości 4.870,00 zł i koszty upomnienia 11,60 zł. Niniejsze upomnienie zostało nadane w Urzędzie Pocztowym dopiero 4.01.2018 roku tj. 43 dni po jego wystawieniu. W wyjaśnieniu stanowiącym załącznik nr IV/10 do protokołu kontroli wskazała, że: *upomnienia były wysyłane w późniejszym terminie, ponieważ podatnicy dokonują sukcesywnie wpłat po terminie zapłaty.*

Jednostka nie znajduje się w posiadaniu przedmiotowego upomnienia niemniej jednak przedstawione kontrolującemu upomnienia wystawione dla innego podatnika stanowiące akta kontroli nr AK/IV/5 nie zawierają informacji o obowiązku uregulowania odsetek podatkowych naliczonych do dnia zapłaty. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 4 b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483) upomnienie zawiera w szczególności m. in. informacje w zakresie rodzaju i wysokości odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej naliczonych na dzień wystawienia

upomnienia, o ile są wymagane, oraz stawki tych odsetek obowiązującej na dzień wystawienia upomnienia, według której należy obliczyć dalsze odsetki. W konsekwencji wystawienia upomnienia na 43 dni przed jego wysyłką (naliczenia w nim odsetek do dnia jego wystawienia) i wysyłki upomnienia bez informacji o konieczności naliczenia odsetek do dnia zapłaty podatnik uregulował płatność w wysokości podanej w upomnieniu. Potwierdza to fakt, iż 9.01.2018 roku podatnik wpłacił kwotę 5.040,20 zł stanowiącą równowartość ww. upomnienia dotyczącego konta 221-01-00000514 - nieruchomości stanowiących własność podatnika (kwota 4.888,60 zł) i drugiego upomnienia dotyczącego podatku dotyczącego nieruchomości stanowiących jego współwłasność (konto nr 221-02-00002602, upomnienie nr 1294 z dnia 22.11.2017 roku na kwotę 151,60 zł obejmujące należność główną w wysokości 140,00 zł i koszty upomnienia 11,60 zł).

Analizując rozliczenia dokonane na koncie podatnika o nr konta 221-01-00000514 i wpłaconą kwotę 4.888,60 zł wskazać należy, iż dokonano następujących rozliczeń: kwotę 4.870,00 zł w całości zaliczono na poczet należności głównej natomiast kwotę 18,60 zł (wraz z kosztami obu ww. upomnień) zaksięgowano na odsetki. Zaniechano rozliczenia proporcjonalnego odsetek zgodnego z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej (zagadnienie opisano w niniejszym rozdziale, w temacie Podatek od nieruchomości od osób prawnych). W przedstawionej sytuacji wpłatę należało rozliczyć następująco:

- w pierwszej kolejności kwotę 11,60 zł na koszty upomnienia zgodnie z art. 62 § 1a Ordynacji podatkowej, który mówi, że jeżeli wierzyciel wystawił upomnienie, a z tego upomnienia dłużnik zapłacił jedynie należność główną to od dnia 1 stycznia 2016 r. z wpłaty dokonanej przez podatnika należy w pierwszej kolejności zarachować należność na koszty upomnienia, jeżeli takie ciążą na wpłacającym,
- następnie pozostałą kwotę proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostawała kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę tj. 4.811,78 zł na należność główną i 65,22 zł na odsetki.

✓ W analitycznej ewidencji podatkowej na koncie podatnika o nr 221-01-00001485 w dniu 6.06.2017 roku dokonano odpisu kwoty podatku w wysokości 8.175,00 zł, która stanowi wartość ustanowionej hipoteki na nieruchomości podatnika. Jednocześnie dokonano przypisu z tytułu ustanowionej hipoteki na koncie tego samego podatnika pod numerem 221-09-00000013 w kwocie odpowiadającej wartości ustanowionej hipoteki. W konsekwencji dla podatnika (oraz dla podatnika 221-01-00000972), którym ustanowiono hipoteki przymusowe na nieruchomościach, w ewidencji podatkowej prowadzono po dwa konta szczegółowe z tytułu podatku rolnego np.: 221-01-00000972 i 221-09-00000001 hipoteka oraz 221-01-00001485 i 221-09-00000013.

Zgodnie z § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządów terytorialnych (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375), dalej nazywane rozporządzeniem w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych, konta analityczne do kont syntetycznych prowadzone są według rodzajów podatków natomiast zgodnie z § 11 ust 3 pkt 1 tego rozporządzenia konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami - z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach.

Zgodnie z § 2 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych w Gminie Sadowie stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 120.10.2012 Wójta z dnia 4 września 2012 roku przypisów i odpisów w ewidencji podatkowej dokonuje się na podstawie:

KS Ky

na Hanny

- deklaracji podatkowych, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe,
- decyzji,
- dowodów zrealizowanych wpłat nieprzypisanych, należnych od podatników,
- postanowień o dokonaniu potrącenia, o którym mowa w art. 65 Ordynacji podatkowej,
- odpisów orzeczeń sądu administracyjnego, o których mowa w art. 77 §1 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

Z wyjaśnień stanowiących załącznik nr IV/11 do protokołu kontroli udzielonych przez Skarbnik wynika, iż: w programie VIP należności zabezpieczone hipoteką są ewidencjonowane na wyodrębnionym koncie analitycznym 221-09, natomiast należności nie zabezpieczone hipoteką na koncie 221-01. Numerację nadaje automatycznie program WIP. Do sprawozdawczości podawana jest suma kont 221-01 i 221-09.

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia kontrolujący stwierdza, że jednostka powinna egzekwować od dostawcy oprogramowania, aby użytkowany system umożliwiał właściwe prowadzenie kont analitycznych do kont syntetycznych zgodnie z § 11 ust. 2 oraz z ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych.

Co najmniej od kwietnia do maja 2017 roku nie zachodzi zgodność kwot zaksięgowanych w okresach sprawozdawczych na stronie Ma konta syntetycznego 221 i kont analitycznych podatnika o numerze konta 221-01 i 03-00001485 oraz konta dla hipoteki tego podatnika o numerze 221-09-00000013. Jak wynika z zestawienia stanowiącego załącznik nr IV/12 do protokołu kontroli, w kwietniu 2017 roku na ww. kontach analitycznych zaksięgowano kwotę 39,67 zł natomiast na koncie syntetycznym 221 zaksięgowano o 1.208,50 zł więcej tj. kwotę 1.248,17 zł, w maju 2017 roku na kontach analitycznych zaksięgowano kwotę 6,84 zł natomiast na koncie syntetycznym zaksięgowano o 733,00 zł więcej tj. kwotę 739,84 zł natomiast w czerwcu 2017 roku na kontach analitycznych zaksięgowano kwotę 1.943,00 zł natomiast na koncie syntetycznym nie dokonano księgowania. Narastająco od miesiąca kwietnia do czerwca 2017 roku na stronie Ma kont analitycznych podatnika o nr 221-01 i 03-00001485 i hipoteki 221-09-00000013 zaksięgowano o 1,50 zł więcej niż na stronie MA konta syntetycznego 221.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Z uwagi na powyższe księgowania na kontach analitycznych winny być dokonywane według zasad, dzięki którym zapewniona jest ich spójność z kontami syntetycznymi. Konta analityczne danego konta syntetycznego składają się na wszystkie transakcje rejestrowane na koncie syntetycznym, co powoduje, że: - suma obrotów na wszystkich kontach analitycznych danego konta równa jest sumie obrotów konta syntetycznego, - suma sald wszystkich kont analitycznych danego konta równa jest saldu konta syntetycznego. Tę zgodność obrotów konta syntetycznego z sumą obrotów kont analitycznych prowadzonych do danego konta, a także zgodność salda konta syntetycznego z sumą sald kont analitycznych należy okresowo weryfikować za pomocą zestawienia obrotów i sald poszczególnych kont.

Analogiczny do wskazanego wyżej sposób księgowania zastosowano również u podatnika o numerze konta 221-01-0000972.

Z wyjaśnień stanowiących załącznik nr IV/13 do protokołu kontroli udzielonych przez Skarbnik wynika, iż: Na koncie analitycznym podatnika Nr 00001485 zaksięgowano wyciągi bankowe : Nr WB7

bx kay

ne p...my

z dnia 17.01.2017r. na kwotę 24,36 zł (należność główna 24,00 zł ; odsetki 0,36 zł), Nr WB 60 z dnia 03.04.2017r. na kwotę 993,52 zł (należność główna 990,50zł; odsetki3,02 zł), Nr WB 78 z dnia 28.04.2017r. na kwotę 254,65 zł (należność główna 253,00 zł; odsetki 1,65 zł), Nr WB 96 z dnia 26.05.2017r. na kwotę 739,84 zł (należność główna 733,00 zł; odsetki 6,84 zł) na łączną kwotę 2.012,37 zł. W dniu 06.06.2017r. założona została hipoteka dla tego podatnika i wpłaty z konta analitycznego 222-01 w kwocie 1.943 zł zostały przeniesione na konto hipoteki 221-09, która jest wskazana w dokumencie PKOF/16 i PKOF/17 z tego dnia w rozbiciu na kwoty: 334,00 ; 301,00; 300,00; 300,00; ,300,00; 301,00; 107,00. We wskazanym okresie konta analityczne podatnika były zgodne z ewidencją syntetyczną konta 221. Przeksięgowanie na konto hipoteki spowodowało, że zapisy na koncie analitycznym w tym okresie były niewidoczne. W załączeniu dokument PKOF 16 i PKOF/17.

Z analizy powyższej odpowiedzi wynika, iż zapisem dokonany w dniu 6.06.2017 roku zmieniono zapisy na koncie podatnika w miesiącach styczeń 2017 roku, kwiecień 2017 roku i maj 2017 roku czyli przynajmniej w dwóch okresach, które na dzień 6.06.2017 roku winny pozostawać zamknięte. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu.

Z uwagi na powtarzające się schematy nieprawidłowości ujęte w opisanych wyżej przypadkach odstąpiono od szczegółowego opisywania pozostałych trzech podatników objętych kontrolą.

Ponadto z uzyskanych od Wójt i Skarbnik informacji wynika, że w 2018 roku do dnia 26.09. nie były wystawiane tytuły wykonawcze ze względu na zmiany kadrowe (załącznik do protokołu kontroli nr IV/6).

Wierzyciel zobowiązany jest do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, wysłania zobowiązanemu upomnienia, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie oraz wystawienia tytułu wykonawczego i skierowania do właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego, po bezskutecznym upływie terminu określonego upomnieniem.

Zgodnie z:

- art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego,
- § 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych,
- § 7 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie niezwłocznie, w szczególności gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia,
- § 9 wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Zgodnie wewnętrznymi zasadami przyjętymi w jednostce ww. zarządzeniem Nr 120.10.2012 jego:

